

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De Europese economische gemeenschap, door dhr. W. Röpke — De begroting voor 1953 —
Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving
— Statistieken.

DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP

door de heer W. RÖPKE,

leraar aan het *Institut Universitaire de Hautes Etudes Internationales*, te Geneve.

Elke tijd wordt beheerst door een gering aantal slagwoorden, die de gesprekken beheersen en de gedachten beïnvloeden, zelfs wanneer er niet uitdrukkelijk attent op gemaakt wordt. Ze weerspiegelen de idealen van een generatie, idealen die juist hun kracht hierin vinden dat ze putten uit diepe en door redenering niet te verklaren noch te verstoren bronnen van de innerlijke overgave, het gevoel en de politieke wil. Het is even onmogelijk aan hun overheersing te ontsnappen als aan die van de klederdracht of van de levensvormen die de techniek geschapen heeft. Steeds weer zal men terugkomen op de vraag of het enkelingen zijn die de geschiedenis maken of wel de naamloze krachten die de gemeenschappen bezielen; wat ook het antwoord op deze vraag zij, zeker is dat de geschiedenis beheerst wordt door de leidende tijdsideeën en er niet kan tegenin gegaan worden. Slechts dan zullen we de geheimzinnige loop van de geschiedenis werkelijk kunnen peilen zo we het gaan en keren van die grote leidende ideeën begrijpen.

Zelfs diegene die, uit hoofde van zijn bevoegdheid in economische aangelegenheden, zich beter dan wie ook gerechtigd acht om met de kenschetsende nuchterheid van de wetenschapsmens de wegen te onderzoeken die naar de Europese economische gemeen-

schap leiden, zal slechts met omzichtigheid dat ruim probleem aandurven en zal zich met enige onrust afvragen of « Europa » wel degelijk deel uitmaakt van die grote leidende ideeën — althans aan beide zijden van de Atlantische Oceaan —, in gelijke mate bijvoorbeeld als dat andere grote ideaal dat we op ietwat vage wijze als dat der « sociale gerechtigheid » bestempelen. Hij zal zich er van willen vergewissen in hoeverre hij critiek zal mogen uitoefenen op het Europees streven naar economische eenmaking en in welke vorm hij zijn critiek zal mogen gieten zonder aanstoot te geven aan politieke geestesstromingen van zijn tijd, die de economische logica dreigen te overspoelen. Vooraleer als economist te spreken, zal hij er zich persoonlijk rekenschap willen van geven niet alleen hoe sterk die geestesstromingen zijn, doch ook welke diepe rechtvaardiging hij hen kan toekennen. Hij zal vooreerst erkennen dat de economische eenheid van Europa slechts een deel van de algemene eenheid kan zijn en dat die algemene eenheid van Europa belangrijker is dan de specifiek economische. Vooraleer hij de ontleding van het probleem aanvat, zal hij zich willen beschermen tegen de verdenking dat hij wellicht blind staat tegenover een grote en door economische redeneringen niet meer te stuiten gedachte die in de drang

van zijn tijd is opgenomen. Hij zal daarbij nog inzien dat, wanneer op het gebied der economische eenmaking van Europa een diepe kloof schijnt te liggen tussen rethoriek en werkelijkheid, daarmee geen definitief oordeel geveld is over de noodwendigheid noch over de mogelijkheid van de algemene eenheid van dit werelddeel.

We zijn er derhalve toe genoopt te beginnen met de vraag of « Europa » in alle ernst één der echte en grote leidende tijdsideeën geworden is. Wat dat betreft, brengt de geweldige vloed grootspraak en literatuur ons evenzeer in de war als de verdachte opeenvolging van conferenties, comité's en proclamaties die zich van die gedachte hebben meester gemaakt, zonder haar verwezenlijking tot dusverre één stap verder gebracht te hebben. Het is voorwaar moeilijk een werkelijke en sterke historische kracht te ontdekken in een beweging die zozeer gekenschetst is door neiging tot zelfbegoocheling, woordenkraam en onbegrip zowel voor de politieke werkelijkheid als voor de logica der dingen. Indien we ons de wijze woorden van Talleyrand « Surtout, pas trop de zèle » — overigens een zeer Europees gezegde — goed in herinnering brengen en geleerd hebben iedere geestdrift in de politiek grondig te mistrouwen, dan zullen we geneigd zijn er aan te twifelen of een denkbeeld, dat lijdt aan een klaarblijkelijke overdrijving van het gevoel tegenover de remmende geest, werkelijk vruchtbaar zal blijken. Onze bezwaren zouden wellicht geringer zijn indien het hier niet al te vaak ging om gevoelens die geenszins zo elementair en oorspronkelijk zijn als de vaderlandsliefde en de echte uit de gemeenschap gegroeide broederlijkheid, maar veeleer om onwerkelijke voorstellingen die uit de literatuur en de grootspraak voortspruiten en het best in de sfeer van congressen gedijen. En het feit dat tenslotte talloze politici en intellectuelen hierin hun geestelijk en materieel voedsel vinden, stemt ons niet gunstiger.

Doch, nadat we dit alles met brutale openhartigheid hebben uitgedrukt, dwingt ons diezelfde oprechtheid toe te geven dat zelfs het ergste dat we over de leuze « Europa » en vooral over de bewegingen die zich onder die vlag scharen, konden zeggen, onze overtuiging niet kan wegnemen dat het hier inderdaad gaat om een der echte leidende gedachten van onze tijd, een gedachte met historische kracht en noodwendigheid. « Europa » is meer dan literatuur, woordenkraam, grootspraak en een ijdel voorwendsel voor congressen. Zoals de nationale éénmaking in de XIXe eeuw, is de continentale eenheid voortaan een drang geworden die in een aangepaste en redelijke vorm in vervulling moet gaan, en wellicht ligt haar diepste zin juist hierin dat de centraliserende natie, zoals die in het verleden ontstond, moet overwonnen worden, daar zij in tweeërlei opzicht geen bevrediging schenkt : zij is al te groot en te vormeloos voor de ontplooiing van een echte gemeenschap die slechts in kleinere politieke een-

heden gedijen kan en al te klein en te eng voor de grote taken van onze tijd, die niet meer in het kader van de nationale staat kunnen volbracht worden. Voegen we hieraan toe dat de enige oplossing van dit probleem ligt in een organisatievorm die aan twee zo tegenovergestelde behoeften gelijktijdig voldoet, nl. het federalisme op het nationale en het internationale plan, dan hebben we in die inleiding reeds een leidmotief aangeraakt waarop we later zullen terugkomen.

« S'unir ou périr »

Wanneer wij op het begrip « Europa » nader ingaan, dan blijkt het heden ten dage een levendige kracht te zijn die uit drie hoofdbronnen vloeit. De eerste kunnen wij meer algemeen als « Europeanisme » bestempelen. Hiermee bedoelen wij een niet langer te bedwingen drang om zich te bezinnen op al hetgeen in Europa gemeengoed is, zich los te rukken uit de al te enge nationale afzondering, de andere Europese volken als gebuur de hand te reiken, de gemeenschappelijke geestelijke oorsprong levendig te maken en zich met een soort Europese vaderlandsliefde tegenover al wat niet Europa is in stand te houden, kortom een streven naar geestelijke en morele integratie. Wij raken aan een verder belangrijk grondthema in die beschouwingen, waarvan de economische betekenis nog moet worden verduidelijkt wanneer wij hieraan toevoegen : in deze Europese gedachte schuilen vele goede en slechte mogelijkheden. Wanneer zij geleid is door maat en menselijkheid, betekent zij een gezond Europees zelfbewustzijn, een trots doch tegelijkertijd verdraagzaam bekennen tot eigen aard, dat de natuurlijke voorwaarde moet zijn van de politieke en economische integratie van Europa. Er bestaat geen menselijke gemeenschap, hoe klein of hoe groot ook, die zonder dergelijke gevoelens kan bestaan en, wanneer we thans zien hoe licht Europeërs bereid zijn zich innerlijk gewonnen te geven voor de niet-Europese wereld, dan schijnt het gevaar voor een te weinig aan Europees gevoel groter dan een te veel. Nochtans kan in de Europese gedachte ook de gevaarlijke neiging schuilen van een continentale afzondering die de aanmatiging, de onverdraagzaamheid en de vijandigheid van het nationalisme op een hoger geografisch plan overbrengt. Deze ontarding zou dan economisch tot uitdrukking komen in een tendens naar een autarkische blokvorming en naar een soort nieuw « Grossraum » van onzaliger gedachtenis.

Hoe onbepaald en dubbelzinnig de eerste van de drie drijfveren van « Europa » is, hoe duidelijker en onverbloemd de tweede is : de noodwendigheid ener samenbundeling van alle politieke en geestelijke krachten van Europa in een elementair streven naar zelfbehoud tegenover het imperialisme van het door Sovjet-Rusland georganiseerde en geleide wereldcommunisme. De geestelijke en economische inte-

gratie van Europa zijn doeleinden die verschillend kunnen geïnterpreteerd worden en evenzo kan er ernstige onenigheid heersen omtrent de middelen die hiertoe moeten leiden. De *politieke integratie* van Europa echter is een doel dat niet alleen duidelijk kan bepaald worden, doch dat ook over alle tegenstellingen van godsdiensten, wijsgerige en economische overtuigingen heen, algemeen erkenning kan vinden, althans zo we uitzondering maken voor de communisten en hun nalopers, die, in die strijd voor het zelfbehoud, bewust of uit geestelijke verwarring aan de andere zijde staan.

In welke graad en in welke vormen ook die samenbundeling der geestelijke en politieke krachten van Europa zich thans in het uur van het grootste gevaar voltrekt, hier geldt de leuze van Paul Reynaud « s'unir ou périr ». In die onverbidelijke beslissing die ons opgedrongen wordt door een sedert Dschingis Khan niet meer gekende dodelijke bedreiging van buiten, ligt de sterkste historische kracht die aan de gedachte van de Europese aaneensluiting een echt en onweerstaanbaar leidmotief van onze tijd verleent, omdat zij haar tot een werkelijke levenswet van het Westen, een bestaans- en kultuurvorm maakt. Hier eindigt woordenkraam en begint bittere ernst. Hier ligt het onmiddellijke, eenvoudige, dwingende en vitale doel waarover niet langer meer met spitsvondige theorieën kan geredetwist worden. « *Hannibal ad portas* » : dit is de gemeenschappelijke grond van allen die zich niet in het kamp der Carthagers bevinden en dit is de toestand die ons dwingt al het andere aan hem te meten. Het is duidelijk dat die politieke integratie van Europa bezwaarlijk van de geestelijke kan gescheiden worden en zulks te minder, daar het voornaamste wapen van de nieuwe Dschingis Khan de geestelijke verwarring is, die hij door een verderfelijke psychologische tactiek zover wil drijven tot de verzetswil van het Westen door geestelijk-morele verzwakking verlamd wordt en de uiteindelijke militaire beslissing alleen nog een genadestoot wordt.

De wil tot gemeenschappelijk zelfbehoud krijgt pas zijn eigenlijke sterkte en zijn diepe zin door de geestelijke overlevering, die voor ons aan het begrip Europa (met inbegrip van het « Europa over zee ») verbonden is, en door de vormen en waarden ener beschaving die zich vooral door een onverzoenlijk verzet tegen elke soort totalitair massadespotisme kenmerkt en aldus tot een besluitvaardige weerstand bereid is. Dit politiek zelfbehoud vereist aldus dat dit geestelijk en moreel erfgoed werkelijk wordt beschouwd als een gemeenschappelijk onschatbaar bezit dat niet voor een linzenschotel te vervreemden is. Dergelijk bewustzijn moet echter — en hiermee komen we aan een ander leidmotief in onze latere economische beschouwingen —, naast de overtuiging dat de « open gemeenschap » van vrije mensen het voornaamste is dat het Westen te verdigen heeft, ook insluiten dat het economisch stelsel

met het maatschappelijke niet mag in strijd zijn, zo wij niet, naar het gezegde van Juvenal : « *Propter vitam perdere causas vitae* », het doel aan de middelen willen offeren.

Doch vooraleer wij definitief deze economische problemen onder ogen nemen, zijn nog enkele nadere opmerkingen over de politieke integratie van Europa vereist om alle mogelijke misverstanden tot het uiterste te beperken.

Vaderlandsliefde en gemeenschapsbewustzijn

De eerste dier opmerkingen betreft een punt dat wij reeds aangeraakt hebben. Het ware onredelijk indien men voor het zelfbehoud van Europa dit continent tot samenbundeling zijner krachten wil oproepen en het terzelfder tijd het daartoe vereiste minimum aan « Europees patriotisme » wil ontzeggen. Evenzo werkelijkheidsvreemd ware het echter te geloven dat binnen afzienbare tijd een Europees gemeenschapsgevoel zo sterk zal zijn dat van een Europese « natie » zal kunnen gesproken worden zoals van de Duitse of Franse natie. We zullen verder zien dat vele voorstellingen over een economische integratie van Europa met een fundamenteel gebrek behept zijn, doordat zij dergelijke graad van geestelijke en politieke integratie stilzwijgend veronderstellen en zij ervaringen, die in de economische organisatie binnen de landsgrenzen werden opgedaan, op het Europese plan willen overbrengen zonder dat men zich afvraagt of die ervaringen niet aan het geestelijke en politieke raam van de nationale Staat gebonden zijn en of die zonder meer tot een gemeenschappelijke maatstaf voor geheel Europa kunnen uitgebreid worden.

Zo we echter met Montesquieu zouden kunnen spreken van een « *nation de nations* » en rekening houden met een groeiend Europees gemeenschapsbewustzijn, dan ware het toch zuivere zelfbegoocheling plannen te bouwen op de verwachting dat dit continentaal gemeenschapsbewustzijn op de duur sterker zal worden dan het nationaal bewustzijn of er zal kunnen tegen opwegen zodra en zo vaak beide met elkaar ernstig in conflict komen. Weliswaar, zou de integratie, ontstaan uit een gemeenschappelijk levensgevaar, ook voor Europa eens te meer bewijzen dat grotere politieke gemeenschappen door drukking van buiten en niet uit vrije wilsbeslissing van binnenuit ontstaan. Doch, al wie de eigen Europese aard kent, kan er niet aan twifelen dat zelfs zulke drukking het nationaal bewustzijn en de eigen wil van de nationale Staten laat voortbestaan in een graad die tot uiterste voorzichtigheid en maat noopt. Dit over het hoofd te zien of zich hierover te beklagen, is het tegendeel van een opbouwende politiek.

Zo aldus de graad van een « Europees patriotisme » nauwkeurig naar zijn wenselijkheid en zijn waarschijnlijkheid dient gemeten, zo moet men zich aan de andere kant hoeden voor de neiging dit gemeenschaps-

bewustzijn zover te drijven dat Europa uit de culturele en politieke band van het Avondland gerukt wordt, en de eenheid te miskennen die het met de Verenigde Staten vormt, een eenheid die thans een levensband geworden is. Indien er nog altijd gekken zijn die zich gaarne voorstellen dat Washington geestelijk en politiek nauwelijks minder ver verwijderd is dan Moskou, dan heeft hen James Burnham vóór twee jaar op het Berlijnse Congres voor culturele vrijheid van antwoord gediend, toen hij met grimmige humor zegde : « Het is mogelijk dat Coca-Cola een afschrikkende drank is, hij is toch niet half zo afschrikkend als een Russisch concentratiekamp ».

Atlantische Unie als doel

Hieraan knoopt zich een *verdere* belangrijke beschouwing vast die eveneens van aanzienlijke economische betekenis is. Niet alleen ware elke gedachte aan een Europese onzijdigheid heden ten dage een zelfmoord, doch het is hoe langer hoe duidelijker geworden dat een geestelijke en politieke integratie van Europa — d.i. de samenbundeling zijner krachten en de ontplooiing van zijn weerstandsvermogen — alleen nog zin heeft in het kader van een hogere, over de Atlantische Oceaan heenreikende vereniging en organisatie van het weerstandsvermogen van het gehele Avondland. Al wie er zich van bewust is dat zo men thans nog van Europa kan spreken dit uitsluitend aan de beschuttende macht van Amerika te danken is, ziet zulks duidelijk in. Men kan aldus beweren dat de ontwikkeling reeds ver het oorspronkelijk begrip van een Europese unie voorbij is en zij meer en meer wordt verdrongen door het begrip van een Atlantische Unie die zowel de Europese als de hogere Unie omvat.

Aldus kan niet zonder enig recht gezegd worden — en hiermee komen wij aan onze derde opmerking — dat de gedachte aan een Europese unie (met haar economische gevolgen) in zekere mate reeds door de evolutie voorbijgestreefd is. Zij komt in tweeërlei opzicht te laat. Enerzijds komt zij te laat om de verscheuring van het continent te verhinderen, want reeds is het onheil in twee wereldoorlogen in zo een schrikwekkende omvang gesticht dat de Europese landen niet eenmaal de kracht meer bezitten elkaar opnieuw aan te vallen. Een nieuwe oorlog onder hen is dan ook thans nog alleen als een deel van een over Europa heen uitbrekend wereldconflict denkbaar. Het kan dan ook niet meer de zin ener Europese gemeenschap zijn de vrede onder de Europese volken te bewaren; hieraan had men moeten denken toen het nog tijd was. Haar betekenis ligt thans veel meer hierin dat Europa tegen het dreigende gevaar uit het Oosten moet gevrijwaard blijven, dat zijn weerstand dient georganiseerd en tevens verhinderd moet worden dat Europese volken, zij het ook onvrijwillig, zich in het kamp van de tegenstrever gaan bevinden. De gedachte aan een Europese unie komt echter ook om reeds bekende redenen te laat;

Europa kan zelfs in het allerbeste geval zich niet meer alleen, maar slechts door aanleuning bij de georganiseerde weerstand van het gehele Westen en onder zijn beschutting in stand houden. Zonder het Amerikaanse oorlogs- en economisch potentieel is ons vasteland reddeloos verloren. De kracht van Europa moet echter samengebundeld worden tot het tweevoudige doel : enerzijds, al het potentieel tot het uiterste maximum opdrijven en, anderzijds, in de schoot van die gezamenlijke organisatie van het Westen, de geestelijke en politieke eigen aard van Europa in stand houden, daar deze laatste anders in de titanenkamp met ondergang bedreigd is.

Federalisme zonder woordenkraam

Deze eigen aard van Europa — en dit is onze vierde opmerking — moet nu ook in de eerste plaats beantwoorden aan een vorm die de banden van het vasteland verstevigt, opdat het levensvatbaar en duurzaam zou zijn, zonder dat dwang of andere kunstmatige middelen nodig zijn. Wenselijk is niet het scheppen van een imperiaal « Grossraum », noch een door burgerlijke of militaire bureaucraten verzonnen constructie, noch een uithangbord voor lichtschuwende ideologieën, noch een eindeloze reeks van congressen en conferentiën, noch — en dit is voor onze beschouwing bijzonder belangrijk — een nieuw werkgebied voor planmatige experimenten. Het ware doel wordt nog het dichtst benaderd door diegenen die naar het voorbeeld van Zwitserland verwijzen, welk land ons door zijn federale inrichting aantoonde hoe eenheid en verscheidenheid, vrijheid der leden en ordening van het geheel kunnen verenigd worden. Doch niet allen die een « Helvetisierung » van Europa wensen, zien in dat de structuur van Zwitserland langzaam en organisch groeide en alleen wassen kon op een geduldig verrijkte grond van historische overleveringen en menselijke betrekkingen. Zijn wij het er mee eens dat Europa alleen kan groeien in de geest van een beginsel dat wij de federatie noemen, dan dienen wij er ons van bewust te zijn dat federalisme niet een zuivere bestuurstechniek is, doch dat het moet wortel schieten in een bepaalde filosofie, zo het niet in een zuiver woordenkraam wil ontaarden.

Federalisme betekent ook voor Europa een samenhangend geheel, dat gegroeid is uit de delen, in een innig gevoel van verbondenheid met de enge groep waarin wij opgegroeid zijn, in de achting voor de anderen, die wij ontmoeten op het hogere plan waar de taken alleen nog in gemeenzaam overleg kunnen verwezenlijkt worden en in het gemeenschapsgevoel dat daarmee verbonden moet zijn. Als wij een Europese Statenbond nastreven, dan moet het in de erkenning zijn dat de natie een weliswaar niet te verwaarlozen schakel betekent in de politieke inrichting, dat zij echter de subnationale schakel niet ontberen kan wil zij niet tot een blok verstarren dat de mens en zijn echte gemeenschap verdrukt, noch in souvereine afzondering kan blijven indien wij een

oplossing willen brengen aan de problemen welke het nationaal kader ver te buiten gaan. Die grote taak veronderstelt een geest die strijdig is met die van de moderne massabeschaving en — laten wij het maar ronduit zeggen — van vele verdedigers der Europese gemeenschap omdat zij in de grond jacobijnse aanhangers van de centralisatie zijn, die nooit de geest van het federalisme hebben aangevoeld. Noch op het nationale, noch op het internationale plan kan men federalist naar boven en aanhanger van de centralisatie naar onder zijn. Men moet kiezen. Doch het feit dat vele aanhangers van de Europese Statenbond — met inbegrip van de economische federatie — die beslissing ontwijken of haar wellicht niet eenmaal begrepen hebben, dreigt de gehele beweging op een verkeerd spoor te brengen. Zij geraakt aldus in een bedenkelijke tegenstrijdigheid die wij vooral ook ontmoeten bij een afzonderlijk onderzoek van het economisch aspect der Europese integratie.

Economische coördinatie

Zo zijn we nu definitief bij de derde grote drijfveer beland; het verlangen naar *economische gemeenschap en coördinatie*, die men onlangs de « Europese economische integratie » geheten heeft. Het bleek reeds bij het onderzoek van de geestelijke en politieke kant der Europese gemeenschap hoe nauw zij met de economische vervlochten is. Een geestelijk en politiek aaneengroeien, zowel als een economische aaneensluiting van Europa, is niet denkbaar zolang een eng geestelijk en politiek nationalisme in Europa niet overwonnen wordt. Dit zijn klaarblijkelijke waarheden. Intussen dient men zich te bezinnen over de vraag of de geestelijke en politieke gemeenschap samen met de economische dient bereikt of wel of de politieke gemeenschap de economische moet voorafgaan of vice-versa. Het ligt in de geest van onze tijd laatstgenoemde methode als de natuurlijke te beschouwen en de economische integratie als de wegbereider van de geestelijk-politieke te gebruiken.

Deze gedachte van een « *functionele integratie* » biedt iets verleidelijks. Zij schijnt juist dit realisme te bevatten waarnaar men verlangt wanneer men de mooie redevoeringen moede is. Men redeneert ongeveer als volgt: krachtig van wal steken en zich vervolgens verlaten op de kracht van dwingende economische feiten die als beslissend worden aangezien en die ons als erfgoed van de XIXe eeuw nog sterk in het bloed zitten. Het is de geest waarvan Cobden en Bright, meer dan honderd jaar geleden, de wereldvrede door de vrijhandel verwachtten, zonder dat men zich afvraagt of niet eerder de vrede voorwaarde is van de vrijhandel. Steeds weer wordt het voorbeeld aangehaald van het Duitse Zollverein dat blijkbaar de weg naar de politieke eenmaking van Duitsland heeft geweest. Kan men thans niet iets dergelijks voor Europa verwachten? Ware het niet een goede gedachte de Europese unie te

laten aanvangen met een groeiende economische integratie, de redevoeringen, besluiten, congressen en handvesten te vervangen door een Europese economische unie of een aaneensluiting van enkele nijverheidstakken, die de Europese gemeenschap zullen verwezenlijken, zoals Duitsland, naar het beroemde gedicht van Hoffmann von Fallersleben, uit « lucifers, zout en tabak » geschapen werd? Waarom dan niet beginnen met steenkool, ijzer en staal en er op rekenen dat de Europeërs wel zullen volgen?

Voorrang van de politieke integratie

Die gedachte, hoe verleidelijk ook, is misleidend. De ervaringen uit de geschiedenis spreken niet ten haren gunste en zelfs het indrukwekkende voorbeeld van het Duitse Zollverein is niet overtuigend. Zelfs wanneer wij, in strijd met de historische werkelijkheid, de Duitse eenheid als een uitvloeisel van het Zollverein aanzien, zonder ons af te vragen of het Zollverein zou mogelijk geweest zijn zonder de geestelijke en politieke strevingen die de Duitse eenheid vooruitgestuwd hebben, zelfs wanneer wij ons alleen houden aan de chronologische opeenvolging der feiten, zelfs dan is dit geval historisch een uitzondering en niet de regel. De regel is veeleer omgekeerd: de geestelijke en politieke aaneensluiting gaat de economische (waarvan de normale vorm de tolunie is) vooraf en niet achterna. Ook het Zwitserse eedgenootschap is niet begonnen met een unie van de kantonale kaasfabrieken in de Middeleeuwen, doch met een daad van fier zelfverweer tegenover een bedreiging van de vrijheid van buitenaf en met de zich uitbreidende gemeenschapsgeest die uit die toestand ontsproot. Men kan zelfs beweren dat de economische integratie van Zwitserland (afschaffing van de binnenlandse tolleren door de federale grondwet van 1848) aan het einde en niet aan het begin van de ontwikkeling staat. Waar zij, zoals in het voormalige Oostenrijk-Hongarije, slechts door een onvolmaakte geestelijke en politieke integratie ontstond, bleek zij een bron van gevaarlijke wrijvingen te zijn. En wie durft verhoppen dat het wegnemen van de slagbomen tussen de Europese Staten gepaard zal gaan met een vreugdefeest, te vergelijken met de beroemde Duitse Nieuwjaarsnacht van 1833 op 1834? Moeten wij aldus, opdat die verwachting bewaarheid worde, niet als voorwaarde een zekere graad van geestelijk-politieke gemeenschap der Europeërs stellen die jammer genoeg niet aan de werkelijkheid beantwoordt?

De geschiedkundige ervaring bevestigt slechts wat de redenering als waarschijnlijk acht. Reeds een veelzijdige liberale handelspolitiek die de grenzen van alle volken wijd opent in de erkenning van de voordelen ener internationale handelspolitiek, veronderstelt een minimum internationale gemeenschapsgeest die jammer genoeg in onze eeuw van nationalisme hoe langer hoe zeldzamer geworden is. Streeft

men daarenboven naar engere vormen van economische aaneensluiting, waaronder de tolunie de meest bekende en representatieve is, dan volstaat dit minimum niet meer zoals het in het tijdperk van de algemene liberale handelspolitiek vooropgesteld werd. De reden hiervan is het feit dat, terwijl een universele liberalisatie van de buitenlandse handel door elk land zelfstandig geschiedt of het gevolg is van gewone internationale verdragen, een zuiver regionale liberalisatie, zoals de tolunie, tegelijkertijd een politieke aaneensluiting met duurzame politieke organen van de tolunie vereist. Hoe verder de doeleinden van zulk een gewestelijke economische gemeenschap reiken — en hier raken wij aan een punt dat nog in zijn volle betekenis zal naar voren treden — en hoe verder de methoden van zulk een blokvorming op een politieke beïnvloeding van de economie vooruitlopen, hoe groter ook de graad van geestelijke en politieke integratie moet zijn. Reeds thans dient opgemerkt dat dit tegenover elkaar stellen van de universele en aldus zelfstandig-contractuele liberalisatie enerzijds en van de gewestelijke liberalisatie anderzijds één der hoofdproblemen van de regionale methode tegenover de universele doet naar voren treden. Hierover zullen wij het verder nog hebben.

Zo wij deze overwegingen aannemen, dan vloeien hieruit twee verdragende gevolgen voort t.a.v. de huidige taak der Europese economische integratie. Het eerste is dat wij de omvang en de aard van de economische integratie dienen aan te passen aan de geestelijke en politieke integratie van Europa, die wij thans redelijkerwijze vooropstellen of althans mits uiterste inspanningen hopen te bereiken, zonder dat wij ons in de beklemming van een economisch determinisme er op mogen vertrouwen dat de economische integratie alleen reeds vanzelf voor de geestelijke en politieke zal zorg dragen. Het andere gevolg is dat alle pogingen voor een economische integratie dienen gepaard te gaan met niet minder ernstige inspanningen voor een geestelijke en politieke integratie. Dat de geestelijke en politieke integratie van Europa het eigenlijke overheersende doel moet zijn dat de Europeërs de ogen moet openen voor het levensgevaar dat het continent bedreigt, is een erkenning waartoe wij al onze overwegingen moeten terugbrengen.

Invoerrechten en deviezencontrôle

Beschouwen wij nu, na die vereiste opheldering, het probleem der Europese economische integratie in het bijzonder. Vooreerst is het onze taak dit begrip zelf de vereiste duidelijkheid te geven. Jammer genoeg moeten wij vaststellen dat het gehele huidige debat over de Europese economische integratie in de war gestuurd wordt door een gebrek aan duidelijkheid van het begrip. Wat wordt eigenlijk met Europese economische integratie bedoeld?

Op de keper beschouwd, gaat het hier om twee onderscheidene problemen die zich in de loop der

laatste twintig jaar op elkaar gezet hebben. Men herinnere zich dat bij het begin der dertiger jaren, toen de « grote depressie » begon, een drastische ommekeer in de hoofddoeleinden en methoden van de buitenlandse handelspolitiek der Europese landen intrad. Tot dit tijdstip had het economisch nationalisme nagenoeg overal een bepaald en begrensd doel: de producenten, al naar gelang de voorwaarden in hun productietak, beschutting te verlenen tegen buitenlandse mededinging. Dit doeleinde beantwoordde in elk afzonderlijk geval aan de traditionele methoden van de buitenlandse handelspolitiek: de tariefpolitiek die, voor het overige, de internationale handel vrijliet en hem noch door invoercontingenten noch door deviezencontrôle, noch door staatsmonopolie van de buitenlandse handel hinderde. Men beperkte zich — om ons in een thans gangbare terminologie uit te drukken — tot een zuiver kwalitatieve (liberale) contrôle van de buitenlandse handel, als wanneer de kwantitatieve (planmatige, collectivistische), nadat de uit de eerste oorlog overgebleven resten verwijderd waren, slechts van ondergeschikte betekenis was, natuurlijk met uitzondering van Sovjet-Rusland dat een hoogst storend vreemd lichaam in de wereldeconomie bleek te zijn. Doch na de ineensstorting van het internationale krediet- en betalingsstelsel in 1931 en met de ontwrichting der nationale geldsystemen trad een volslagen ommekeer in. In de plaats van de individuele bescherming van de producent begint thans een ander en meer omvattend doel de buitenlandse handelspolitiek van de landen te beheersen. Van meer gewicht dan de beschutting der individuele producenten wordt nu de bescherming van de volkshuishouding in haar geheel, van het geldwezen en van de min of meer planmatige ordening van de volkshuishouding tegen de van buitenaf komende invloeden en storingen. Niet meer het concurrentievermogen van het individu staat op de voorgrond, doch het evenwicht van de betalingsbalans, waarvan in de hoog ontwikkelde Europese landen vóór 1914 in het geheel niet en van 1920 tot 1931 ternauwernood sprake was. Aan die grondige wijziging van de doelstelling beantwoordde een niet minder radicale verandering der methoden van de buitenlandse handelspolitiek. Ter verwezenlijking van deze nieuwe en veelomvattende taak, ontwikkelde zich nu snel een stelsel van collectivistische afgrenzingsmaatregelen die hun bekroning vonden in de deviezencontrôle, en dit stelsel is tot op onze dagen zowel in Europa als in het grootste deel van de overige wereld blijven overheersen. We zullen verder nog meer nauwkeurig onderzoeken wat zulks te betekenen heeft.

Het gehele huidige debat over de Europese economische integratie wordt juist zo verward doordat men met die ommekeer in de internationale handelspolitiek niet voldoende rekening houdt. Er wordt al te licht over het hoofd gezien dat het sedert 1931 niet meer alleen gaat om de politiek van de tradi-

tionele beschermingstarieven, doch om een tweevoudige politiek die zich twee decennia geleden derwijze ontwikkeld heeft dat boven de *relatieve* handelsbeperkingen van de tolmuren *absolute* handelsbeperkingen ontstonden die een collectivistische afgrenzing beogen. Er wordt niet ingezien dat beide trappen duidelijk moeten onderscheiden worden, dat het hier zowel gaat om het probleem van het van oudsher gekende protectionisme als om het veel ernstigere dat leidt naar een economische afzondering van collectivistische aard en dat de eigenlijke strijd tussen vrijheid en dwang in de internationale handel sedert lang wordt gestreden op een terrein waar het niet gaat om toltarieven, doch om invoercontingenten, staatsmonopolies in de buitenlandse handel en vooral deviezencontrôle.

Amerika als voorbeeld

Nu het « collectivistisch isolationisme » zich op de « liberale » beschermende tolpolitiek vastgezet heeft, gaat deze laatste ons in vergelijking eerder onschuldig voorkomen. Onder de indruk van het onheil dat de « nieuwe » handelspolitiek aangericht heeft, zouden thans allen bescheiden de hemel danken, moest Europa nog slechts met de beschermende toltarieven van 1930 af te rekenen hebben en van de drukkende last van de achteraf getroffen maatregelen gevrijwaard zijn. Wij herinneren ons echter, dat die tolmuren toentertijd als een zeer ernstige storing aanvoeld werden, en dat hun gehele of gedeeltelijke afbraak als een der gewichtigste problemen van de internationale politiek gold. Zijn oplossing werd met alle mogelijke middelen nagestreefd, en ware dat woord toen reeds mondgemeen geweest, men had zeker, zoals wij nu, van de noodwendigheid ener « Europese economische integratie » gesproken. Men bevond terecht, dat nergens ter wereld de storing van de internationale handel door beschermende tolrechten zo ondraaglijk en de daardoor ontstane onevenredigheid tussen mogelijke en feitelijke benutting der economische mogelijkheden zo schreeuwend was als hier op dit klein continent, dat, ondanks zijn overdichte bevolking, de voordelen ener economische arbeidsverdeling tussen de Europese landen niet ten volle uitbaat.

Reeds toen heerste de gedachte dat de economische verbrokkeling van Europa er een der hoofdoorzaken van was, dat hier de doorsnee-welstand zo opvallend lager bleef dan in de Verenigde Staten. Deze vergelijking tussen de grote en aaneengesloten economische ruimte der Verenigde Staten en het door economisch nationalisme verbrokkeld Europa, is sedertdien niet meer uit de debatten verdwenen. Hoe gerechtigd die vergelijking *heden* ook zijn moge, toch moet men er zich voor hoeden te geloven dat zij reeds *toenmaals*. in die thans schier idyllisch schijnende phase van de Europese handelspolitiek, de bewijskracht bezat die haar gemeenlijk toegeschreven werd. Wis en zeker betekenden toen de tolrechten een groot nadeel voor

de economische arbeidsverdeling tussen de Europese economieën en voor de optimale benutting van de Europese productiekraft. Intussen mag evenwel niet vergeten worden dat zij, in tegenstelling met de maatregelen van de « nieuwe » collectivistische handelspolitiek, geenszins beletten dat Europa, in werkelijkheid niet minder dan de Verenigde Staten, een gebied was van vrij betalingsverkeer en van vrije handelsbetrekkingen, zoals ze thans onder de benaming « multilateralisme » gekend zijn. En waar de werking der intereuropese tolrechten er in bestond de mededinging tussen de afzonderlijke delen van het vasteland door het opleggen van bijkomende kosten te verhinderen, hebben hunnerzijds de Verenigde Staten — juist omdat zij een zo uitgestrekt economisch gebied vormen — met ongewoon hoge binnenlandse vervoerkosten af te rekenen, die als binnenlandse beschermende tolrechten werken. In die « prae-collectivistische » periode stak Europa tegenover het « reusachtige — maar eveneens door zijn grootte benadeelde — vrijhandelsgebied » der Verenigde Staten derhalve volstrekt niet zo ongunstig af, als toentertijd in een populaire propaganda meestal aangenomen werd.

In verband hiermee is nog een andere zeer verspreide dwaling uit de weg te ruimen. Velen zijn namelijk de mening toegedaan dat het geheim van de Amerikaanse productiviteit hierin gelegen is dat aldaar de uitgebreide binnenlandse markt de concentratie der productie in enige reusachtige ondernemingen mogelijk maakt. Massaproductie en reusachtige ondernemingen, daar is het ook Europa om te doen — aldus die mening —, en terwijl de enen hoopvol naar die toestand uitkijken, zien de anderen — die ons wellicht sympathieker zijn — hem met onbehagen tegemoet. Het op dat punt bestaande misverstand bewijst hoe verward de algemeen heersende voorstellingen op dit gebied nog zijn.

Wis en zeker zijn er gevallen waarin de massaproductie en de reuzenbedrijven Amerika een duidelijke voorsprong op Europa geven. Daarvan heeft onlangs de voorzitter van de Franse Westinghouse-onderneming, die in Frankrijk de onder die naam bekende Amerikaanse treinremmen voortbrengt, een interessante illustratie geleverd. Hij heeft verklaard — aldus de *Tribune de Genève* van 30 Augustus 1951 — dat de Amerikaanse onderneming een treinrem 40 pCt. goedkoper levert dan de Franse filiaal, als wanneer de lonen in Amerika drie à viermaal hoger zijn en de zuivere fabriekswinst er 9 pCt. beloopt tegenover 5 pCt. in Frankrijk. De hoofdoorzaak van dit buitengewoon verschil ziet hij hierin dat de fabriek in Pittsburgh wekelijks 2.400 remmen voortbrengt en verkoopt, wat een mechanisatie der voortbrenging mogelijk maakt. De Franse maatschappij daarentegen brengt per maand niet meer dan 600 remmen voort, wat tot gevolg heeft dat voor de fabricatie van één rem twaalfmaal meer arbeidskrachten vereist zijn dan in Pittsburgh.

Men moet er zich evenwel voor hoeden dit geval als typisch te beschouwen, en de gegeven verklaring van het productiviteitsverschil zonder meer aan te nemen. In de Verenigde Staten werken vele kleine en middelgrote bedrijven met een uitstekend rendement, en in Zwitserland bewijzen de voor de uitvoer werkende middelgrote bedrijven dat de bedrijfs-grootte niet beslissend is. Waar het op aankomt, wanneer wij van een meer rationele productie in Europa spreken, is niet de concentratie van de productie in enkele reusachtige bedrijven, maar de vrije mededinging, die bij werkelijk gelijke internationale productie- en afzetvoorwaarden er voor zorgt dat een betere verdeling der productiestandplaatsen naar de wetten der internationale arbeidsverdeling plaats grijpt en dat iedere producent genoodzaakt wordt zich met de buitenlandse mededinging bestendig te meten en zich staande te houden. Welke bedrijfs-grootte dan de meest rationele is, kan niet vooraf bepaald worden. Zulks hangt af van de omstandigheden van elk afzonderlijk geval, doch men zal de bal niet ver mislaan met te veronderstellen dat de meest rationele bedrijfs-grootte ruim kleiner is dan gemeenlijk aangenomen wordt (1).

Na deze uitweiding keren wij tot de vaststelling terug dat de betekenis van de tolrechten, zoals zij in de prae-collectivistische periode in Europa bestonden, niet mag overdreven worden, wanneer wij naar het goede grondbeginsel « *first things first* » handelen willen.

Afkeer van het protectionisme

Een dergelijke erkenning van de waarheid valt iemand, die een groot deel van zijn leven aan de strijd voor vrijhandel gewijd heeft, gewis niet licht. Ik voeg er dan ook aanstonds aan toe dat ik alleen beoog de juiste verhouding der dingen aan te tonen, zonder een of ander woord terug te trekken van hetgeen ik vroeger over de schadelijkheid der Europese beschermende tolpolitiek en over de noodzakelijkheid van haar afschaffing geschreven heb. Bestendig staat mij volgende grondgedachte voor de geest : het komt er nu niet onmiddellijk op aan de Europese tolmuren af te breken, hoewel zulks even wenselijk blijft als voorheen. Wat het herstel van de Europese economische integratie heden vóór alles eist, is de tenietdoening van die tweede reeks maatregelen die naderhand getroffen werden en die de internationale economie eerst grondig verstoord hebben, namelijk de collectivistische afzonderingspolitiek, die

(1) In dezelfde zin werd in het laatste jaarverslag van de B.I.B. (22^e Jaarbericht van de B.I.B., Bazil 1952, blz. 48) gezegd : « Er zijn weinige landen in Europa waar de binnenlandse markt voor de meeste industrietakken niet voldoende groot is, om de oprichting van optimale productie-eenheden mogelijk te maken, en het zou overigens een grote dwaling zijn aan te nemen dat in de Verenigde Staten alle middelgrote ondernemingen uitgeroefd werden : volgens de telling van 1947 leverden de bedrijven met 1.000 en meer tewerkgestelden één derde van de door alle verwerkende bedrijven voortgebrachte meerwaarde, als wanneer de ondernemingen met minder dan 500 tewerkgestelden 50 pCt. voor hun deel namen.

met de deviezencontrlé haar hoogtepunt bereikte. Zo men nu reeds kon terugkeren tot die vroegere Europese economie, met haar min of meer draaglijke en terecht gehekelde tolrechten, dan zou in *dat* opzicht de afstand tussen Europa en de Verenigde Staten geenszins meer zo groot zijn als aangenomen werd vóór 1931, toen men het raadsel van de Amerikaanse welstand met alle mogelijke theorieën trachtte te doorgronden. Het betere toont zich hier de vijand van het goede, en het gevaar bestaat voorwaar dat, wanneer men blijft denken als voorheen en de gans nieuwe aard van het probleem der Europese economische integratie — in het bijzonder de betekenis van de deviezencontrlé — niet erkent, men het vraagstuk aan het verkeerde einde aanpakt en tenslotte geen oplossing bereikt.

De moeilijkheid bestaat hierin, de beide stadia van de Europese handelspolitiek met hun problemen — de vroegere onaangename en de nieuwe boosaardige — altijd tegelijkertijd voor ogen te houden en de ene noch de andere te verwaarlozen. Nadat ik zoëven al de nadruk op de nieuwe politiek gelegd heb, zou ik de indruk kunnen verwekken als zouden wij ons bij de oude zonder meer neerleggen. De oude beschermingspolitiek gaat evenwel met de nieuwe hand in hand. Haar beweegredenen zijn even weinig veranderd als de critiek er tegen aan innerlijke kracht verloren heeft, en de producenten van alle landen, die zich ten rechte of ten onrechte over buitenlandse mededinging beklagen en hun prijzen ontoereikend vinden, hebben spoedig geleerd zich ook van de nieuwe collectivistische methoden der handelspolitiek te bedienen; deze laatste vervullen dus naast hun nieuwe functie bestaande in het afschermen van de volkshuishouding in haar geheel, tegelijkertijd ook, op meer afdoende wijze nog als beschermende toltarieven, de oude functie van bescherming der afzonderlijke markten. Wie de noodwendigheid van het intrekken van het tweede stel maatregelen der handelspolitiek (collectivistische afzonderingspolitiek) als het meest gewichtige probleem aanziet, heeft tegelijkertijd toch de gelegenheid er op te wijzen dat het oude protectionisme in Europa erger nog dan vroeger huis houdt, hetzij door verhoging der beschermende tarieven, hetzij door de protectionistische functie der nieuwe collectivistische afzonderingspolitiek.

Indien men kon terugkeren tot de toestand zoals hij was vóór het invoeren van de collectivistische afzondering, dan zou het probleem van de Europese integratie, zoals het heden ten dage gesteld wordt, daadwerkelijk opgelost zijn.

Dit kan niet vaak genoeg onderstreept worden. Maar zelfs wanneer de Europese landen tot de tolrechten van 1930 terugkeren en de laatst getroffen reeks handelspolitieke maatregelen laten varen, zou zulks geen reden zijn om hiermee genoegen te nemen. Nog meer : er dient rekening mee gehouden dat alle Europese landen uit alle macht

zullen trachten de afschaffing van de kwantitatieve (collectivistische) contrôle over de buitenlandse handel — hetgeen men thans « liberalisatie » pleegt te noemen — door verhoogde beschermende tolrechten goed te maken.

Economische politiek en openbare mening

Regeringen die sedert twintig jaar hoofdzakelijk begaan zijn met het evenwicht hunner betalingsbalans en met de bescherming van hun binnenlands economisch en sociaal programma, zullen zich, met het oog hierop, verbinden met de producenten, die door de autarkische beschermingspolitiek verwend zijn, terwijl harerzijds de openbare mening van de verschillende landen zo goed als alle argumenten tegen die strekking vergeten heeft, omdat zij sedert twintig jaar met de sophismen van het protectionisme, autarkie en isolationisme overstelpt is. De woordvoerders van de economische wetenschap, die voorheen onbetwist de voorkeur gaven aan de internationale handelsvrijheid en hun oordeel zo overtuigend vastlegden dat de protectionistische tendensen er afdoend door geweerd werden, zijn het ondertussen, onder de invloed van bepaalde moderne theorieën, oneens geworden. Uit de chaos van meningsverschillen die er uit voortvloeide, kan iedere soort van protectionisme haar grondbeginselen en haar rechtvaardiging putten. De belangen van de verbruikers zijn minder georganiseerd en minder nauwkeurig bepaald dan ooit tevoren, en een bureaucratie, die in deze tijd van de dirigistische-, de militaire-, de fiscale- en de welvaartstaat almachtig werd, is er aan gewoon geraakt de buitenlandse economische politiek als haar eigen gebied te beschouwen en haar beslissingen te treffen zonder acht te slaan op de openbare mening, noch op de politieke contrôleorganen. Meer dan waar ook heeft de parlementaire democratie op dit gebied het tegen de uitvoerende macht afgelegd.

Een nieuw toltarief, dat normaal in de schoot van het Parlement en zijn commissies, na de meest zorgvuldige zakelijke voorbereiding en onder drukke deelneming van de openbare mening en van de wetenschapsmensen, tot stand komt, kan heden ten dage, zoals het op 1 October 1951 van kracht geworden nieuw Duits toltarief het bewijst, uitgevaardigd worden en in uitvoering treden zonder dat meer dan enkele specialisten van een dergelijke akte kennis kregen en er zich ernstig konden aan interesseren. Het voornoemde Duitse voorbeeld — dat met soortgelijke voorbeelden van talrijke andere Europese landen kan aangevuld worden — geeft des te meer aanstoot daar de doorgaans sterke verhogingen van de Duitse tolrechten in tegenspraak zijn met alle goed overwogen raadgevingen en opgedrongen werden aan een regering die voorstander is van de vrije markteconomie. Zij druisen onder meer ook in tegen het onbetwistbare grondbeginsel dat een liberale handelspolitiek nog altijd de beste en eenvoudigste is, als

wanneer protectionisme en isolationisme de meest afdoende middelen zijn om de volkshuishouding te overstelpen met monopolies, voorrechten en winstbejag, die de « sociale » markteconomie tot een « onsociale » maken. Voor zover ik weet, heeft in het Duitse geval geen der grote partijen de zaak der verbruikers tot de hare gemaakt, zelfs niet de sociaal-democraten, die in de vroegere Rijksdag die rol daadwerkelijk plachten te spelen. Wie bekommert zich nu nog om zulke vervelende en ouderwetse dingen als toltarieven?

Daarmee is een toestand afgeschilderd die tot voorzichtigheid aanmaant. Hij is hierdoor gekenmerkt dat, inzake buitenlandse economische politiek, het denken, evenzeer als de politieke gewoonten, ontaard is. Hier is één der meest ernstige hindernissen der Europese economische integratie te zoeken. Hoe zal zij uit de weg geruimd worden? Een antwoord op die vraag zal onder andere dienen gevonden bij de internationale instelling bekend onder de benaming G.A.T.T. (*General Agreement on Tariffs and Trade*); die collectieve toltariefverminderingen tussen de naties nastreeft. Haar doeleinden zijn uitstekend en zij verdient volledige aanmoediging, te meer daar zij zich niet tot Europa beperkt maar een universele vrijmaking van de internationale handel nastreeft en daardoor een heilzaam tegenwicht vormt tegen de strekking tot een Europese blokvorming. Doch, het ontgoochelend resultaat van de conferentie der G.A.T.T.-landen te Torquay toonde eens te meer aan dat de internationale instellingen en rechtslichamen van minder wezenlijk belang zijn dan de geestelijk-politieke krachten die achter hen staan en in de afzonderlijke Staten werkzaam zijn.

Op die geestelijk-politieke krachten komt het derhalve aan. Ze dienen met alle nuttige middelen in beweging gebracht, willen wij werkelijke vorderingen maken. De hierboven vermelde ontaarding van het denken en van de politieke gewoonten tegenwerken, de waarheid onvermoeid herhalen en verspreiden, tegenstrijdigheden onverbiddelek blootleggen, het geweten van de verantwoordelijken wakker schudden en de medewerking van de massa bekomen — dat is de te verwezenlijken taak. Hiermee keren we in de grond opnieuw terug tot de vaststelling dat de geestelijk-politieke integratie van Europa de eerste voorwaarde is van de economische.

Problemen ener tolnie

Als erfenis van die vroegere phase, waarin alleen de beschermende tolrechten het internationaal economisch verkeer verstoorden, blijft thans de gewoonte behouden de oplossing te zien in de instelling van een internationale — gezamenlijk Europese of regionale — tolnie, waaraan we reeds meermaals onze aandacht wijdden. Wij moeten ze thans nog van ietwat meer nabij onderzoeken, vooral omdat de grootste verwachtingen in die richting gaan, en zulks juist in onze

tijd waarin die gedachte, door een reeds aangeduide en nog scherper te omlijnen oorzaak, anachronistisch geworden is.

Wie gelooft dat de tolunie thans de rechte weg is naar de Europese economische integratie, moet voor drie hoofdproblemen een bevredigende oplossing vinden.

Het eerste van deze problemen kennen wij reeds, met name dat een tolunie niet leefbaar is zonder een verregaande en duurzame coördinatie tussen de betrokken regeringen, waardoor ze de politieke unie nabijkomt. Juist hierdoor wordt deze geografisch beperkte (zij het ook voor dit beperkt gebied radicale) vorm van vrijmaking van de internationale handel onderscheiden van een universele vrijmaking, d.i. diegene die ieder land uit eigen beweging aan alle landen verleent, zonder afbreuk aan zijn souvereiniteit en zonder de verwickelingen van een gemeenschappelijk tolbeheer, een verdeling der tolontvangsten en een zelfde handelspolitiek tegenover derde landen. De tolunie geeft aan de vrijmaking van de handel een politiek aspect. Wij zagen dat zij derhalve een hoge graad van politieke integratie der betrokken landen veronderstelt. Dat alles behoeft hier niet herhaald te worden.

Arbeidsverdeling en protectionisme

Het tweede hoofdprobleem van de tolunie mag velen paradoxaal toeschijnen. De vraag dient namelijk gesteld of, in hoever, en onder welke omstandigheden, van een tolunie dan werkelijk een — zij het ook regionaal beperkte — vrijmaking van de internationale handel en een betere internationale arbeidsverdeling mogen verwacht worden. Opent zij werkelijk de weg naar een vrijere wereldeconomie? Of zou deze methode, waarbij de vrijhandel slechts tussen enige landen ingevoerd wordt, niet een resultaat kunnen opleveren dat niet alleen kwantitatief ver beneden het uiteindelijk doel blijft maar ook in aard hiervan afwijkt? Kan men hier, merkwaardig genoeg, niet alleen tekortschieten maar ook een verkeerd resultaat bereiken? Dat deze vragen volstrekt gerechtvaardigd zijn, blijkt reeds hieruit dat het voorstel tot een tolunie juist het terrein vormt waarop protectionisten en vrijhandelsgezinden zich plegen te ontmoeten, en zulks waarschijnlijk beiden met gans verschillende verwachtingen. Feitelijk stellen wij vast dat iedere tolunie onbetwist een dubbel uitzicht heeft: zij betekent vrijmaking naar binnen en afsluiting naar buiten, zelfs dan wanneer, na het afsluiten der unie, de tolrechten tegenover derde landen onveranderd blijven, daar de voortaan tol-vrije invoer uit de unielanden gelijkstaat met een radicale discriminatie tegenover de invoer uit derde landen. Terwijl de ene deur zich opent, wordt de andere gesloten. *Alles komt nu daarop aan of, en in welke omstandigheden, de gevolgen der vrijmaking tegen die der sluiting opwegen.* Bewerkt de tolunie enkel een verschuiving van invoer uit thans uitge-

sloten landen naar de unielanden, zo vervangt zij een voordelige buitenlandse handel door een minder voordelige. Dan is de internationale arbeidsverdeling minder verstandig doorgevoerd dan voorheen en verbergt de tolunie slechts een geraffineerd protectionisme dat zich van liberale wachtwoorden bedient. Bewerkt de tolunie echter, dat, na de opheffing der tolrechten tegenover de unielanden, een inheems producent verdrongen wordt door een onder gunstiger voorwaarden arbeidende producent van een der unielanden, dan treedt het ware vrijhandelseffect naar voren: er wordt een aanvullende buitenlandse handelsbetrekking geschapen, die de economische voordelen van de internationale arbeidsverdeling met zich brengt.

Hoe meer een tolunie verwachten laat dat het tweede (positieve) effect het eerste (negatieve) gemiddeld overtreft, des te meer bewerkt zij de vrijmaking van de internationale handel en de verbetering van de internationale arbeidsverdeling, die uit deze vrijmaking voortvloeit. Hoe minder dit het geval is, des te meer vormt zij een bedrieglijk en misleidend opzet. Wanneer wij nu over deze stand van zaken dieper nadenken, zullen wij tot een besluit komen dat tegen de algemeen gangbare voorstelling indruist.

Terwijl namelijk doorgaans de mening onbetwist overheerst dat een tolunie best gesloten wordt tussen landen die, uit hoofde van hun economische structuur, zich onderling aanvullen, zien wij dat juist het tegenovergestelde waar is. Zo de betekenis toch van de internationale handel ligt in de arbeidsverdeling, dan bewijst ongetwijfeld de complementariteit der economieën dat een tolunie een reeds bestaande internationale arbeidsverdeling slechts kunstmatig en op oneconomische wijze verschuiven zou. Anderzijds, laat juist de rivaliteit tussen economieën verwachten dat, door een tolunie, bedoelde hervédeling der producties zou bereikt worden, en meteen ook de beoogde ruimere internationale arbeidsverdeling. Wij begrijpen evenwel waarom de theorie der complementariteit zich in zulk succes mag verheugen. Zij levert een pseudo-wetenschappelijk argument ten voordele van een tolunie die geen moeilijkheden meebrengt, als wanneer in het geval van rivaliteit der economieën diepgaande aanpassingen te verwachten zijn. Maar het zijn vooral juist die moeilijke aanpassingen die aantonen in hoever de bestaande internationale desintegratie overwonnen wordt. Waar gehakt wordt vallen spaanders, en wie het doel begeert, moet ook de middelen aanvaarden.

Deze enkele eenvoudige overwegingen geven reeds een idee van de ingewikkelde vragen die hier oprijzen (1).

(1) Ik kan hierop niet verder ingaan en verwijs vooral naar het voortreffelijk werk van de Amerikaanse economist Jacob Viner: *The Customs Union Issue* (New York, 1950), hetwelk ook een grondig onderzoek wijdt aan alle overige factoren die bepalen of en in hoever een tolunie op de debet- of op de creditzijde van de internationale economische integratie te boeken valt.

De complexe aard van het probleem maakt het buitenmate moeilijk, ja zelfs onmogelijk, om, zo men alle bijzonderheden niet kent, de volledige uitwerking ener Europese tolunie te voorspellen. Reeds dat alleen is echter een vaststelling die ontvullend en heilzaam werken zal, en die ten minste kan doen twifelen aan de mening als zou de tolunie onbetwist de beste weg zijn naar de Europese economische integratie. Deze bedenking houdt er ook rekening mee dat een Europese tolunie, zelfs in het gunstigste geval, het gevaar van een continentale blokvorming in zich sluit, en dat, zo slechts de tolmuren een hinderpaal voor de Europese economische integratie vormen, hun universele afbraak beter ware dan een regionale vermindering er van. Indien de Europese landen de aanpassingsmoeilijkheden van een werkelijk integrerende en liberaliserende tolunie reeds aandurfd, en zij vastberaden waren aldus een ernstige stap te doen naar de vrijhandel, waarom zouden zij dan niet even goed een universele vermindering der tolrechten onder ogen nemen? Omgekeerd: hoe meer zij aan de regionale oplossing der tolunie de voorkeur geven boven een algemene wegruiming van de tolrechten, des te meer wekken zij de argwaan dat de tolunie waarschijnlijk weinig offers zal vergen en dan ook bij een schijn-integratie zal blijven.

Gevaar van een blokvorming

Ik zegde zoëven: waren alleen maar de tolmuren een hinderpaal voor de Europese economische integratie... Wij weten reeds dat hier het paard gebonden ligt, en aldus komen wij tot het derde en beslissende probleem. Het eigenlijke en dringende vraagstuk dat thans dient opgelost, zo wij de economische integratie van Europa willen verwezenlijken, is zeker niet de wegruiming van de tolrechten, maar wel de opheffing der maatregelen van de collectivistische afzonderingspolitiek, die met de deviezencontrole haar hoogtepunt bereikte. Zoals de eindeloos aanslepende moeilijkheden, die de Benelux-landen ontmoeten bij de verwezenlijking van hun oorspronkelijk opzet — een werkelijke integratie hunner volkshuishoudingen —, met de overtuigingskracht van een laboratoriumonderzoek bewijzen, is van een tolunie thans nauwelijks méér dan een zuiver gezichtsbegeerend resultaat te verwachten, indien niet terzelfder tijd de scheidingsmuren opgetrokken door de veel radicaler collectivistische maatregelen uit de weg geruimd worden, hetzij door ze eenvoudig af te schaffen, hetzij door ze tot een supra-nationaal systeem te versmelten.

Wanneer men thans de Europese economische integratie verwacht van een Europese tolunie, dan eist men derhalve eensdeels te veel en anderdeels te weinig. *Te veel*, in die zin dat een Europese tolunie — die altijd een ambitieus en moeilijk te bereiken objectief vormt, dat voor zijn verwezenlijking een zeldzame samenloop van omstandigheden vereist — niet alleen veel meer is dan wat in de huidige poli-

tieke en morele omstandigheden redelijkerwijze van de Europese landen mag verwacht worden, doch ook veel meer dan in de huidige toestand onmiddellijk nodig is. *Te weinig*, in die zin dat een dergelijke overdreven inspanning vanwege het Europese integratiestreven, het eigenlijke en onmiddellijke kwaad, namelijk de met andere middelen dan tolrechten werkende nationale afzonderingspolitiek, volkomen onaangeroerd laat. Of wel slaagt men er in deze collectivistische afzonderingspolitiek daadwerkelijk weg te ruimen, en dan heeft men voor de oplossing van de desintegratie der Europese en wereldeconomie de tolunie niet nodig. Of wel slaagt men er niet in, en dan is de tolunie niet alleen een nutteloos « schijnwerk », maar daarenboven een nieuwe nutteloze verspilling van tijd, energie, goede wil en verstand. Nog meer: een Europese tolunie als antwoord op het meest dringende vraagstuk waarmee Europa op economisch gebied te kampen heeft, betekent niet alleen met kanonnen naar mussen schieten en vergeten dat we deze kanonnen voor de eigenlijke strijd ten zeerste nodig hebben; maar een dergelijk op zichzelf reeds weinig aanbevelenswaardig geschied betekent bovendien ook, dat wij met deze kanonnen nog vele, moeilijk te overziene schade aanrichten, namelijk al de schade, die iedere strekking tot Europese blokvorming in de wereldeconomie zal teweegbrengen.

Markt- en betalingsgemeenschap

Daarmee zijn we nu voorgoed beland bij de eigenlijke kern van het probleem der Europese economische integratie. We hebben steeds duidelijker ingezien waar het in de grond om gaat, en zeker hebben we daarbij een klaarder licht geworpen op de eigenlijke betekenis van de gemakkelijk misleidende uitdrukking « Europese economische integratie », waarmee de politieke omgangstaal zich verrijkt heeft. We moeten nu dienaangaande nog verder klaarheid scheppen en een laatste scherpe lijn trekken. Alleen dan zullen de verdere beslissende gevolgtrekkingen ten volle begrepen worden.

Een eenvoudig onderzoek zal afdoend uitmaken door welke factoren de internationale « integratie » van de economische betrekkingen in de hand gewerkt wordt, en door welke niet. Niemand zal namelijk twee dingen ernstig willen betwisten. Vooreerst zal iedereen toegeven dat wij van een afzonderlijke volkshuishouding kunnen zeggen dat zij « geïntegreerd » is, en verder ook dat datgene wat in de schoot der volkshuishouding redelijk en vanzelfsprekend is, het ook in de internationale betrekkingen zal zijn. De criteria van de economische integratie kunnen we klaarblijkelijk slechts in de afzonderlijke volkshuishouding vinden, omdat ze daar dagelijks tot hun recht komen. Onze pogingen moeten er op gericht zijn dat ideaal in de internationale economische betrekkingen zo dicht mogelijk te benaderen, zoniet verliezen de begrippen « rede » en « vooruitgang » alle betekenis. Wanneer we nu de economische « integratie » van

meer nabij onderzoeken, dan stellen we vast dat zij berust op een nauwe gemeenschap der markten, die alle streken vrij met elkaar verbindt, hetgeen mogelijk maakt naar alle kanten kopers of verkopers op te zoeken, en op de goedkoopste markt te kopen en op de duurste te verkopen. Die marktgemeenschap veroorzaakt in de schoot der volkshuishouding een gelijkschakeling van prijzen en kosten en aldus een redelijke verdeling der economische productiekrachten over de beste standplaatsen van de afzonderlijke bedrijfstakken en firma's. Die mogelijkheid der alzijdig vrije keus van de handelspartners (kopers of verkopers) is juist datgene wat men in het internationaal handelsverkeer als multilateralisme bestempelt. Doch die gemeenschap stelt ook iets anders in het licht, namelijk dat alle particulieren en alle gebieden in een vrije betalingsgemeenschap leven, die tot uiting komt in een ongehinderd en mogelijk ook van koersschommelingen gevrijwaard betalingsverkeer. Ook die voorwaarde is in de schoot der volkshuishouding op ideale manier door de eenheid in het geldstelsel verwezenlijkt. Terwijl nu de nationale *marktgemeenschap* aan het internationale multilateralisme beantwoordt, vindt de nationale *betalingsgemeenschap* haar internationale tegenhanger in de vrije omwisselbaarheid der munten, die het nationaal model het dichtst nabij komt, indien ze tegelijkertijd de koersstabiliteit insluit. De vrije omwisselbaarheid is het hoofdbestanddeel; zij is de *conditio sine qua non* voor een internationaal multilateralisme en meteen ook voor de markt-prijsgemeenschap die over integratie of desintegratie beslist. De koersstabiliteit is over het algemeen zeer wenselijk, maar ze is niet onontbeerlijk voor de integratie, daar zij het multilateralisme bij vrije omwisselbaarheid der munten niet in de weg staat. Omwisselbaarheid en stabiliteit gingen in de tijd van de gouden standaard hand in hand. Zijn zij thans beide niet meer te bereiken, dan moet natuurlijk de stabiliteit aan de omwisselbaarheid opgeofferd worden, en niet omgekeerd de omwisselbaarheid aan een stabiliteit, die in het raam van de deviezencontrôle dan nog doorgaans kunstmatig is.

Niemand betwist dat een volkshuishouding niet langer die naam verdient wanneer ze verdeeld wordt door regionale stelsels van economische-, financiële- en kredietpolitiek, die onvermijdelijk met een regionale deviezencontrôle gepaard gaan. Zij is niet langer « geïntegreerd », omdat zij de grondeigenschap der markt-, prijs- en betalingsgemeenschap mist. Wat echter voor de volkshuishouding geldt, is ook stuk voor stuk op de internationale economie toepasselijk: ze is niet meer « geïntegreerd » en ze verdient zelfs niet meer de benaming « internationale economie », wanneer ze niet dat vrije multilateralisme bezit hetwelk ons in de nationale volkshuishouding kenmerkend en vanzelfsprekend toeschijnt, en niet mogelijk is zonder de vrije omwisselbaarheid der munten. *Een gedesintegreerde internationale economie kan der-*

halve gerust omschreven worden als ene welke door de deviezencontrôle der verschillende landen verdeeld wordt.

Internationale economische integratie onderstelt vrij multilateraal verkeer: dit laatste onderstelt op zijn beurt de vrije omwisselbaarheid der munten. Een internationale multilaterale economie en vrije omwisselbaarheid vragen, is niet een eenvoudig postulaat der liberale ideologie of een Amerikaanse gril; het is veeleer de definitie van de internationale economische integratie zelf, zoals bilateralisme en deviezencontrôle de toestand van internationale desintegratie kenschetsen. Hoe uitgebreider het gebied is dat door multilateralisme en omwisselbaarheid werd één gemaakt, des te groter zijn de voordelen der internationale arbeidsverdeling en samenwerking. Iedereen geeft zulks grif toe waar het een afzonderlijke volkshuishouding betreft, terwijl velen niet willen inzien hoe willekeurig het is die economische logica aan de staatsgrenzen te doen halt houden.

Dat een dergelijke Europese, of zelfs gans de wereld omvattende economische eenmaking geen waandenkbeeld is, weten we reeds. Het gaat immers juist om dezelfde toestand die eertijds heerste toen men zich kon verheugen in een vrije en multilaterale wereldeconomie, die berustte op de wereldomvattende gouden standaard en die niet alleen de Europese volkshuishoudingen, maar ook die van de ganse wereld met elkaar verbond. Wanneer we tegenwoordig van de Europese « integratie » gewagen als van een ongehoorde, roemvolle en slechts met de meest verfijnde middelen te verwezenlijken taak, die voor de besten onzer verlichte generatie schijnt voorbehouden, vergeten velen daarbij dat zij reeds door vroegere generaties zonder veel ophef bereikt werd, doch dat onze tijdgenoten die integratie vernield hebben door een collectivistische economische politiek die vastgeankerd zit bij vele « integreerders » en federalisten.

Toen Europa nog niet verbrokkeld was door de deviezencontrôle en andere dergelijke maatregelen van de collectivistische economische politiek, toen het, dank zij de vrije omwisselbaarheid van zijn deviezen, in een multilaterale betalingsgemeenschap verbonden was en de tolrechten doorgaans geen prohibitief karakter droegen, had het — wij herhalen het nogmaals — een stadium van integratie bereikt waarvoor wij de vroegere generaties mogen benijden. In die præ-collectivistische tijd had de scheiding van staatsgrenzen, taal, zeden of geldstelsels de volken niet verhinderd een wereldomvattend economisch stelsel op te bouwen, terwijl thans het voorbeeld van Duitsland aantoont dat zelfs één enkele volkshuishouding met de moderne methoden van de afzonderingspolitiek zo diep verdeeld kan worden dat de beide landsdelen op economisch gebied verder van elkaar gaan liggen dan eertijds de meest afgelegen gebieden der aarde. Konden West- en Oost-Duitsland thans maar dezelfde economische betrekkingen met elkaar

onderhouden als vroeger Zweden en Argentinië, dan ware tussen Dresden en Stuttgart de hoogste graad van economische eenheid bereikt die vóór de politieke hervereniging zou kunnen gewenst worden. Thans zijn ze echter door het collectivisme economisch verder van elkaar verwijderd dan in de præ-collectivistische periode Lapland en Patagonië.

Het is niet alleen belangrijk op dit fundamenteel aspect het volle licht te werpen. Veel meer nog komt het er op aan zich hierover met aanhangers van het socialisme rustig uit te spreken. We zullen hier geenszins alles te berde brengen wat hen ter harte ligt. Evenmin ligt het in onze bedoeling het socialisme de duistere rol in het drama te laten spelen. Wanneer van integratie en desintegratie der internationale economie sprake is, dienen slechts de volgende twee moeilijk te betwisten punten onderstrept.

Vooreerst dit : de Europese en de wereldeconomie zijn sedert twintig jaar in toenemende mate uiteengerekend door een nieuw stel economische maatregelen, die in de deviezencontrole hun toppunt bereiken en die wij met recht als « collectivistisch » bestempelen, daar zij juist met de collectivistische economie dit wezenlijk kenmerk gemeen hebben dat ze de werking van markten en prijzen door administratieve plannen en bevelen vervangen.

Het tweede punt is dit : die nieuwe maatregelen vormen de uitstraling naar buiten van een nieuw type nationale economische politiek, die als een soort scheikundige verbinding van planeconomie en inflatietendensen kan beschouwd worden. Ze weerspiegelt een programma dat we socialistisch mogen heten, zo we aan die term geen partijpolitieke betekenis geven en er ook de meeste aanhangers van de politiek der « volledige werkgelegenheid » mee bedoelen. De deviezencontrole wordt een, zij het niet toereikend, dan toch noodwendig bestanddeel van dit collectivistisch-inflationistisch stelsel van nationale economische politiek, bij zoverre dat ze er zelfs de definitie van vormt.

Het collectivisme vertoont nog vele andere aspecten, doch het omvat noodzakelijkerwijze de deviezencontrole, omdat deze laatste — al kan zij om verschillende redenen ingevoerd worden — steeds de onontbeerlijke hoeksteen vormt van elk collectivistisch-inflationistisch economisch stelsel, zelfs in een rijke, van de oorlog gespaarde economie als de Zweedse. Anderzijds is er, afgezien van de volledige afzondering van een land en van het staatsmonopolie van de buitenlandse handel, geen economische maatregel denkbaar die de landen brutaler vaneenscheurt dan de deviezencontrole, geen die de buitenlandse handel zo onvoorwaardelijk aan de willekeur der nationale regering overlevert, en geen ook die de politieke, geestelijke en economische gemeenschap der volken werkdadiger teniet doet. Zij is de Pandorados waaruit bilateralisme, discriminering, betalingsbalans-

crises, stremmingen van de internationale handel en dollarschaarste noodzakelijk te voorschijn komen (1). Het is diep verontrustend dat telkens weer gepoogd wordt de rampspoedige werking van deze ongelukkige instelling goed te praten. In werkelijkheid is ze de sleutel van het probleem der Europese economische eenmaking.

De eenvoudige waarheid, die zonder ideologische vooringenomenheid dient onder ogen gezien, is deze : ter verantwoording van de collectivistische politiek, zoals ze heden ten dage in Europa aan de orde is, kunnen prijzenswaardige verklaringen aangevoerd worden. Zulks neemt evenwel niet weg dat ze een zeer verontrustende uitwerking heeft, waarmee uiteindelijk rekening dient gehouden, namelijk de desintegratie van de internationale economie. Zulks was eenvoudig niet voorzien geworden, en ook Marx en Engels hebben van deviezencontrole geen gewag gemaakt. Wanneer men bedenkt hoeveel kracht de socialistische gedachte uit haar beroep op de internationale gemeenschap geput heeft, moet men dit resultaat waarlijk paradoxaal heten. En het meest beangstigende is dat het hier een resultaat betreft dat onverbiddelijk uit de logica der dingen voortvloeit, en dat het niet om beslissingen gaat die men ook anders had kunnen treffen.

Het internationaal collectivisme een waandenkbeeld

Op dit punt lopen de meningen niet meer scherp en onverzoenlijk uiteen. Ook socialisten erkennen meer en meer dat het collectivistisch-inflationistisch stelsel der afzonderingspolitiek en de er mee gepaard gaande deviezencontrole, de wereldeconomie heeft doen vastlopen. Al wat ik tot dusver schreef, kon dan ook uit de pen van een overtuigd socialist gevloeid zijn. Het eigenlijke twistpunt komt eerst thans, nu de vraag gesteld wordt waar de uitweg is en welke derhalve, concreet gesproken, de oplossing is van het probleem der Europese eenmaking. Wanneer de socialist (bij wie we thans over het algemeen ook de overtuigde voorstanders van de « volledige werkgelegenheid » mogen voegen) moet toegeven dat we door een bepaald collectivistisch-inflationistisch type — we zouden kunnen zeggen een « links » type — van nationale economische politiek in het huidige slop geraakt zijn, is hij er niet ver van te denken dat de oplossing ligt in de toepassing van deze politiek, niet meer op nationaal, doch op internationaal plan. Ruime internationale planeconomie in plaats van enge nationale planeconomie — is dat een mogelijke uitweg? Op deze vraag moet een categoriek neen volgen. Ze vormt geen uitweg en ze is niet mogelijk. Dat moet op afdoende wijze bewezen worden.

Internationaal collectivisme vormt geen uitweg. Niemand waagt het aan een wereldsysteem van die

(1) Ik heb zulks nader toegelicht in het artikel « Devisenzwangwirtschaft, das Kardinalproblem der internationalen Wirtschaft » (*Aussenwirtschaft*, Bern, Maart 1950).

aard te denken. Practisch kan het dus voor ons in het beste geval slechts om een Europees stelsel van planeconomie gaan. Het ligt echter voor de hand dat dan alle gevolgen van de nationale planeconomie — ont-wrichting, verbrokkeling van het internationaal economisch bestel, gebrek aan evenwicht naar buiten, wanorde in de internationale betalingen — zich op een wijder geografisch plan zouden herhalen, d.w.z. in de betrekkingen tussen een planeconomisch geregeld Europa en de overige wereld. Indien we het er over eens zijn dat nationale planeconomie de grootste verwarring sticht in het internationaal handels- en betalingsverkeer — juist die verwarring die kenschetsend is voor de desintegratie der internationale economie —, dan moeten we toegeven dat een Europese planeconomie die verwarring slechts op intercontinentaal plan zou herhalen, en elke stap in die richting ons dichter zal brengen bij het Europese « Grossraum » in de fatale betekenis van dat woord. Zeker zou Europa aldus economisch « geïntegreerd » worden, doch door middel van de collectivistische methode der *gesloten* integratie, in tegenstelling met de *open* integratie van de liberale methode, die het collectivistisch-inflationistisch stelsel der economische politiek niet van een nationaal naar een continentaal plan verschuift, maar het afschaft. De collectivistische methode van de Europese economische integratie zou eigenlijk Europa samenpersen tot een blok, dat alleen reeds met het *politiek* postulaat van de boven Europa uitreikende verdedigingsgemeenschap onverenigbaar is.

Iedere verdere discussie over de vraag of de toepassing van het collectivistisch beginsel op internationaal plan een uitweg biedt, verliest alle grond omdat ze niet mogelijk is. Ook hier blijkt dit duidelijk uit het karakter der collectivistische (de markt door plannen en bevelen vervangende) economische ordening, die zich als een « politisering » van het economisch gebeuren voordoet. Ze vormt een door bevel en administratie geregelde economie. Een internationaal collectivisme veronderstelt aldus een internationale Staat als plan- en bevelcentrum. Een Europees collectivisme zou derhalve moeten gepaard gaan met een Europese eenheidsstaat die op economisch gebied over alle inwoners van het vasteland dezelfde politieke macht zou uitoefenen als het nationaal collectivisme binnen de nationale grenzen. Niet alleen bestaat die Europese Staat niet, en ziet het er niet naar uit dat hij spoedig zal bestaan, doch alleen reeds de omstandigheid dat die superstaat met de centralisatie en de macht van een collectivistische Staat zou dienen uitgerust, maakt hem praktisch tot een utopie, tenminste zo hij op de vrijwillige samenwerking der verschillende landen zou berusten en geen gedwongen « Grossraum » zou vormen. Men kan zich bezwaarlijk indenken dat de Europese landen bereid zouden zijn aan een dergelijke internationale Leviathan machtsbevoegdheid over te dragen, die velen onder hen slechts met mistrouwen en met een

angstvallige bezorgdheid om de elementaire vrijheidsrechten aan hun eigen regering zouden verlenen.

We zagen dat een dergelijke collectivistische Europastaat op verregaande wijze gecentraliseerd zou moeten zijn. Hieruit volgt echter ook zijn onverenigbaarheid met die vorm van Europese politieke integratie die ook in het socialistisch kamp als de enig mogelijke en gewenste beschouwd wordt. Die vorm is, wij herhalen het, die van de Europese *federatie*. Het voorbeeld van Zwitserland, waarnaar in dat verband vaak verwezen wordt, is in werkelijkheid zeer leerzaam, indien we er geen enkel aspect van verwaarlozen. Zwitserland leert namelijk dat een politieke vereniging van verschillende nationaliteiten, culturen en spraakgroepen slechts mogelijk is in de lossere vorm van een federatie, waarbij het eigen nationale leven geëerbiedigd blijft. Zwitserland leert daarenboven ook dat een dergelijke federatie onverenigbaar is met een noodzakelijkerwijze gecentraliseerde planeconomie. Zwitserland kan slechts als federatie bestaan; als federatie is het echter slechts leefbaar met een vrije economische ordening en niet met een collectivistische. Die dubbele les geldt evenwel voor Europa in nog sterkere mate. Zo komen we tot de strenge gevolgtrekking: *dezelfde omstandigheid die een Europese superstaat als onmisbare voorwaarde stelt — namelijk een internationale planeconomie —, maakt hem tegelijk tot een waandenkbeeld*. Juist dan wanneer men hem het meest zou nodig hebben, zou hij verder dan ooit verwijderd zijn. Het internationaal collectivisme vertoont hierin een tegenspraak, die naast de vroeger aangetoonde paradoxie van het nationaal collectivisme dient geplaatst.

Die vaststelling wordt gestaafd door alle tot dusverre opgedane praktische ervaring. We gewaagden reeds van de eindeloos aanslepende moeilijkheden van Benelux. Hierop zou te dezer plaatse dieper dienen ingegaan, daar we geen betere illustratie voor onze theorieën kunnen wensen. Zolang Nederland niet dezelfde graad van economische vrijheid als België hersteld heeft, kan de in het raam van Benelux nagestreefde economische eenmaking slechts bereikt worden door het Nederlands economisch dirigisme, dat in de deviezencontrôle zijn voornaamste uiting vindt, tot de ganse Beneluxruimte uit te breiden. Zulks onderstelt echter een politieke unie tussen de drie landen, die, zo ze niet reeds om andere redenen onmogelijk ware, toch zou mislopen omdat deze Beneluxstaat een gecentraliseerd en despotisch Uri (1) zou zijn, waaraan noch de Nederlanders, noch de Belgen, noch de Luxemburgers zich vrijwillig zouden onderwerpen. In het teken van een — zij het ook gematigd — collectivisme is het vraagstuk van de internationale economische integratie zelfs niet oplosbaar in dit miniatuurgeval, dat zich overigens nochtans onder ongemeen gunstige voorwaarden voordoet. Indien zulks met het groene hout van de Benelux-

(1) Het Zwitsers kanton Uri is bekend om zijn zuiver democratische inrichting (noot van de vertaler).

landen geschiedt, wat zal er dan van het dorre hout van Europa geworden?

De ervaring van het Marshallplan-bestuur levert een verdere inslaande bevestiging van onze stellingen. De geschiedenis van het Marshallplan vormt grotendeels een aaneenschakeling van bemoeiingen om de met Amerikaanse hulp gefinancierde nationale herstelprogramma's op vernuftige wijze te coördineren en aldus een werkelijk Europees investeringsprogramma in de plaats van de dooreenkruisende nationale programma's te stellen. Al deze bemoeiingen liepen spaak, omdat een planeconomische samschakeling der Europese investeringen een werkelijke superstaat veronderstelde, die natuurlijk een droom bleef en, we durven er vrijmoedig voor uitkomen, niet eens een schone droom.

Integratie begint op eigen bodem

Onze uiteenzetting is nu zover gekomen dat eigenlijk nog slechts de voornaamste gevolgtrekkingen uit wat we schreven dienen gemaakt. We legden de fundamentele waarheid vast dat datgene wat wij desintegratie van de Europese economie noemen, een ontwrichting is die voortvloeit uit de twintig jaar geleden begonnen koerswijziging van de nationale economische politiek. Kenschetsend voor die koerswijziging is haar collectivistisch-inflationistisch karakter. Het kwaad kan slechts in zijn wortel werkdadig bestreden worden. Zoals de liefdadigheid in het Engelse spreekwoord, aldus begint ook de Europese economische eenmaking in het eigen huis. De collectivistisch-inflationistische economische politiek dient over boord gezet, en zulks door elke regering: dát, en slechts dát alleen, is de prijs voor de Europese economische eenmaking. Slechts de liberale « opene » methode, en niet de collectivistische « geslotene », kan de internationale integratie tot een goed einde brengen. Zij onderstelt noch een superstaat, noch superplannen, noch superconferenties, noch een superbureaucratie. Zij dwingt ons ook niet te wachten op de politiek-morele integratie van Europa, die we overigens met ongeduld mogen tegemoet zien. Zij ligt in het bereik van elke nationale regering en zij kan, indien deze zulks maar wil, morgen een aanvang nemen. In werkelijkheid is zij ook reeds begonnen sedert het ogenblik waarop de regeringen en circulatiebanken van België, Italië en West-Duitsland, tot spijt van de aanhangers van de collectivistisch-inflationistische strekking, de moed gehad hebben tegen de tijdsstroming op te roeien en tegen het collectivisme de koers te richten. Dat is ongetwijfeld steeds de enige weg geweest die naar het einddoel voert. Europa vindt er overigens baat bij dat, in het hart van het vasteland, Zwitserland — in tegenstelling met Zweden — standvastig aan de richtlijnen van een liberale, niet-inflationistische economische en financiële politiek vasthield en aldus bestendig tot richtpunt en tot aanmoediging voor de andere landen kan dienen.

De politieke integratie van het vasteland moet het resultaat van internationale samenwerking zijn. Zij wordt letterlijk van uur tot uur steeds dringender. Het is daarbij zeer begrijpelijk dat mensen en volken, die met stijgend ongeduld op deze politiek-militaire aaneensluiting wachten, zich gedreven voelen door het gevoel dat een economische aaneensluiting, in haar vormen verwant met de politiek-militaire, daar ook noodzakelijk moet bij behoren. Aldus ontstond het vaag verlangen naar « Europese economische integratie ».

We zagen dat het hier slechts gaat om een eenvoudig gevoel dat niet in de economische logica wortelt. De volkshuishouding volgt haar eigen wetten. Ze leren ons dat de economische integratie van Europa, in tegenstelling tot de politieke, niet in de eerste plaats het resultaat is van een internationale inspanning, maar wel het werk moet zijn van elke regering en elke circulatiebank afzonderlijk, die de binnenlandse economische politiek op de bevrijding van de economie en van het geldwezen moeten aansturen, en aldus de beste en meest werkdadige bijdrage tot de internationale economische gemeenschap leveren.

Derhalve zijn twee dingen wenselijk: dat de Europese landen zich naar buiten tot een politiek afweerblok aaneensluiten met evenveel energie als ze naar binnen, door uitschakeling van de collectivistisch-inflationistische tendensen, de voorwaarden scheppen voor een vrije, opene en alle economische krachten van het continent omvattende integratie van de internationale handel. Tot het politiek gebied behoren: internationale actie, planning, bewuste aaneensluiting. Tot het economische: nationale actie, bevrijding van de economie en van het geldwezen, losmaking van de internationale handel en van zijn spontane krachten. Beide gebieden met hun eigen wetten door elkaar werpen, loopt fataal uit. Doch beide vullen elkaar zeer goed aan.

Europese Betalingsunie

Slechts indien we uitgaan van deze zeer eenvoudige, doch koppig miskende waarheden, kunnen we de jongste stadia van de kamp om de Europese economische eenmaking in een juist daglicht plaatsen: de reeds sedert een half jaar werkende Europese Betalingsunie en het op zijn verwezenlijking wachtende Schumanplan. Op het perspectief waarin we deze pogingen zien, komt het hier aan, en niet op de verwarrende en grotendeels slechts voor specialisten verstaanbare bijzonderheden.

Beide ondernemingen hebben dit gemeen dat ze, enerzijds, als bruikbare hulpmiddelen van de Europese economische eenmaking grondig dienen onderzocht, anderzijds, echter, dat ze hun functie slechts kunnen vervullen in zover ze de weg naar een echte economische integratie banen. Deze laatste kan echter niets anders zijn dan de door elke regering voor te nemen wegruiming van de collectivistisch-inflatio-

nistische afzonderingspolitiek, waarvan in deze studie reeds herhaaldelijk sprake was. Beide internationale ondernemingen zijn tot mislukking gedoemd, indien ze niet door nationale actie aangevuld worden. Beide hebben het gevaar gemeen dat ze die nationale actie even goed kunnen vertragen als bespoedigen — vertragen in die zin dat zij de illusie doen ingang vinden als zouden zij de echte doch lastige integratie kunnen vervangen; bespoedigen in die zin dat zij de overgang lichter maken en de Europese landen aan de noodzakelijkheid van een integratiepolitiek gewennen. Welke werking overweegt, hangt uiteindelijk van twee dingen af: van de praktische handhaving der beide instrumenten van de Europese politiek en van de vernietiging van schadelijke illusies en verwarring betreffende de voorwaarden van de Europese economische eenmaking. Wie derhalve voor een overschatting van beide ondernemingen waarschuwt, verleent aan de zaak der Europese economische eenmaking de beste dienst.

Wat de *Europese Betalingsunie* betreft waren alle ingewijden het van meet af daarover eens dat ze slechts een overgangsmaatregel met begrensde werking kon zijn. Zolang in de afzonderlijke landen de deviezencontrôle en de overige maatregelen van de collectivistische economische politiek de buitenlandse handel aan banden leggen, kan de verrekening van de nationale betalingsbalanssaldi een welkome verlichting voor de handel der aangesloten landen meebrengen. Doch niemand twijfelt er aan dat het hier geen echte integratie betreft, afgezien dan nog van de verwickelingen in het betalingsverkeer met de overige wereld. Het « multi-verrekeningsverkeer » van de Europese Betalingsunie is geen multilateralisme, want dit laatste is zonder afschaffing van de deviezencontrôle niet denkbaar, en afschaffing van de deviezencontrôle betekent toepassing van een politiek die het evenwicht der volkshuishouding met het buitenland herstelt. Het mechanisme der E.B.U. bezit geen toverkracht en het ontslaat de regeringen er niet van steeds het economisch evenwicht na te streven. Het gaat niet op de betalingsunie te maken tot een soort reusachtige kaasstolp, die over de gestoorde betalingsbalansen en over de economische systemen die er verantwoordelijk voor zijn gezet wordt. De unie kan slechts goed werken in omstandigheden die het evenwicht van het internationaal betalingsverkeer vrijwaren.

Dat alles is min of meer vanzelfsprekend, en het is niet moeilijk de zichtbaar groeiende moeilijkheden der betalingsunie aan de hierboven uiteengezette problemen vast te knopen. En toch mag haar waarde voor de Europese eenmaking niet onderschat worden. Zo het « multi-verrekeningsverkeer » nog niet multilateraal te noemen is, betekent het niettemin een vooruitgang die de Europese landen niet gaarne opnieuw zullen prijsgeven. Vooral echter is er reden om te hopen dat de Europese Betalingsunie, zoals gebleken is uit het verloop van de betalingscrises in

Duitsland, Nederland en Denemarken, door haar werking en door de invloed harer leiders, op de verschillende landen druk zal uitoefenen opdat ze hun betalingsbalans storende binnenlandse politiek zouden herzien; aldus zou de E.B.U. enigszins de reacties van de klassieke gouden standaard herstellen. Daar zij deze beïnvloeding doet gepaard gaan met paedagogisch juist afgewogen financiële hulp, bestaat hier een niet te onderschatten mogelijkheid dat de Betalingsunie een waardevol hulpmiddel wordt op de weg naar de Europese economische eenmaking. Slechts een mogelijkheid, niets méér doch ook niets minder. Haar leiding dient zich evenwel volkomen van die opgave bewust te worden. Hoever ze daarvan nog verwijderd is, bewijst de omstandigheid dat men onlangs in Parijs op de zonderlinge gedachte kwam een land als België, dat dank zij zijn streng vrijeheidsgesinde en niet-inflationistische politiek de in Europa algemeen gewenste stabilisatie zijner geldeenheid bereikt had, tot de groep der « zondaars » te willen rekenen, omdat zijn crediteurpositie de Unie in grote verlegenheid brengt. Vermaningen dienen niet gericht aan een land waarvan de politiek aan alle landen tot voorbeeld zou moeten strekken, maar wel aan de andere.

Indien we ons oordeel over de hoofdproblemen van de Europese Betalingsunie willen samenvatten, komen we tot volgende vier hoofdpunten.

Het *eerste* punt betreft het argument dat we thans gemakshalve met de uitdrukking « kaasstolp-argument » mogen bestempelen. De laatste oorzaak van de storingen in het internationaal betalingsverkeer, van de niet-omwisselbaarheid der valuta, van de tweezijdigheid der handelsbetrekkingen en van de daardoor veroorzaakte ontredde der internationale economie, dient gezocht in een bepaalde politiek van de regeringen, die in de deviezencontrôle haar hoogtepunt bereikt. De werkelijke oplossing van al die problemen ligt in de uitschakeling van de storingsoorzaken, d.w.z. in een verandering van de politiek die voor de betalingsbalanstekorten verantwoordelijk is, en in de wegruiming van de deviezencontrôle die aldus mogelijk wordt. Ook de oprichting van de Europese Betalingsunie doet niets af aan het feit dat hier de sleutel tot de internationale economische eenmaking en tot de uitschakeling van de internationale betalingsstoringen ligt. Worden de oorzaken van de evenwichtsstoringen der betalingsbalansen, die uit de meer of min collectivistisch-inflationistische politiek van de regeringen voortvloeien, niet uitgeroeid dan zullen in de E.B.U. uiterste crediteur- en debiteurposities tot uiting komen. Afgezien van de geleidelijke goudbetalingen, betekent dit evenwel dat de landen met gezonde geldpolitiek door de werking van de E.B.U. gedwongen worden de politiek van de monetair niet gedisciplineerde landen (zegge hun inflationistische politiek van volledige werkgelegenheid, hun politiek van kredietexpansie en van goedkoop geld) bij voortdurende te ondersteunen en

daarenboven geduldig in te stemmen met de gevolgen van de liberalisatie, die van de crediteurlanden verwacht wordt, en van de deliberalisatie, die de debiteurlanden toegelaten wordt. Zoals ik twee en een half jaar geleden in een door de regering Adenauer gevraagd verslag (1) heb aangetoond, vereist de werking van de E.B.U. een bestendige bereidvaardigheid vanwege de crediteurlanden om « de voortzetting van de storende politiek der andere landen te financieren ». Het valt te betwijfelen, schreef ik, of men daarbij op hun onbegrensd geduld zal kunnen rekenen. Ik voegde er aan toe dat zolang de nationale economische oorzaken van het onevenwicht der betalingsbalansen niet uitgeschakeld zijn, de E.B.U. dat tekort slechts kan bijpassen maar niet uit de weg ruimen. Men heeft geen reden om er zeer fier op te zijn dat die gemakkelijk vast te stellen prognose door de werkelijke gang der zaken maar al te goed bevestigd werd. Nadat voor het Belgische geval een noodoplossing gevonden werd, zal men met spanning het verder verloop der dingen volgen, nu ook Duitsland tussen de grote crediteurlanden der E.B.U. post gevat heeft en meteen een reeks problemen voor de crediteurlanden zelf, en mogelijk ook voor het voortbestaan der E.B.U., doet oprijzen. In al deze gevallen van polariteit worden we toch vroeg of laat voor het moeilijke dilemma geplaatst, dat of wel het crediteurland of wel de E.B.U. de last moet dragen, naar gelang het crediteurland de rol van onvrijwillige kredietgever wil voortzetten (of mogelijk, zoals Zwitserland, met verhoging van zijn quota instemt) of naar gelang de E.B.U. tot goudbetalingen uit haar reserves bereid is. Beide tussenkomen echter kunnen niet onbegrensd voortgezet worden.

Aldus komen we tot het *tweede* punt, waarop reeds vóór de oprichting der E.B.U. de opmerkzaamheid diende gevestigd. Het zo juist uiteengezette dilemma bewijst namelijk dat de E.B.U. slechts van een crisis in een andere zal vallen en na uitputting der noodoplossingen uiteindelijk ten val zal komen, indien de diepe oorzaken der vermelde polariteit der posities niet uitgeroeid worden — namelijk de collectivistisch-inflationistische politiek van de uiterste debiteurlanden — door een terugkeer naar een gezonde kredietpolitiek, zoals ook in het bekende verslag van de experten der E.O.E.S. nadrukkelijk wordt voorgeschreven (2). Wordt aldus de oorzaak van de betalingsbalansstoringsen weggenomen, dan wordt de mogelijkheid geschapen een einde te stellen aan de deviezencontrôle die de eerste aanleiding was tot oprichting der E.B.U.; bij verdwijning van eerstgenoemde zou ook deze laatste overbodig worden. In korte woorden kan men dus zeggen dat op de duur de E.B.U. slechts onder één voorwaarde (namelijk de

inwendige gezondheid van de verschillende valuta's) kan werken en dat ze onder die voorwaarde tegelijk ook overbodig zou worden, omdat ze dan voor een algemene en echte omwisselbaarheid van het geld zou kunnen plaats maken. Practisch gesproken betekent zulks dat de E.B.U. er tenslotte moet naar streven zichzelf overbodig te maken, in die zin dat ze door haar werking en haar politiek de verschillende regeringen tot een gezonde kredietpolitiek moet aansporen en dwingen. Dat de werkelijke ontwikkeling van de E.B.U. volgens een onafwendbare logica in die richting moet uitgaan, bewijzen de hervormingen die bij de verlenging der E.B.U. nodig waren en die er op neerkomen de disciplinerende invloed van haar werking en van haar politiek te versterken.

Een *derde* voorbehoud moest reeds bij de geboorte van de E.B.U. gemaakt worden. Uiteraard kon ze in het beste geval niet een universele doch slechts een gedeeltelijke omwisselbaarheid der Europese valuta's mogelijk maken (waarbij niet eenmaal deze gedeeltelijke omwisselbaarheid een werkelijke en een echte is), en vooraf kon gezegd worden dat daaruit problemen en spanningen in het betalingsverkeer tussen de Europese landen en de overige wereld zouden voortvloeien, die op de duur zo goed als onoplosbaar zijn. Duitsland levert eens te meer hiervan het voorbeeld. In mijn hierboven vermeld verslag maakte ik in 1950 opmerkzaam op de mogelijkheid dat de slechts gedeeltelijke omwisselbaarheid voor een land als Duitsland zeer nadelig kon uitvallen, indien zou blijken dat de structuur van de Duitse buitenlandse handel haar natuurlijke neiging tot vorming van een overschot tegenover de Europese landen bewaard had, waartegenover een nadelig saldo staat in de overzeese handel (vooral met het dollargebied). « Het gevaar bestaat aldus », schreef ik toen, « dat West-Duitsland in de E.B.U. een schuldeiser wordt die, wegens de bevrozing van zijn vordering, tot een economisch niet gerechtvaardigde wijziging in de structuur van zijn buitenlandse handel genoopt wordt ». Ondertussen is dat gevaar werkelijkheid geworden.

Een *vierde* en laatste punt, dat tot veel voorbehoud tegenover de E.B.U. dwingt, heb ik reeds aangeduid. Het is namelijk gebleken dat de leiding van de E.B.U. tot dusverre de macht en wellicht ook de wil niet gehad heeft, om de uiterste debiteurlanden die restrictieve kredietpolitiek en die aanpassing der wisselkoersen op te leggen die voor het herstel van het evenwicht tegenover het buitenland noodzakelijk zijn. Te meer daar het regel geworden is dat de debiteurlanden hun betalingsbalans verdedigen met invoerbepalingen, zegge juist die middelen die men wilde vermijden om weer tot een echte internationale economie terug te keren. Ze maken aldus een einde aan de reeds verwezenlijkte vrijmaking van de invoer om, zoals thans Frankrijk, tot massieve ondersteuning van de uitvoer hun toevlucht te nemen. Omgekeerd, verwacht men van de crediteurlanden,

(1) Verscheen onder de titel « *Ist die deutsche Wirtschaftspolitik richtig?* » (Stuttgart, 1950).

(2) « *La situation financière intérieure dans les pays membres et associés* », *Rapport d'un groupe d'experts indépendants*, O.E.C.E., Parijs, 1952.

naarmate ze dichter tot een uiterste positie naderen, een steeds verdergaande vrijmaking van de invoer. Wat betekent dat? Blijkbaar niets anders dan dat men de regelende werking der discontopolitiek, die de betalingsbalans in evenwicht hield, met behoud van de handelsvrijheid en van de omwisselbaarheid der valuta, door de grillige opeenvolging van liberalisatie en deliberalisatie vervangen heeft, waardoor steeds maar nieuwe crisishaarden en nog ingewikkelder vraagstukken geschapen worden. « Van de discontohefboom tot de liberalisatieklep » — dat zou het meest passende opschrift zijn voor dit nieuwe hoofdstuk van de internationale herstellpolitiek na de oorlog. En waarom dat alles? Omdat men liever de wereld op zijn kop zet dan het voorbeeld van België te volgen en de betalingsbalans van binnenuit door een gezonde, strakke kredietpolitiek in orde te brengen. Er bestaat geen starrer doctrinarisme als dit, doch wellicht geldt hier ook het oude wijze spreekwoord : « *Fata volentem ducunt, nolentem trahunt* ».

Het Schumanplan

De ideeën die aan het Schumanplan ten grondslag liggen, zijn van een andere aard (1). Op hen is, beter dan op wat ook, het oude spreekwoord van Epiktetes toepasselijk, volgens hetwelk niet de feiten beslissen, maar wel de meningen der mensen over de feiten. Wat immers de economische critiek ook zeggen mag over dit stoutmoedige plan, waarvoor geen precedenten of ervaringen voorhanden zijn, het voornaamste is, dat het in de loop van één jaar zozeer tot symbool en tot werkelijke sleutel der *politieke* integratie van Europa geworden is, dat men tegen Europa zou handelen wanneer men zou trachten het te doen mislukken. Men kan het betreuren of begroeten dat dit Plan door het verrassend initiatief van de Franse Minister Schuman, thans de nagel geworden is waaraan de politieke eenmaking van Europa — over de Duits-Franse eenmaking heen — zich voor het eerst zal kunnen vasthechten. Die nagel is nu eenmaal ingeslagen, en ook diegenen die aan de filosofie van het Plan hun sympathie niet verpand hebben, blijft thans, wanneer zij inzien wat op het spel staat, ook geen andere uitweg dan er mede voor te zorgen dat deze nagel werkelijk vast zit. Tegelijkertijd echter, is het hun plicht voor het gedachteloos nazeggen van een toverformule te waarschuwen en ook op dat punt nuchter de grenzen, voorwaarden en problemen te onderstrepen, wanneer het Schumanplan als instrument van de *economische* eenmaking van Europa aanbevolen wordt. Om het zo klaar mogelijk uit te drukken : het Schumanplan is een mijlpaal van de over ons bestaan beslissende politiek-militaire eenmaking

(1) Wat het Schumanplan betreft, blijkt bijzonder hoezeer de geest van Saint-Simon al deze ideeën der Europese integratie doordrongen heeft. Er weze aan herinnerd dat zijn eerste publicatie aan deze vraag gewijd was en de sprekende titel droeg « De la réorganisation de la société européenne, ou de la nécessité et des moyens de rassembler les peuples de l'Europe en un seul corps politique en conservant à chacun son indépendance nationale » (1814).

van Europa geworden, een mijlpaal waar men niet meer buiten om kan en waarvan al het verdere afhangt. Maar of, in welke mate, en onder welke omstandigheden het ook tot een mijlpaal van de economische eenmaking van Europa kan worden, dient door de economische critiek nuchter, en zonder zijdelingse blik op zijn politieke functie, onderzocht. Aldus verstrekt ze tevens de beste dienst aan het politiek opzet van het Schumanplan.

Drie gewichtige punten treden hier naar voren. Ten eerste : de hoop om, met behulp van het Schumanplan — en andere dergelijke plannen die nog aan het vruchtbare brein van planmakers en poolvormers kunnen ontspruiten —, tot de echte internationale economische eenmaking (in de betekenis van een markt-, prijs- en betalingsgemeenschap) te komen, berust op een te oppervlakkig doorschouwen van de samenhang van het probleem. Het gaat hier om de eerlijke erkenning van harde feiten — in de eerste plaats de omstandigheid dat de Europese volkshuishoudingen door een collectivistisch-inflationistische economische politiek, met als hoogste uiting de deviezencontrôle, van elkaar gescheiden zijn, en dat die scheiding niet voor één enkele nijverheid kan opgeheven worden zonder dat het ganse gebouw in elkaar stort (voor welk loffelijk doel men het Schumanplan niet nodig had). Daardoor onderscheidt zich — we weten het reeds — het huidige geval wezenlijk van de integratie door stapsgewijze wegruiming van de beschermende tolrechten, en ook van het soms aangehaalde voorbeeld der Pruisisch-Duitse tolunie van 1834. Als eerste toegeving aan de economische logica, heeft men in feite reeds moeten aangaan dat de oorspronkelijke gedachte om het loonpeil in de deelnemende zware nijverheid door toepassing van het Schumanplan gelijk te schakelen, een waandenkbeeld is. Het Schumanplan kan de eenmaking van de Europese steenkool- en staalmarkt slechts verwezenlijken, indien de gezamenlijke integratie van de Europese economie door de afschaffing van de collectivistisch-inflationistische afzonderingspolitiek tot een goed einde komt. Het bewerkt de eenmaking niet, maar het onderstelt ze. Het biedt geen soort dirigistische « ersatz » voor de liberale methode van de Europese integratie, doch het spoort nog met meer aandrang aan om nog dichter bij die methode aan te sluiten. Ondertussen kan het — en hierin vertoont het een parallelisme met de Europese Betalingsunie — de werkelijke en ruime economische eenmaking in de hand werken, doordat met een zo grootse instelling, die de landen na haar oprichting niet meer kunnen laten ineensorten, een *fait accompli* gesteld wordt, dat de landen tot de noodzakelijkheid en de gewoonte van een echte integratiepolitiek opvoedt en tegelijkertijd de politieke atmosfeer scheidt waarin die politiek kan gedijen.

Ten anderen : het is voorwaar een misverstand in het Schumanplan niets anders dan een met Europese dekverf bestreken superkartel te zien. Het Plan is

onmiskenaar tegen de nationale kartels en hun monopolistische politiek gericht en het ontmoet alleen reeds dáárom aanzienlijke tegenkantsing; evenzeer wil het de geplande constructies van de zware nijverheid nu en voor altijd treffen, waardoor het tegenstand in socialistische kringen uitlokt. Doch het in het verdrag vastgesteld verbod tot oprichting van nationale kartels sluit de mogelijkheid niet uit dat de Schumanpool zelf zich tot een soort kartel ontwikkelt. Vooral in tijden van steenkool- en staalschaarste kunnen de hem verleende bevoegdheden misbruikt worden tot het treffen van diezelfde discriminerende maatregelen tegen de verbruikers, die men met recht de kartels ten kwade duidt. Deze vrees vooral stemt in een land als Zwitserland de openbare mening zeer kritisch tegenover het Schumanplan, alhoewel het politiek verantwoordelijkheidsgevoel deze kritiek in het openbaar slechts zeer gedempt laat klinken. Men heeft juist van de grote machtsconcentraties (van de particuliere en nog meer van de publieke) tot dusverre zelden iets goeds zien voortkomen. In dat opzicht is derhalve uiterste waakzaamheid geboden en er zij meteen dringend gewaarschuwd voor elk misbruik van een macht die in de Europese Schumanpool op een nog niet geziene wijze zal samengebracht worden.

Ten derde : één van de leidende en trouwens één van de meest waardevolle gedachten van het Schumanplan streeft er naar in het raam van de Europese zware nijverheid, over de grenzen heen, die arbeidsverdeling en die optimale benutting van de productiekrachten te verwezenlijken, welke juist bij een onbelemmerd handelsverkeer automatisch door de vrije marktreacties tot stand komen. De op de koop toe te aanvaarden overgangsmoeilijkheden — tot dusverre één der voornaamste hindernissen voor de verspreiding der Europese zware industrie volgens de beste standplaatsen — zullen door voorbijgaande compensatiebetalingen door de voordeliger werkende industrieën aan de benadeelde industrieën (bijvoorbeeld door de Duitse steenkolenmijnen aan de Belgische) overbrugd worden. Hoe meer de pool zich beperkt tot die hoogst nuttige functie, namelijk de bevordering van een redelijke arbeidsverdeling in de Europese zware nijverheid door aanmoediging van een echte internationale mededinging en door herstel van echte concurrentieprijzen, des te positiever moet hij beoordeeld worden. Hoe meer hij echter poogt — hetgeen door het verdrag niet uitgesloten is — een planning-administratie te worden, des te meer zal hij een autoriteit moeten aan de dag leggen waarvoor de politiek-zedelijke integratie van Europa — afgezien van het noodgeval van een West-Oost oorlog — om vroeger aangetoonde redenen niet rijp is. Indien, en hoe meer het Schumanplan werkelijk tot een reusachtig experiment van Europese planeconomie wordt (met investeringsverbod aan een land en investeringsbevel aan een ander), des te pessimistischer moet het door de economische kritiek beoordeeld worden.

Het is te vrezen dat dan zoveel wrijvingen en verwikkelingen ontstaan dat uiteindelijk niet een plus maar een minus aan politiek-zedelijke integratie zou te boeken vallen.

We kunnen tenslotte ons oordeel over het veelomstreden Schumanplan in een drievoudig besluit samenvatten. Het is, ten eerste, als phase van de politieke eenmaking van Europa van onschatbare betekenis geworden. Ten tweede, zal het in die functie des te beter resultaten afwerpen, naarmate men zich doelmatiger teweerstelt tegen het gevaar dat het als instrument van monopolistische en collectivistische politiek misbruikt wordt. Als derde gevolgtrekking stellen we echter vast dat er geen grond is om te geloven dat het de weg naar de *economische* integratie van Europa opent (behalve op een indirecte wijze, zoals we aangeduid hebben). Het ware echter fataal zich voor te stellen dat het Schumanplan ons er van kan ontslaan juist nu onze inspanningen te verdubbelen om dat doel op de enig mogelijke en wenselijke wijze te bereiken, d.w.z. niet langs de collectivistische, maar langs de liberale methode van Europese economische integratie.

Verwijdering van het collectivisme

Onze studie zou hier kunnen sluiten. Een rijke ervaring heeft schrijver evenwel geleerd dat juist dan, wanneer hij meent alles gezegd te hebben, gepoogd wordt gans de bewijsvoering te ontzenuwen met een stereotiepe opwerping. Laten we het eens zijn over alles wat gezegd is, kan men horen zeggen, doch de gedachte dat de weg naar het herstel van de internationale economische gemeenschap slechts over de puinen van het collectivistisch-inflationistisch en nationalistisch stelsel voert, is noch practisch, noch constructief, omdat ze tegen de stroom van de geschiedenis wil oproeien.

Wat ook van het standpunt der logica en der wijsbegeerte van de geschiedenis tegen dit meest alledaagse argument zou te zeggen zijn — en dat is niet weinig — en zonder te gewagen van de opdracht der wetenschap, die niet te vragen heeft of de waarheid onaangenaam, anachronistisch of onverenigbaar met de politiek is : er is een even eenvoudige als doorslaande grond voorhanden waarom in de ons hier bezighoudende vraag niemand meer met een zo goedkope uitvlucht mag doorgelaten worden. Die linkse stijl van de moderne economische politiek — die wij als collectivistisch-inflationistisch bestempeld hebben — heeft namelijk, wat we er overigens ook mogen over denken, steeds duidelijker geleid tot twee gevolgen die twee punten gemeen hebben : ze gaan noodzakelijk met deze stijl gepaard en ze zijn zo onverdraaglijk dat hun spoedige wegruiming tot de meest dringende opgaven van onze tijd behoort. Daar ze echter onvermijdelijk zijn, zolang de economische politiek die er verantwoordelijk voor is voortgezet wordt, staan we voor het volstrekt dwingende besluit dat die economische politiek moet afgeschaft wor-

den, zelfs wanneer men aldus een terugtocht verwezenlijkt die door een bepaalde filosofie van de geschiedenis verboden wordt.

Deze beide gevolgen zijn : bestendige inflatiedruk en internationale economische verbrokkeling. Beide houden aan elkaar vast op een wijze waarop hier niet meer dieper kan ingegaan worden. Het grote thema van de bestendige inflatiedruk in onze tijd is overigens niet het voorwerp van deze studie. We hebben het alleen over de vernietiging en het herstel van de internationale economische gemeenschap. We hebben daarbij vastgesteld dat de collectivistische koers van de economische politiek tot de verstoring van de vroegere (nog zo onvolkomen) Europese en intercontinentale economische gemeenschap gevoerd heeft, dat hij noodzakelijk daarheen voeren moest en dat de wijziging van die koers de prijs is die voor de verlangde nieuwe en betere economische gemeenschap der volken te betalen is. Hier — zoals in het gelijklopend geval der inflatie — zijn we eindelijk voor een muur gekomen waarvoor alle ideologieën, postulaten en wijsgerige opvattingen nopens de geschiedenis niet meer helpen.

Hier kan alleen helpen het eenvoudige en eerlijke besluit terug te keren in waardigheid, rust en orde, daarbij dankbaar en bezonnen gebruik makend van alle hulp en steun voor een zo zware onderneming; doch het zal tegelijkertijd een terugkeer zijn in alle

beslistheid, klaarheid en doelbewustheid. We weten dat het woord terugkeer in vele kringen niet gaarne gehoord wordt en vaak vereenzelvigd wordt met een eenvoudige terugkeer van de ganse economie naar een voorbije vorm van het kapitalisme. Het gaat evenwel slechts om de eenvoudige en dwingende waarheid, dat wegen, die naar inflatie en internationale economische verbrokkeling voeren, niet verder mogen gevolgd worden, omdat inflatie en internationale economische verbrokkeling de grondslagen wegnemen waarop alleen een vooruitstrevend programma van economische en sociale hervorming betekenis heeft en zonder hetwelk het een leugen wordt.

We kunnen deze studie niet eindigen zonder opmerkelijk te maken op een laatste probleem met algemene betekenis, dat hier zichtbaar wordt. Het blijkt in ons geval met bijzondere duidelijkheid dat één der meest ernstige gevaren van de moderne democratie ligt in de lange tijdsafstand tussen enerzijds de economisch-sociale postulaten van de kiezers en hun leiders en, anderzijds, het ogenblik waarop de kostenrekening van hun verwezenlijking voorgelegd wordt. De economen van onze tijd moeten het tot een hunner voor-naamste en meest gewettigde sociale functies rekenen die afstand in te korten. Wellicht zullen ze daarbij niet zonder nut een woord van Chateaubriand aanhalen (*Mémoires d'outre-tombe*, IV) : « Le crime n'est pas toujours puni dans ce monde; les fautes le sont toujours. »

DE BEGROTING VOOR 1953

Volgende bladzijden geven een bondig overzicht van de Algemene Toelichting betreffende de Begroting van Ontvangsten en Uitgaven voor 1953.

De gewone begroting voor 1953 bedraagt in uitgave *fr* 77.746 miljoen en in ontvangst *fr* 77.956 miljoen. Ze sluit dus met een boni van *fr* 210 miljoen.

In de buitengewone begroting bedragen de aangevraagde betalingskredieten *fr* 20.501 miljoen, terwijl de ontvangsten op een bedrag van *fr* 2.458 miljoen worden geraamd.

De oorspronkelijke begroting van het dienstjaar 1952 beliep *fr* 70.441 miljoen. Door opeenvolgende amendementen vermeerderden de oorspronkelijke ramingen met ongeveer *fr* 1.418 miljoen.

Vervolgens vermeerderde de begroting met *fr* 3.940 miljoen door het stemmen van het eerste blad van bijkredieten.

De gewone begroting voor 1952 zal niettemin met een boni sluiten wegens de aanzienlijke fiscale meerwaarden en de kredieten die bij het afsluiten der rekeningen van het dienstjaar kunnen geschrapt worden.

Verder zal men bijkomende inlichtingen vinden nopens de kredietaanpassingen welke de begroting van 1952 nog vóór het einde van het jaar dient te ondergaan.

Een Gemengde Commissie, samengesteld uit leden der beide Kamers en uit ambtenaren, werd door de Regering in het leven geroepen, om te onderzoeken of het laattijdig stemmen der begrotingen niet kon voorkomen worden door het begrotingsjaar op 1 Juli in plaats van op 1 Januari te laten beginnen. De Commissie heeft geen principiële bezwaren geformuleerd. Zij meent nochtans dat deze hervorming nutteloos zou zijn indien de methodes in zwang bij de parlementaire werkzaamheden niet aangepast werden. De parlementaire werkcommissies zullen dienen te onderzoeken of de hervorming het probleem kan oplossen.

De Regering publiceert dit jaar nogmaals, zoals in 1952, in bijlage aan de begrotingen van de ministeriële departementen de budgetaire ramingen van een reeks parastatale instellingen opgenomen in het wetsvoorstel houdende regeling van de contrôle op sommige instellingen van openbaar nut.

* * *

DE GEWONE BEGROTING

ALGEMEEN RESULTAAT VAN DE VORIGE BEGROTINGEN

Tabel I geeft de resultaten van de dienstjaren 1945 tot 1952.

TABEL I

Algemene uitslagen der begrotingen voor de dienstjaren 1945 tot 1952, per 30 Juni 1952
(millioenen franken)

Uitslagen	Gewone ontvangsten en uitgaven			Ontvangsten en uitgaven voortvloeiend uit de oorlog			Gewone ontvangsten en uitgaven voortvloeiend uit de oorlog		
	Ontvangsten	Uitgaven	Boni (+) of mali (-)	Ontvangsten	Uitgaven	Boni (+) of mali (-)	Ontvangsten	Uitgaven	Boni (+) of mali (-)
1945.....	20.687	27.096	— 6.409	56	19.764	— 19.708	20.743	46.860	— 26.117
1946.....	41.979	30.038	+ 11.941	4.126	14.470	— 10.345	46.105	44.509	+ 1.596
1947.....	46.347	33.894	+ 12.453	917	17.380	— 16.463	47.264	51.274	— 4.011
1948.....	61.345	42.177	+ 19.168	1.492	20.084	— 18.592	62.837	62.261	+ 576
1949.....	63.540	54.449	+ 9.091	3.506	16.462	— 12.956	67.045	70.911	— 3.865
1950.....	60.550	57.040	+ 3.510	2.874	5.778	— 2.904	63.424	62.818	+ 606
1951.....	75.491	59.165	+ 16.326	1.304	6.625	— 5.321	76.795	65.790	+ 11.005
1952.....	(1) 81.136	(2) 71.452	+ 9.684	(1) 249	(2) 4.543	— 4.294	(1) 81.386	(2) 75.995	+ 5.391

(1) Ramingen op grond van de werkelijke ontvangsten per 31 Augustus 1952.

(2) Begrotingskredieten, incl. een raming betreffende het tweede feuilleton van bijkredieten, doch excl. de kredieten betreffende vorige dienstjaren.

Hierna volgen enkele gegevens betreffende de bijkredieten voor het dienstjaar 1952.

De wet van 26 Juli 1952 houdende het eerste blad van bijkredieten voor 1952, heeft de kredieten, voorzien voor de gewone begroting van dit dienstjaar, met ongeveer *fr* 3.940 miljoen vermeerderd, waarvan *fr* 3.167 miljoen

voor de uitgaven van het lopende dienstjaar en *fr* 773 miljoen voor het vereffenen van schuldvorderingen van vroegere dienstjaren.

De belangrijkste bijkredieten verleend door deze wet betreffen de herziening van de weddeschalen van het Rijkspersoneel (208 miljoen), de aangroei van de werk-

loosheidsuitgaven en de verwante lasten (2.430 miljoen), de bijzondere tegemoetkoming ten bate van de grote steden (400 miljoen), de wedde-toelagen ten bate van de instellingen van technisch onderwijs (250 miljoen) en de prijzenpolitiek (200 miljoen).

Men beschikt nog niet over alle gegevens die zouden toelaten het netto-bedrag van de bijkredieten die in het tweede bijblad voor het dienstjaar 1952 zullen gevraagd worden, nauwkeurig te ramen.

Toch kan men reeds aanstippen dat er in dit bescheid rekening zal dienen gehouden te worden met uitgaven betreffende weddeschalen en diverse vergoedingen (Rijks-personeel en bijzondere lichamen), militaire anciënniteits-pensioenen, werkloosheidsuitgaven, intresten wegens uitstel van betaling op geïnde maar niet verschuldigde belastingen, en met de vergoeding aan de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen voor onvoldoende vergolden prestaties. Deze uitgaven worden geraamd op 1.217 miljoen, bedrag dat zal teruggebracht worden op ongeveer 950 miljoen, daar ook diverse verminderingen zullen aangebracht worden.

DE GEWONE BEGROTING VOOR 1953

De gewone begrotingen voor 1952 en 1953 worden in tabel II vergeleken.

TABEL II

Gewone begrotingen der dienstjaren 1952 en 1953 (miljoenen franken)

Titel van de uitgaven	1953	1952 verbeterd
1. Rijksschuld	10.549	10.365
2. Pensioenen	10.465	10.604
3. Dotatiën	255	253
Totaal van 1 tot 3...	21.269	21.222
4. Personeeluitgaven	16.696	15.227
5. Uitgaven voor materieel	8.673	7.201
6. Toelagen	24.991	26.887
7. Werken	1.050	1.011
8. Andere uitgaven	4.288	3.785
Totaal van 4 tot 8...	55.698	54.111
Totaal van 1 tot 8...	76.967	75.333
Kwade Posten en Terugbetalingen	779	662
Algemeen totaal...	77.746	75.995

1. Rijksschuld

Voor het dienstjaar 1953 bedragen de kredieten aangevraagd voor de Dienst van de Rijksschuld 10.548 miljoen frank, zegge een vermeerdering van 184 miljoen ten opzichte van de kredieten verleend voor 1952.

De meest belangrijke verhogingen betreffen het inschrijven van de nieuwe last voortspruitend uit de 4 ½ pCt. Lening van 152, nominaal bedrag 7.530 miljoen (602 miljoen), en van een bijkomende raming van 450 miljoen voor de intresten, delgingen en kosten van de ontleende of te ontlene kapitalen.

Deze verhogingen worden gedeeltelijk gecompenseerd, nl. door de vermindering van de last van de 3 ½ pCt. Muntsaneringslening (224 miljoen) en de vermindering van de lasten voortspruitend uit de financiële dienst van de leningen afgesloten onder Staatsgarantie door het Nationaal Hulpfonds voor huishoudelijke wederuitrusting der arbeiders (407 miljoen).

De Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1953 zou nochtans een netto-vermeerdering van 400 miljoen frank ten opzichte van 1952 vertoond hebben indien de dienst van de interesten en delgingen van de leningen der nationale bouwmaatschappijen (215 miljoen) niet overgedragen was op de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

2. Pensioenen

De kredieten van de begroting van Pensioenen belopen fr 10.464 miljoen, waar zij 10.604 miljoen bereikten voor 1952.

Bij het ramen der uitgaven werd rekening gehouden met de verhoging van 5 pCt. sedert 1 Mei 1951 toegepast op de rust- en overlevingspensioenen wegens de schommelingen van de prijzenindex, met de gevolgen van de wet van 14 Juli 1951 waarbij deze pensioenen met ingang van 1 Januari 1951 geperequateerd worden alsmede met de wet van 26 Juli 1952 houdende verhoging der pensioenen van sommige categorieën van oorlogsslachtoffers.

De vermindering van 139 miljoen ten opzichte van 1952 vloeit vooral voort uit de aanpassing van de kredieten voor oorlogspensioenen.

3. Kwade Posten en Terugbetalingen

Zoals voor het dienstjaar 1952 bevat de begroting van Kwade Posten en Terugbetalingen geen speciale artikels meer bestemd voor de aanrekening van fiscale ontlastingen. De ordonnanties van kwade posten en terugbetalingen — met uitzondering van de teruggaven inzake domeinen —, zullen worden aangerekend op de begroting van Ontvangsten en Uitgaven voor Orde.

In vergelijking met de begroting van Kwade Posten en Terugbetalingen voor 1952, boeken de begrotingsramingen voor 1953 een vermeerdering van fr 117 miljoen die vooral voortspruit uit de verhoging van de raming betreffende de storting aan de Schatkist van de Kolonie, van het aandeel van het provenu van de cedulaire belastingen op de inkomsten waarop zij recht heeft.

4. Uitgaven van algemeen bestuur

De kredieten voor het personeel bedragen fr 16.696 miljoen tegenover 15.227 miljoen in 1952.

De belangrijkste verhogingen zijn het direct gevolg van onze militaire inspanning.

De kredieten voor materieel werden met 1.471 miljoen verhoogd t.o.v. 1952. De verhoging der kredieten van dien aard voorzien op de begroting van het Ministerie

van Landsverdediging voor onze militaire inspanning bedragen 1.596 miljoen. De ramingen betreffende de diensten van de Eerste-Minister, de Ministeries van Landbouw, van Arbeid en Sociale Voorzorg vertonen zeer lichte verhogingen. Deze van de andere ministeriële departementen dalen met 127 miljoen.

5. Werken

De kredieten gevraagd voor de uitvoering van onderhoudswerken voor 1953 bedragen 1.850 miljoen t.o.v. 1.011 miljoen in 1952.

De uitgaven gedaan door tussenkomst van het Ministerie van Openbare Werken verhogen met 35 miljoen frank ten opzichte van 1952, en zijn als volgt onderverdeeld : wegen + 0,5 miljoen; gebouwen + 9 miljoen; kanalen, rivieren, enz. + 20 miljoen; havens, kust, enz. + 4,5 miljoen; diversen + 1 miljoen.

6. Militaire uitgaven

De voor 1951 gestemde kredieten van de gewone begroting van Landsverdediging, bedroegen in het totaal 8.314 miljoen. Voor het dienstjaar 1952 werden tot op heden voor ongeveer 10.180 miljoen kredieten verleend, terwijl de begroting van 1953 voor 13.180 miljoen uitgaven voorziet, wat een vermeerdering van ongeveer 60 pCt. op de getallen van 1951 en 30 pCt. op die van 1952 betekent.

De betalingskredieten ingeschreven op de buitengewone begroting bedroegen 6 miljard in 1951, 11,4 miljard in 1952, en belopen nog 9,4 miljard in 1953.

Globaal zullen dus de militaire kredieten in 1953 voorkomend op de begroting van Landsverdediging 22,5 miljard bedragen.

Bij de kredieten op de gewone en buitengewone begroting van Landsverdediging dienen gevoegd :

- 1° Het deel overeenstemmend met de militaire nuttigheidscoëfficiënt in de kredieten aangevraagd voor de burgerlijke sector en die nodig zijn voor de financiering van grote wegen-, haven- en kanaliseringwerken, die dringend dienen aangevat om op ons territorium het verbindingsnet aan te leggen dat onontbeerlijk is voor de bevoorrading der Atlantische legers; dit deel bedraagt 0,8 miljard
- 2° De begroting van de Rijkswacht . 1,16 miljard
- 3° De kredieten voorzien op de begrotingen van Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid voor de militievergoedingen en de burgerlijke veiligheidsmaatregelen 0,72 miljard
- 4° De last der militaire anciënniteitspensioenen (beroepsmilitairen) 1,23 miljard
- 5° De last der oorlogspensioenen... 3,53 miljard

Zegge, een globaal supplement van... 7,44 miljard

Het algemeen totaal bereikt aldus 22,5 + 7,4, zegge 29,9 miljard frank of 30,4 pCt. van de algemene begroting.

Afgezien van de uitgaven voortvloeiend uit de oorlog, ingeschreven op de begroting van Landsverdediging, (298 miljoen frank) en van de last der oorlogspensioenen (3.530 miljoen frank), vertegenwoordigt het saldo van 29,9 — 3,8 = 26,1 miljard frank, de prijs van de huidige militaire inspanning en beloopt : 26,5 pCt. van de algemene begroting; 33,5 pCt. van de Rijksmiddelenbegroting; 8,3 pCt. van het nationaal inkomen; 3.016 frank per inwoner; 7.498 frank per hoofd van de actieve bevolking.

7. Toelagen van economische aard

a) Toelagen aan de steenkoolindustrie

De op het ontwerp van begroting voor een bedrag van 435 miljoen voorziene toelagen aan de steenkoolindustrie hebben betrekking : 1° op het verlenen van zogenaamde « bijkomende » en « aanvullende » toelagen, bij toepassing van het besluit van de Regent van 4 Februari 1950 (275 miljoen); 2° op het verlenen van toelagen aan diverse steenkoolmijnen, ter compensatie van 75 pCt. van de belastingen die geheven worden op de bedragen die ze aanwenden voor het samenstellen van een wederuitrustingsfonds (160 miljoen).

Men weet dat het Verdrag van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, tijdens de overgangperiode van uitsluiting van de Belgische steenkoolmarkt van de gemeenschappelijke markt, een uitzonderingsrégime voorziet dat gegrond is op het beginsel van een perequatie.

In de huidige staat van zaken beschikt de Regering nog over geen gegevens die haar de zekerheid verlenen dat het mechanisme van perequatie met ingang van 1953 in werking zal treden. Men weet immers dat de dispariteit tussen de Belgische prijzen en die van onze partners in de gemeenschap aanzienlijk vermindert.

Daarom behelst het ontwerp van begroting voor het dienstjaar 1953 geen dergelijke vooruitzichten.

b) Hulpverlening aan de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

De Staatstussenkomst in het uitbatingsdeficit van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen wordt voor 1953 op 1.474 miljoen geraamd, tegen 1.794 miljoen in 1952. Om reden van de tariefverminderingen ten bate van sommige categorieën van bevoorrechte reizigers, zullen de spoorwegmaatschappijen voor het jaar 1953 bedacht worden met een tegemoetkoming vanwege de Staat ten bedrage van 150 miljoen tegen 157 miljoen in 1952.

c) Prijzenpolitiek

Van de regeringstoelagen ter vermindering van sommige prijsstijgingen blijft op de begroting van 1953 alleen nog een krediet van 90 miljoen over, bestemd voor de eventuele voortzetting van de prijzenpolitiek van de Regering.

Anderzijds dient voor het verlenen van premiën aan de zuivelproductie een krediet van 90 miljoen voorzien tegen 100 miljoen in 1952.

8. Tussenkomen op sociaal gebied

A — MAATSCHAPPELIJKE ZEKERHEID

1° Ouderdomspensioenen

In de laatste jaren bracht de evolutie van de economische omstandigheden over het algemeen een gevoelige verhoging teweeg van de aan de houders van ouderdomspensioenen verleende voordelen, zoals uit volgende cijfers blijkt (in miljoenen franken) :

1950	2.750
1951	3.365
1952	3.498
1953	3.525

2° Verzekering tegen werkloosheid

Zoals voor het dienstjaar 1952 wordt het globaal bedrag van de werkloosheidsuitgaven ingeschreven op de gewone begroting van 1953.

Bij de voorbereiding van de begroting voor het dienstjaar 1952 werd rekening gehouden met een dagelijks gemiddelde van 160.000 werklozen. Jammer genoeg diende deze « optimistische » raming later op grond van 240.000 gecontroleerde werkloze dagen gebracht te worden.

Sindsdien heeft een ministerieel besluit van 28 Juli 1952, het bedrag van het steungeld aangepast, terwijl een koninklijk besluit van 4 Augustus 1952 de duur van het verlenen van de tijdelijke aanvullende toelage, voorzien bij artikel één van het koninklijk besluit van 12 November 1951, tot 2 Augustus van dit jaar verlengd heeft.

Daarenboven is het tewerkstellen door de openbare besturen van een aanzienlijk aantal werklozen eveneens van aard om de voor het dienstjaar 1952 vereiste kredieten op te drijven.

Er werd voorzien dat, op het tweede bijblad, een aanvullend krediet van 250 miljoen frank zou aangevraagd worden.

Indien het gemiddeld aantal werklozen 235.000 bedroeg, aantal dat de Regering overdreven hoopt te zijn voor 1953, zouden de uitgaven van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid 6.043 miljoen bedragen. De ontvangsten van de Rijksdienst worden op 1.687 miljoen geraamd voor 1953. Het verschil tussen de uitgaven en de ontvangsten, zegge 4.356 miljoen, werd onder vorm van toelage in de begroting opgenomen.

3° Verzekering ziekte-invaliditeit

Bij toepassing van het besluit van de Regent van 12 Maart 1948 wordt aan de verzekeringsinstellingen voor verplichte verzekering, in geval van ziekte of invaliditeit, jaarlijks een tegemoetkoming verleend die 16 pCt. bedraagt van het deel van de opbrengst der werknemers- en werkgeversbijdragen, dat voor de verzekering ziekte-invaliditeit bestemd is. Aangezien de bijdragen der werknemers en werkgevers voor 1953 op 4.510 miljoen geschat werden, dient een Staatstoelage van 721 miljoen voorzien.

Bij dit bedrag dienen nog 200 miljoen frank gevoegd ter aanvulling van de sommen bestemd voor de verzekering tegen ziekte der mijnwerkers. Om aan de ont-

reikendheid der bijdragen van de onvrijwillige werklozen het hoofd te bieden, verleent de Staat daarenboven een speciale toelage die, voor 1953, op 450 miljoen geraamd wordt.

4° Kindertoelagen

Elk jaar stort de Staat aan de Nationale Verrekenkas voor gezinsvergoedingen een tegemoetkoming voor de betaling van de kindertoelagen voor loontrekkenden, voorzien door de wet van 4 Augustus 1930: Het krediet voor het dienstjaar 1953 is gelijk aan hetgeen door het Parlement voor de vorige drie dienstjaren gestemd werd, zegge 600 miljoen.

Overeenkomstig de wet van 10 Juni 1937 houdende uitbreiding van de kindertoelagen tot de werkgevers en tot de niet-loontrekkende arbeiders, wordt voor 1953 een Staatstussenkomst vastgesteld ten belope van 105 miljoen, zoals voor de vorige dienstjaren.

5° Toelagen aan de gebrekkigen, verminkten en gelijkgestelde personen

Tijdens de laatste jaren heeft de Staat alles in het werk gesteld om het lot van gebrekkigen en verminkten te verzachten. Het besluit van de Regent van 17 Juli 1950 heeft het plafond der inkomsten, dat voor de berekening van de staat van behoeftigheid in aanmerking komt, gevoelig verhoogd. Het globaal bedrag der tussenkomen op dit gebied benadert het half milliard frank.

B — HUISVESTINGSPOLITIEK

Het bouwen van goedkope woningen door particulieren veroorzaakte de uitkering van zowat 15.000 premiën in 1951 en van ongeveer 13.000 premiën in 1952. Het bedrag van de premie is van 31.000 frank tot 35.000 frank gestegen, maar slechts 11.000 premiën zijn voorzien.

De deelname van de Staat in de leningen van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom blijft beperkt tot 1.500 miljoen op de buitengewone begroting van 1953 tegen 1.800 miljoen in 1952, ingevolge de verbintenis door het Verbond der Belgische Nijverheid in Mei jl. aangegaan, mits fiscale vrijstelling, 10 pCt. van hun winsten te besteden aan het inschrijven op de leningen van de twee nationale maatschappijen.

Anderzijds neemt de Staat een groot deel van de interesten van voormelde leningen ten laste, ten einde de huurprijs van deze woningen te drukken. De desbetreffende vooruitzichten, voorkomend op de gewone begroting van 1953, bedragen 215 miljoen frank.

Eindelijk neemt de Staat nog ten laste de kosten van uitvoering van alle aanpassings-, uitrustings- en saneringswerken van de wegen, vereist voor de verwezenlijking van de doeleinden beoogd door de wet van 15 April 1949. Een krediet van 350 miljoen frank werd hiervoor op de buitengewone begroting van het dienstjaar 1953 voorzien.

* * *

DE RIJKSMIDDELENBEGROTING

Tabel III is een beknopte samenvatting van de ramingen opgenomen in het ontwerp van Rijksmiddelen-

begroting voor het dienstjaar 1953. Zoals voor het dienstjaar 1952 behelzen de ramingen van de belasting-ontvangsten slechts de netto-ontvangsten.

TABEL III

Rijksmiddelenbegroting

Dienstjaren 1952 en 1953

(millioenen franken)

Aard van de opbrengst	Dienstjaar 1952 Ramingen	Dienstjaar 1952 Vermoedelijke ontvangsten	Dienstjaar 1953 Ramingen
1. BELASTINGEN :			
a) <i>Directe belastingen :</i>			
Grondbelasting	375	390	395
Mobiliënbelasting	2.735	3.500	3.400
Bedrijfsbelasting	15.100	20.980	19.510
Aanvullende personele belasting	1.800	2.825	2.325
Nationale crisisbelasting	2.315	2.885	1.930
Navordering van rechten, dienstjaar 1948 en vorige	—	300	—
Belasting op uitzonderlijk gedeelte van zekere inkomsten van het dienstjaar 1952	500	50	500
Diverse taxes (1)	1.776,7	1.734,5	1.729,5
Ontvangsten op afgesloten dienstjaren	4.000	4.000	4.000
Andere opbrengsten	359,6	401	406
<i>Totaal der directe belastingen</i>	28.961,3	37.065,5	34.195,5
b) <i>Douanen en accijnzen :</i>			
Douanerechten	4.300	4.300	4.200
Accijnzen en verbruikstaxe	8.263	9.200	8.578
Andere opbrengsten (2)	161,3	151,3	156,1
<i>Totaal der douanen en accijnzen</i>	12.724,3	13.651,3	12.934,1
c) <i>Registratie :</i>			
Registratierechten	1.980	2.200	2.370
Successierechten	950	900	925
Zegelrechten en hiermee gelijkgestelde taxes	19.100	21.000	20.500
Andere opbrengsten	331	240	240
<i>Totaal der registratie</i>	22.361	24.340	24.035
TOTAAL DER BELASTINGEN	64.046,6	75.056,8	71.164,6
2. TAXES, TOLGELDEN EN RETRIBUTIËN	1.835,3	1.850,0	2.232,9
3. INKOMSTEN (PATRIMONIUM, BEDRIJFS- EN FINANCIËLE INKOMSTEN)	858,8	877,3	1.174,2
4. TERUGBETALINGEN	1.622,5	1.512,5	1.259,3
5. DIVERSE ONTVANGSTEN	1.800,3	1.839,6	1.747,1
6. OORLOGSONTVANGSTEN	413,4	249,3	377,7
TOTAAL RIJKSMIDDELEN	70.576,9	81.385,5	77.955,8

(1) Bijzondere taxe op het jacht-, visvangst- en vogelvangstrecht. Belasting op de autovoertuigen. Belasting op de spelen en weddenschappen.

(2) Incl. de openingstaxe op de dranklijsterijen.

1. Evolutie van het belastingwezen.

Directe belastingen

Bij de wet van 24 Juli 1952 werd een bijbelasting van 25 pCt. op het uitzonderlijk gedeelte van bepaalde inkomsten van het jaar 1951 of van het in de loop van het jaar 1952 afgesloten boekjaar gevestigd. De bijbelasting treft het uitzonderlijk gedeelte van de winsten door sommige belastingplichtigen verwezenlijkt ingevolge de door het Koreaans geschil veroorzaakte « boom ». Is vrij, het gedeelte der extra-winsten dat aan beleggingen van algemeen belang besteed werd of daartoe in de loop van de volgende drie jaren zal besteed worden, ten einde de beleggingen tot opslorping van de structurele werkloosheid in de hand te werken.

Daarenboven heeft de Regering laten blijken dat zij de structurele werkloosheid wil bestrijden door het indienen bij de Kamer, op 17 Juli 1952, van een nieuw ontwerp van wet houdende nieuwe aanpassingen inzake gewone belastingen en er toe strekkend de vestiging van nieuwe ondernemingen, de uitbreiding van de bedrijven in de streken waar structurele werkloosheid, vermindering van tewerkstelling en ontoereikende economische ontwikkeling heersen, aan te moedigen.

Deze fiscale aanpassingen komen niet enkel ten goede aan de ondernemingen welke zelf nieuwe bedrijven oprichten of bestaande bedrijven uitbreiden, doch tevens aan de belastingplichtigen die in dergelijke bedrijven kapitaal beleggen.

Een ander, op 16 Juli 1952 ingediend ontwerp van wet strekt tot de omwerking van de wetgeving die de grondbelasting regelt. Bedoelde belasting zou gebaseerd blijven op het kadastrale inkomen. Nochtans zou er worden overgegaan tot een algemene perceelsgewijze herziening van de kadastrale inkomens. De heraanpassing van de kadastrale inkomens op voet van de huidige markt der onroerende goederen, welke geleidelijk normaal wordt, zou van kracht worden met ingang van 1 Januari 1955. In afwachting van de nieuwe kadastrale ontvangsten voorziet het ontwerp de verdubbeling der huidige inkomsten door het toepassen van de aanvullende personele belasting.

De belangrijke wijziging welke het ontwerp aan het tegenwoordig stelsel beoogt toe te brengen, bestaat in het afzien van de aanslag op de industriële uitrusting in de grondbelasting. Voortaan zou bedoelde belasting alleen nog maar de al dan niet bebouwde onroerende goederen volgens hun geaardheid treffen. Bedoelde wijziging heeft tot doel de taak van de Administratie te vereenvoudigen en een bezwaarlijk goed te praten discriminatiestelsel af te schaffen.

Vermelden wij tenslotte de wet van 26 Juli 1952 tot wijziging van de openingstaxe op de dranklijsterijen. Een openingstaxe, gelijk aan driemaal het bedrag der werkelijke of vermoedelijke jaarlijkse huurwaarde van de voor de dranklijsterij bestemde lokalen, blijft door ieder nieuwe dranklijster verschuldigd. De door de reeds geïnstalleerde slijters van gegiste dranken verschuldigde jaarlijkse taxe wordt afgeschaft.

Douanen en accijnzen

Aan het tarief der invoerrechten werden sedert September 1951 geen aanzienlijke wijzigingen aangebracht.

De overeenkomst tot eenmaking der accijnsrechten van 18 Februari 1950 kon nog niet in werking treden, alhoewel ze door de Parlementen goedgekeurd en door de Belgische, Luxemburgse en Nederlandse Regeringen bekrachtigd werd.

Bij een op 27 Mei 1952 gedagtekend voorlopig protocol werd het bedrag van het accijnsrecht op de sigaren en de sigarillo's verminderd.

De nieuwe geünificeerde heffingsgrondslagen van het accijnsrecht op de gegiste schuimdranken worden sedert 1 April 1952 toegepast.

Tenslotte zag de Regering zich genoodzaakt het accijnsrecht op de lichte minerale oliën van fr 2,19 tot 3,20 op te voeren.

De door de vermeerdering der militaire lasten geboden opvoering van het accijnsrecht kan niet worden beperkt tot het jaar 1952. De gewone begroting kan gewis in evenwicht worden gebracht zonder de opbrengst van bedoelde rechtenverhoging, doch de financiering van de buitengewone begroting kan niet verzekerd worden door leningen alleen. Het is om die reden dat de Regering voorstelt van het aanvullend recht op de benzine als ontvangst op de buitengewone begroting in te schrijven.

Registratie-, successie- en zegelrechten

De wet van 26 Juli 1952 heeft het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten gewijzigd, ten einde de ruiling van ongebouwde landerijen aan te moedigen.

De wet van 12 Maart 1952 heeft het Wetboek der successierechten gewijzigd met betrekking tot de verjaringen der eisen tot teruggave. De termijn van de verjaring van de eis tot teruggave van de rechten van successie en van overgang bij overlijden, van de interesten en boeten, werd op vijf jaar gebracht.

De wetgeving op de met het zegel gelijkgestelde taxes heeft verschillende wijzigingen ondergaan.

Een koninklijk besluit dd. 22 November 1951 heeft tijdelijk en gedeeltelijk de vrijstelling van de overdrachts-taxe op de uitvoer voor een zeker aantal producten afgeschaft. Het heeft bedragen vastgesteld, die variëren van 1 tot 3 pCt., naar gelang de aard van deze producten.

De export met bestemming naar het Groothertogdom Luxemburg werd vrijgesteld door het koninklijk besluit dd. 27 December 1951. Het bedrag van de taxe werd eenvormig tot op 1 pCt. verminderd voor de export met bestemming naar Nederland en naar Belgisch-Congo.

Anderzijds werd de export, gedaan met bestemming naar alle landen en gestipuleerd uitsluitend betaalbaar in dollars U.S.A. of in Canadese dollars, vrijgesteld van de taxe op de uitvoer. Tenslotte werd een einde gemaakt aan de inning van de taxe op de uitvoer voor sommige goederen; voor andere producten werd de voet van deze taxe verminderd.

2. Waarschijnlijk inningsresultaat van de ontvangsten van het dienstjaar 1952 en vooruitzichten voor het dienstjaar 1953

De vooruitzichten voor het dienstjaar 1953 vertonen een vermindering van 3.430 miljoen frank ten opzichte van de vermoedelijke inkomsten van 1952. (Vermindering met 3.892,2 miljoen frank voor de fiscale ontvangsten; verhoging met 462,2 miljoen frank voor de andere gewone ontvangsten.)

Deze vermindering is uitsluitend te wijten : 1° aan het feit dat, inzake directe belastingen, het dienstjaar 1952 gebeneficeerd heeft van belangrijke inkomsten, van navorderingen van rechten alsmede van de inningen gedaan op aanslagen ingekohierd gedurende de prolongatieperiode voor de aanslagverrichtingen; 2° aan het feit dat de Rijksmiddelenbegroting ontlast werd van het provenu van de verhoging van het accijnsrecht op de lichte minerale oliën (617 miljoen), dat naar de buitengewone begroting werd overgebracht; 3° uit de vermindering van het provenu van de taxe op de uitvoer (500 miljoen frank).

1° DE BELASTINGONTVANGSTEN

Directe belastingen

De werkelijke ontvangsten voor 1952 zullen de oorspronkelijke vooruitzichten van 1952 waarschijnlijk met 8,1 milliard overtreffen. Deze uitslag komt voort uit het accres van de ontvangsten inzake mobiliënbelasting,

bedrijfsbelasting, aanvullende personele belasting en nationale crisisbelasting. De verhoging van het provenu van de mobilienbelasting is toe te schrijven aan het accres van de inkomsten uit aandelen. Wat betreft de bedrijfsbelasting en de aanvullende personele belasting, vloeit het accres eerst voort uit de vermeerdering van het provenu van de aan de bron geheven belastingen. Anderzijds schijnt het dat de vervroegde stortingen de begrotingsvooruitzichten zullen overschrijden. Tenslotte komt de vermeerdering van het provenu der voornoemde belastingen vooral voort uit een verhoging der inningen op de ingekohierde rechten. Niet alleen zal het dienstjaar 1952 genieten van de inningen die zullen verricht worden in mindering van de rechten van het dienstjaar 1951 ingekohierd gedurende de prolongatieperiode van de taxatie der winsten in verband met dit laatste dienstjaar, maar ook voorziet men een verhoging der invorderingen voortvloeiend uit de progressieve inhaling van de achterstand in de taxatie en uit het accres van het rendement der belastingen.

Wat de vermeerdering van het provenu van de nationale crisisbelasting betreft, zulks dient toegeschreven aan de inningen gedaan op de navorderingen van rechten betreffende de inkomsten der dienstjaren 1949 en 1950.

Maar inzake bijbelasting op het uitzonderlijk gedeelte van sommige inkomsten van het jaar 1951 of van het rekeningjaar afgesloten in de loop van het jaar 1952, zullen er praktisch weinig ontvangsten zijn die kunnen aangerekend worden op het begrotingsjaar 1952.

De vooruitzichten voor het dienstjaar 1953 (34.195 miljoen) blijven beneden het bedrag der waarschijnlijke ontvangsten van 1952 (37.065 miljoen). Nochtans, indien het dienstjaar 1952 niet had beschikt over de ontvangsten van navorderingen van rechten der dienstjaren 1950 en vorige en de inningen gedaan op de aanslagen ingekohierd gedurende de prolongatieperiode der aanslagverrichtingen van 1951, inzake bedrijfsbelasting, aanvullende personele belasting en nationale crisisbelasting, dan hadden de vermoedelijke ontvangsten slechts 32.084 miljoen bereikt. Men stelt dus vast dat de *vooruitzichten voor 1953 in werkelijkheid vastgesteld werden een weinig boven het peil van de normale vermoedelijke ontvangsten van het dienstjaar 1952.*

Daarentegen maakt de progressieve verdwijning van de achterstand van taxatie het mogelijk terug te komen tot het normaal stelsel van de definitieve aanslag, in eenmaal, van de belastingschuldigen, en af te zien van de formule van de taxatie in tweemaal, in de eerste graad, op het zien der aangiften, en vervolgens, in de tweede graad, op verificatie naderhand van de aangiften. Van deze terugkeer naar de enige taxatie moet men een snellere inning verwachten en een vermeerdering der ontvangsten in de loop van het dienstjaar waarmee de ingekohierde rechten verband houden.

Douanen en accijnzen

Volgens de uitslagen bekomen op 31 Augustus 1952 zullen de voor het dienstjaar 1952 inzake douanerechten gedane begrotingsramingen bereikt worden. Men mag

aannemen dat de ontvangsten van het dienstjaar 1953 het totaal van 4.200 miljoen zullen bereiken.

Daarentegen zullen de vermoedelijke ontvangsten van accijsrechten en verbruiksbelasting, in 1952, de aanvankelijke ramingen van 937 miljoen frank overtreffen. Deze verhoging komt voort van de stijging ondergaan door de verkoopprijs der sigaretten en vooral van de verhoging van het tarief van het accijsrecht op de lichte minerale oliën. De op de Rijksmiddelenbegroting ingeschreven ramingen houden geen rekening meer met het provenu van deze verhoging overgedragen op de buitengewone begroting.

Registratie

Het rendement der registratierechten zal een weinig hoger zijn dan dit voorzien op de begroting van 1952, terwijl de oorspronkelijke ramingen aangaande de opbrengst der successierechten waarschijnlijk niet zullen bereikt worden. De ramingen gedaan voor het dienstjaar 1953 houden rekening met deze evolutie der ontvangsten.

De ontvangsten op het stuk van de met het zegel gelijkgestelde taxes wijzen daarentegen, voor 1952, op een meerwaarde van 1.900 miljoen op de primitieve raming. Deze gunstige evolutie komt voort van het rendement van de taxe bij de uitvoer en wegens het feit dat het accres van de omvang van de zaken, dat zich heeft voorgedaan sinds September 1950, voortgeduurd heeft, tenminste gedurende het eerste semester van 1952.

De vooruitzichten voor het dienstjaar 1953 houden rekening met de vermindering van het rendement van de uitvoertaxe (500 miljoen frank).

2° DE ANDERE HOOFDSTUKKEN VAN DE RIJKSMIDDELENBEGROTING

De ramingen der niet fiscale ontvangsten voor het dienstjaar 1952, vastgesteld op grond van de uitslagen per 31 Augustus 1952, zullen circa 200 miljoen frank lager zijn dan de begrotingsvooruitzichten.

De vooruitzichten voor het dienstjaar 1953 vertonen een vermeerdering van 462 miljoen frank van de niet-fiscale ontvangsten. Deze verhoging komt voort van de verwachte vermeerdering van het provenu der taxes, tolgeden en cijzen, en inzonderheid van de verhoging van sommige posttarieven, van het accres der financiële inkomsten en van de verhoging der ontvangsten voortvloeiend uit de oorlog.

Deze verhogingen zijn nochtans gedeeltelijk gecompenseerd door een vermindering der ontvangsten voorzien inzake terugbetalingen, die vooral voortvloeien uit de achteruitgang der inningen van nalatigheidsinteressen inzake speciale belastingen, en door een vermindering der ontvangsten voorzien onder de rubriek « diverse opbrengsten ».

* *

DE BUITENGEWONE BEGROTING

Het ontwerp van buitengewone begroting voor 1953 wordt in tabel IV samengevat.

TABEL IV

Buitengewone begroting

Dienstjaar 1953

(millioenen franken)

<i>Buitengewone ontvangsten :</i>	
Diverse ontvangsten.....	2.458,-
<i>Buitengewone uitgaven :</i>	
Landsverdediging	9.381,1
Openbare werken	5.663,-
Verkeerswezen	1.613,5
Volkgezondheid en Gezin	2.357,5
Overige ministeriële departementen	1.485,5
Totaal...	20.500,6

Op 1 Januari 1952 bedroegen de verbintenissen tot buitengewone uitgaven, in de loop van 1951 en vroegere jaren afgesloten en die nog dienden betaald, 21,2 milliard, waarvan 11,3 milliard voor Landsverdediging. Van 1 Januari tot 30 September 1952 werden voor 12,8 milliard nieuwe verbintenissen afgesloten, ditmaal ten laste van de begroting van 1952. Gedurende dezelfde periode werden 12,6 milliard uitbetaald. Bij het afsluiten van het dienstjaar 1951 werden voor 0,2 milliard verbintenissen geannuleerd. Zonder rekening te houden met de verbintenissen die tijdens het vierde kwartaal van 1952 zullen afgesloten worden (2,7 milliard), ziet de Regering zich geplaatst tegenover een massa van ongeveer 21,2 milliard nog te kwijten verbintenissen, vooraleer de uitvoering aan te vatten van de buitengewone begroting voor 1953. In dit bedrag komen 12,6 milliard, zegge 60 pCt., militaire investerings- of eerste wederuitrustings-uitgaven voor.

De financiering van de buitengewone uitgaven moet binnen de perken der financiële mogelijkheden blijven. Daarom zag de Regering zich dan ook, begin 1952, gedwongen de vastleggingen te remmen door blokkeringsmaatregelen, die lossen werden bij het verbeteren der financiële mogelijkheden, na de gedeeltelijke terugbetalingen van kredieten in het raam van de Europese Betalingsunie verleend. De militaire verbintenissen aangegaan voor 1952 tijdens de laatste vergadering van de N.A.T.O., konden aldus gehouden worden, ten koste echter van een vermindering der burgerlijke investeringen, der openbare werken, der saneringswerken en van de huisvestingspolitiek.

De verbintenissen ten opzichte van de N.A.T.O., hebben in 1953 de kredieten voorzien op de buitengewone begroting van Landsverdediging, ter dekking van reeds tot in 1952 opgenomen verplichtingen en van deze voorzien voor 1953, nog verhoogd. De voorstellen ingediend door de burgerlijke departementen dienden nogmaals ontdaan van de minst dringende ontwerpen.

Aangezien de burgerlijke programma's beperkt werden tot het minimum en de militaire programma's volgens onze internationale verbintenissen opgesteld werden, heeft de Regering vastgesteld dat de normale uitvoering van het geheel, in 1953, uitgaven zou vergen hoger dan de mogelijkheden die de binnenlandse en buitenlandse leningsmarkt kunnen bieden. Volgens de meest optimistische verwachtingen zullen de voorziene inkomsten voor een bedrag van 5 tot 6 milliard frank te kort schieten indien de uitvoering van het geheel der programma's, dat wil zeggen, het afwerken der vorige programma's en de uitvoering der nieuwe programma's, burgerlijke en militaire sectoren verenigd, normaal zou voortgaan.

De Regering heeft daarom beslist dat de tijdens de laatste twee maanden van 1952 nog vast te leggen programma's op de helft zullen worden teruggebracht, en dat het rythme der verbintenissen op de programma's voor het dienstjaar 1953 tijdens het eerste kwartaal van toekomstig jaar eveneens op de helft zal worden teruggebracht. Dit rythme zal in Maart eerstkomend herzien worden in verband met de evolutie der financieringsmogelijkheden.

Deze maatregel treft al de burgerlijke en militaire programma's. Indien geen andere bronnen van inkomsten kunnen gevonden worden dan die welke voorzien zijn, dan zal hij een vermindering der werkelijke uitgaven meebrengen, die voor het jaar 1953, berekend op grond van de gewone en buitengewone kredieten van de begrotingsontwerpen van het dienstjaar 1953 van het Ministerie van Landsverdediging en van de vroeger op de kredieten der vorige dienstjaren afgesloten verbintenissen, op ongeveer 24 milliard frank dienen geraamd indien het militair programma in zijn geheel en zonder spreiding in de tijd werd uitgevoerd.

Deze vermindering der militaire uitgaven werd op ongeveer 3 milliard frank vastgesteld, met dien verstande dat de Regering haar standpunt zou herzien indien nieuwe financieringsmiddelen op eender welke manier kunnen gevonden worden door de verhoging van onze eigen bronnen van inkomsten of door buitenlandse hulp.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIË

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Octobernummer 1952 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

DALLE, B. Devaluatie en effecten. (*Economisch en Sociaal Tijdschrift, uitgegeven door de Sint-Ignatius-Handelshogeschool en de Unie der Licentiaten van Sint-Ignatius, Antwerpen, VI, n° 2, April 1952, blz. 84-98.*)

Enkele beschouwingen omtrent de monetaire toestand. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, I, n° 4, October 1952, blz. 120-124.*)

MOYEN, A.-F. Le rôle de l'enquête préalable dans la vente à tempérament. (*Industrie, Revue de la Fédération des Industries belges, Brussel, VI, n° 10, October 1952, blz. 656-658.*)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

DALLE, B. Devaluatie en effecten. (*Economisch en Sociaal Tijdschrift, uitgegeven door de Sint-Ignatius-Handelshogeschool en de Unie der Licentiaten van Sint-Ignatius, Antwerpen, VI, n° 2, April 1952, blz. 84-98.*)

De tendens van de investeringen en de behoeften in zake huisvesting. (*Tijdschrift van de Dienst voor Algemene Studiën en Documentatie, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, n° 10, October 1952, blz. 35-49.*)

EYSKENS, G. De noodzakelijkheid van een investeringspolitiek. (*Tijdschrift voor Politiek, Brussel, II, n° 5, 15 October 1952, blz. 620-622.*)

VAN REEPINGHEN, P. Herleving van de spaarzin. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 41, 10 October 1952, blz. 2161-2164.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

BATY, V. Nieuwe industrieën in België. (*Huisvesting, Studie- en Informatieorgaan van het Nationaal Instituut tot Bevordering van de Huisvesting, Brussel, V, n°s 7-8, September-October 1952, blz. 557-562.*)

Belasting op de uitvoer. (*Fabrimétal, Wekelijks Inlichtings- en Contactbulletin van de Federatie der Metaalverwerkende Nijverheid, Brussel, n° 331, 27 October 1952, blz. 866.*)

La question des industries nouvelles. (*Fédération des Industries chimiques de Belgique, Brussel, V, n° 44, 17 November 1952, blz. 1555-1559.*)

Le revenu national du Grand-Duché de Luxembourg en 1950 et 1951. (*Luxemburg, Service d'Etudes et de Documentation économiques, Cahiers économiques du Service d'Etudes, n° 4, 1952, 146 blz.*)

Les projets fiscaux en vue de la résorption du chômage structurel. (*Bulletin de la Chambre de Commerce et d'Industrie de l'arrondissement de Verviers, Verviers, n° 10, October 1952, blz. 548-555.*)

TIBERGHIE, A. De bijbelasting. (*V.E.V.-Berichten, Tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXVII, n° 18, 15 October 1952, blz. 915-928.*)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

La perception des cotisations à la Sécurité sociale. (*Vita, Tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, IX, n° 16, 31 October 1952, blz. 1131-1132.*)

6. WEDERUITRUSTING — STRIJD TEGEN DE WERKLOOSHEID.

BATY, V. Nieuwe industrieën in België. (*Huisvesting, Studie- en Informatieorgaan van het Nationaal Instituut tot Bevordering van de Huisvesting, Brussel, V, n°s 7-8, September-October 1952, pp. 557-562.*)

De omvang van de werkgelegenheid tijdens het vierde kwartaal 1951. (*Arbeidsblad, Orgaan van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg van België, Brussel, LIII, n° 10, blz. 1165-1188.*)

De werkverschaffing en de werkloosheid. Werkloosheid en arbeidsbemiddeling in Augustus 1952. (*Arbeidsblad, Orgaan van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg van België, Brussel, LIII, n° 10, blz. 1153-1164.*)

EYSKENS, G. De bestrijding van de werkloosheid. (*Tijdschrift voor Politiek, Brussel, II, n° 5, October 1952, blz. 615-618.*)

EYSKENS, G. De noodzakelijkheid van een investeringspolitiek. (*Tijdschrift voor Politiek, Brussel, II, n° 5, 15 October 1952, blz. 620-622.*)

Het probleem van de werkverschaffing. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, VII, n° 44, 2 November 1952, blz. 341, 342 en 348.*)

La question des industries nouvelles. (*Fédération des Industries chimiques de Belgique, Brussel, V, n° 44, 17 November 1952, blz. 1555-1559.*)

Les projets fiscaux en vue de la résorption du chômage structurel. (*Bulletin de la Chambre de Commerce et d'Industrie de l'arrondissement de Verviers, Verviers, n° 10, October 1952, blz. 548-555.*)

PERSOONS, F. Le chômage n'est pas un problème si simple. (*Moniteur textile, Revue économique et technique des Industries textiles, Brussel, XIV, n° 11, November 1952, blz. (33-39.)*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VER- RICHTINGEN

CLAESSENS, H.-M. L'Union Européenne de Paiements. — Deux ans de fonctionnement et un nouveau départ. (*Industrie, Revue de la Fédération des Industries belges, Brussel, VI, n° 10, October 1952, blz. 644-651.*)

Could South America be included in the E.P.U? (*The Statist, Londen, CLVI, n° 3895, 1 November 1952, blz. 535-536.*)

De betalingsbalans van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi voor 1951. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, I, n° 4, October 1952, blz. 109-119.*)

HAFER, E. E.Z.U. — weit vom Ziel. (*Der Volkswirt, Wirtschafts- und Finanz-Zeitung, Frankfurt, VI, n° 44, 1 November 1952, blz. 5.*)

HOLTROP, N. Die heutigen Währungsprobleme Europas. (*Zeitschrift für das gesamte Kreditwesen, Frankfurt, V, n° 21, 1 November 1952, blz. 562-564.*)

La convertibilité des monnaies. (*Union de Banques Suisses, Zürich, n° 3, October 1952, blz. 3-23.*)

LAGUNILLA INARRITU, A. El fondo monetario internacional. (*Comercio exterior, Mexico, II, n° 9, September 1952, blz. 329-333.*)

L'O.E.C.E. a-t-elle perdu sa raison d'être? (*L'Economie, Journal d'informations industrielles, financières et agricoles du monde entier, Parijs, VIII, n° 372, 6 November 1952, blz. 7-8.*)

MAFFRY, A. Prospects for closing the dollar gap. (*Lloyds Bank Review, Londen, October 1952, blz. 1-16.*)

SEDILLOT, R. Le Fonds Monétaire International et son rapport de Mexico. (*Banque, Revue du banquier, de son personnel et de sa clientèle, Parijs, XXI, n° 76, October 1952, blz. 605-607.*)

8 FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX.

Après comme avant. (*Vita, Tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, IX, n° 16, 31 October 1952, blz. 1101-1102.*)

Benelux. (*Fabrimétal, Wekelijks Inlichtings- en Contactbulletin van de Federatie der Metaalverwerkende Nijverheid, Brussel, n° 331, 27 October 1952, blz. 864-866.*)

Benelux après la Conférence du Zoute. (*Moniteur textile, Revue économique et technique des Industries textiles, Brussel, XIV, n° 11, November 1952, blz. 1-2.*)

Benelux et le protectionnisme agricole de la Belgique. (*Moniteur textile, Revue économique et technique des Industries textiles, Brussel, XIV, n° 11, November 1952, blz. 5.*)

Benelux ou l'enfantement laborieux. (*L'Appréciation politique et économique, Brussel, XLII, 25 October 1952, blz. 4-5.*)

CAIZZI, B. et AMEYE, M.-C.-L. Benelux. Organisation et perspectives. (*Geneve, Editions Radar, z.d., 34 blz.*)

CLAESSENS, H. De aanhouder wint. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 44, 31 October 1952, blz. 2289-2292.*)

de KEIJSER, J. De betekenis van het Handelsverkeer tussen Nederland en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie. (*Handelsoverzicht Nederland — België — Luxemburg, Jubileum-uitgave ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de Nederlandse Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 11, November 1952, blz. 39-52.*)

- DEVERS, J. De economische positie van Nederland. (*Handelsoverzicht Nederland — België — Luxemburg, Jubileum-uitgave ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de Nederlandse Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 11, November 1952, blz. 21-27.*)
- Grandeur et misères de Benelux. (*Vita, Tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, IX, n° 15, 15 October 1952, blz. 1015-1030.*)
- La conférence Benelux du Zoute. (*Vita, Tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, IX, n° 16, 31 October 1952, blz. 1103-1108.*)
- L'agriculture est-elle mieux protégée que l'industrie? (*L'Agriculteur, organe des gildes wallonnes affiliées au Boerenbond belge, Leuven, LVI, n° 43, 26 October 1952, blz. 1-2.*)
- La Hollande et le Benelux. (*Journal des Finances, Parijs, LXXXV, n° 43, 24 October 1952, blz. 1019.*)
- SMETS, J. Benelux in wording. (*Handelsoverzicht Nederland — België — Luxemburg, Jubileum-uitgave ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de Nederlandse Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 11, November 1952, blz. 18-20.*)
- VAN DIERENDONCK, J.-E. Komt er een « miracle Benelux »? (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1847, 15 October 1952, blz. 784-786.*)
- VREDEGOOR, H.-W.-J.-A. Versterking van de Belgische internationale concurrentiepositie als voorwaarde voor « un miracle Benelux ». (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVII, n° 1848, 22 October 1952, blz. 805-808.*)
- WENTHOLT, W. Vraagstukken rondom de Benelux-samenwerking. (*Amsterdam, Wentholt, 1952, 16 blz.*)
- 9. SCHUMAN-PLAN**
- ALS, R. Le plan Schuman dans la perspective luxembourgeoise. (*Société Belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LI, n° 152, Augustus-September-October 1952, blz. 664-669.*)
- COKER, J.-A. Steel and the Schuman Plan. (*Economic Geography, Worcester, XXVIII, n° 4, October 1952, blz. 283-294.*)
- CRESPIN, L. L'importance de la houille et de nos charbonnages dans l'économie de la Belgique. (*Chambre de Commerce de Bruxelles, Bulletin officiel hebdomadaire, Brussel, LXIX, n° 39, 7 November 1952, blz. 865-873.*)
- De kolenprijzen en de a.s. « marché unique ». (*Documentation, sociaal, economisch, fiscaal, 's-Gravenhage, XII, n° 45, 6 November 1952, blz. 355-356.*)
- De Limburgse steenkolenreserves. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, VII, n° 46, 16 November 1952, blz. 357-358 en 363.*)
- FILIPPI, J. L'Europe de la liberté et l'Europe des Autorités. (*Société Belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LI, n° 152, Augustus-September-October 1952, blz. 715-719.*)
- La Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier. (*L'Economie, Journal d'Informations industrielles, financières et agricoles du monde entier, Parijs, VIII, n° 372, 6 November 1952, blz. 14-20.*)
- MEEUS, M. Het Schuman-Plan : een experiment dat moet slagen. (*Handelsoverzicht, Nederlandse Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 10, October 1952, blz. 3-7.*)
- VAN LANDER, E. La mise en application du plan Schuman. (*Société Belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LI, n° 152, Augustus-September-October 1952, blz. 727-731.*)
- 10. ALGEMEEN**
- Overzicht van de economische situatie in September 1952. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VII, n° 41, 10 October 1952, blz. 2176-2181.*)
- New phase in Belgium. (*The Statist, Londen, CLVI, n° 3894, 25 October 1952, blz. 504; n° 3895, 1 November 1952, blz. 537.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Organieke wet van 12 Juli 1952

van de Exploitatiedienst van het Koloniaal Verkeerswezen. — Erratum (Staatsblad, 6-7 October 1952, blz. 7326).

Koninklijk besluit van 17 October 1952

ter uitvoering van het koninklijk besluit n° 81 van 28 November 1939 houdende inrichting der steunverlening aan de nieuwe nijverheden (Staatsblad, 23 October 1952, blz. 7750).

Artikel 1. — De bij artikel 1 van het koninklijk besluit n° 81 van 28 November 1939 bepaalde Staatswaarborg voor de terugbetaling van door openbare kredietinstellingen toegestane leningen kan slechts verleend worden aan de ondernemingen, die in België nieuwe nijverheden vestigen, welke geschikt zijn om op beslissende wijze, hetzij grote economische of sociale belangen, hetzij de verdediging van het grondgebied te bevorderen.

Art. 2. — In de zin van onderhavig besluit dient te worden verstaan door :

1° nieuwe nijverheid :

de voortbrengst van goederen, die in België niet op een industriële schaal worden vervaardigd, of van goederen, die er door nieuwe methoden zullen bekomen worden.

Kunnen alleen in aanmerking worden genomen, de nieuwe methoden, die van aard zijn hetzij de kostprijs aanmerkelijk te verminderen, hetzij de hoedanigheid kennelijk te verbeteren, hetzij in een belangrijke mate producten van Belgische of Congolese oorsprong in de plaats van uit de vreemde ingevoerde producten te stellen ;

2° grote economische of sociale belangen :
belangen als :

a) de meer rationele aanwending van 's lands economische hulpbronnen ;

b) de verbetering van de handelsbalans ;

c) de politiek van werkverschaffing, hetzij op nationaal, hetzij op regionaal plan ;

d) de verbetering van de arbeidsvoorwaarden.

Art. 3. — Het totaal bedrag der kredieten, waaraan de Staat zijn waarborg kan hechten, mag niet meer bedragen dan twee milliard frank, daaronder begrepen de intresten, kosten en bijkomstigheden, die op deze kredieten betrekking hebben.

Art. 4. — De ondernemingen, waaraan de openbare kredietinstellingen kredieten hebben geweigerd en die de Staatswaarborg wensen te genieten, verzoeken deze kredietinstellingen, hun dossier aan de Minister van Economische Zaken en Middenstand voor te leggen en sturen hun daartoe een aanvraag. Bij deze aanvraag voegen zij in tweevoud een uiteenzetting, om aan te tonen dat zij de voorwaarden, bij de artikelen 1 en 2 gesteld, vervullen alsmede een verklaring, waarbij de Minister van Economische Zaken en Middenstand en de Minister van Financiën gemachtigd worden om op kosten van de onderneming iedere voor het onderzoek van de aanvraag nodig geachte expertise te laten doen.

De openbare kredietinstellingen geven gevolg aan de aanvraag der verzoekende ondernemingen, door hun dossier in de kortst mogelijke tijd aan de Minister van Economische Zaken en Middenstand over te maken.

Art. 5. — De voorwaarden waaronder de Staat zijn waarborg voor de goede afloop verleent, worden vastgesteld bij overeenkomsten, gesloten tussen de Staat en iedere der betrokken openbare kredietinstellingen. Deze overeenkomsten bepalen welke clausules in de contracten moeten voorkomen.

In die overeenkomsten zal worden bepaald, dat ieder contract een clause bevat krachtens welke de ondernemingen, die door de Staat gewaarborgde kredieten genieten, gehouden zijn aan de Minister van Financiën en aan de Minister van Economische Zaken en Middenstand de nodige inlichtingen ter vrijwaring van de belangen van de Staat te verstrekken.

Ook zal daarin worden bepaald dat ieder contract een clause bevat krachtens welke de ondernemingen geen enkele van hun goederen vóór de volledige terugbetaling van het door de Staat gewaarborgde krediet als waarborg mogen stellen dan met toestemming van de Minister van Financiën ; deze bepaling slaat echter niet op de waarborgen tot zekerheid van kredietverrichtingen op korte termijn zoals disconto en warrant, overeenkomstig de handelsgebruiken gesloten.

In deze overeenkomsten zal ook worden vastgesteld welke stukken de openbare kredietinstelling aan de Minister van Economische Zaken en Middenstand zal toesturen wanneer zij hem de aanvraag van de onderneming overmaakt.

Art. 6. — De beslissingen tot het verlenen van de Staatswaarborg worden genomen bij een in Ministerraad overgelegd koninklijk besluit, op het met redenen omkleed verslag van de Minister van Economische Zaken en Middenstand of van de Minister van Landsverdediging.

De Staatswaarborg is beperkt tot het bedrag en de termijn, die voor de betrokken onderneming noodzakelijk zijn om het doel waarvoor het krediet is gevraagd, te bereiken.

Art. 7. — De Minister van Financiën, de Minister van Economische Zaken en Middenstand en de Minister van Landsverdediging zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Art. 8. — Het besluit van de Regent van 27 December 1947, gewijzigd bij het besluit van de Regent van 18 Mei 1949, wordt opgeheven; deze besluiten blijven echter de vóór de datum van inwerkingtreding van dit besluit behandelde verrichtingen regelen.

Art. 9. — Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Aanvullend Protocol,

ondertekend te Brussel op 7 Februari 1952, ten einde de toepassing te preciseren van de artikelen 5 en 11 van de Overeenkomst tussen België en het Groot-hertogdom Luxemburg hebbende ten doel dubbele belasting inzake directe belastingen te vermijden en de wederzijdse bijstand van beide landen voor de invordering dezer belastingen te waarborgen, ondertekend te Brussel, op 9 Maart 1931 (Staatsblad, 8 October 1952, blz. 7352).

Ministerieel besluit van 11 October 1952

betreffende een door de Regie van Telegraaf en Telefoon onder 's Rijks waarborg te sluiten lening groot

vijfhonderd miljoen frank (Staatsblad, 16 October 1952, blz. 7583).

Koninklijk besluit van 17 October 1952

ter uitvoering van het koninklijk besluit n° 81 van 28 November 1939 houdende inrichting der steunverlening aan de nieuwe nijverheden (Staatsblad, 23 October 1952, blz. 7750). (Zie tekst, rubriek I.)

Koninklijk besluit van 23 October 1952

waarbij de datum der onderschrijvingen, beoogd bij het koninklijk besluit van 15 September 1952, wordt verlengd (Staatsblad, 31 October 1952, blz. 7926).

III — LANDBOUW

Koninklijk besluit van 1 September 1952

tot aanvulling van het koninklijk besluit van 1 Juli 1951, betreffende het verlenen van toelagen ter aanmoediging van de fruitteelt (Staatsblad, 5 October 1952, blz. 7191).

Koninklijk besluit van 18 October 1952

tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 Maart 1952 tot inrichting van de keuring van zaaizaad en

pootgoed voor land- en tuinbouw (Staatsblad, 24 October 1952, blz. 7783).

Ministerieel besluit van 23 October 1952

houdende reglementering van het vervoer en van het venten met pluimvee (Staatsblad, 30 October 1952, blz. 7907).

IV — NIJVERHEID

Koninklijk besluit van 12 Juli 1952

waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging in de asbestcementnijverheid wordt voorgeschreven (Staatsblad, 6-7 October 1952, blz. 7321).

Koninklijk besluit van 12 Juli 1952

waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging in de garenfabrieken wordt voorgeschreven (Staatsblad, 23 October 1952, blz. 7738).

Koninklijk besluit van 26 Juli 1952
waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging in de katoenspinnerijen wordt voorgeschreven (Staatsblad, 11 October 1952, blz. 7468).

Ministerieel besluit van 14 Augustus 1952
betreffende de vervaardiging en het gebruik van sommige nikkel en molybdeen houdende staal-soorten. — *Erratum* (Staatsblad, 12 October 1952, blz. 7506).

Ministerieel besluit van 21 September 1952
houdende vaststelling van het bedrag der premieën toegekend aan de instellingen die uit Belgische

melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 11 October 1952, blz. 7467).

Ministerieel besluit van 29 September 1952
betreffende het verbod van het gebruik van koper en koperlegeringen (Staatsblad, 2 October 1952, blz. 7466).

Ministerieel besluit van 21 October 1952
houdende vaststelling van het bedrag der premieën toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 31 October 1952, blz. 7935).

V — ARBEID

Internationaal Verdrag (n° 100)
betreffende gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke arbeidskrachten voor arbeid van gelijke waarde, aangenomen op 29 Juni 1951, te Geneve, door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vier en dertigste zitting (Staatsblad, 23 October 1952, blz. 7730).

Koninklijk besluit van 5 September 1952
waarbij de bereiding van citroenzuur ingedeeld wordt bij de bedrijven opgesomd in titel I, hoofdstuk II,

van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming (Staatsblad, 3 October 1952, blz. 7190).

Koninklijk besluit van 17 October 1952
ter uitvoering van het koninklijk besluit n° 84 van 28 November 1939 houdende inrichting der steunverlening aan de nieuwe nijverheden (Staatsblad, 23 October 1952, blz. 7750). (Zie tekst, rubriek I.)

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 26 September 1952
betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 4 October 1952, blz. 7439).
Dit besluit betreft de pootaardappelen.

Koninklijk besluit van 1 October 1952
houdende goedkeuring van het reglement betreffende de douanesluiting van de Rijnschepen (Staatsblad, 5 October 1952, blz. 7274).

VIII — VERKEERSWEZEN

Organieke wet van 12 Juli 1952
van de Exploitatiedienst van het Koloniaal Verkeerswezen. — *Erratum* (Staatsblad, 6-7 October 1952, blz. 7326).

Ministerieel besluit van 30 September 1952
betreffende de vrachtprijzen toe te passen op ieder door bemiddeling van de Dienst voor Regeling

der Binnenvaart afgesloten bevrachtingscontract (Staatsblad, 4 October 1952, blz. 7225).

Ministerieel besluit van 11 October 1952
tot opheffing van het ministerieel besluit van 30 Juli 1855 betreffende de bijzondere regeling inzake invoer van goederen per stoomschip (Staatsblad, 24 October 1952, blz. 7778).

Koninklijk besluit van 12 September 1952

waarbij de beslissing van 6 Juni 1952 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenkolenhandel van de provincie Antwerpen, betreffende de toekenning van een uitzonderlijke vergoeding aan de arbeiders van de steenkolenhandel van de provincie Antwerpen, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 3 October 1952, blz. 7206).

Koninklijk besluit van 12 September 1952

waarbij de beslissing van 20 Augustus 1952 van het Nationaal Paritair Comité voor de dorsondernemingen betreffende de vaststelling van de minima-lonen bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 3 October 1952, blz. 7207).

Koninklijk besluit van 20 September 1952

waarbij de beslissingen van 2 Juli 1952 van het Nationaal Paritair Comité voor de landbouwondernemingen, tot vaststelling van het loon voor de seizoenwerken van de oogst 1952 alsook tot koppeling van het loon voor de seizoenwerken van de toekomstige oogsten aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, bindend worden gemaakt (Staatsblad, 3 October 1952, blz. 7208).

Koninklijk besluit van 29 September 1952

waarbij de beslissing van 17 Juni 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het havenbedrijf, betreffende de koppeling van de loonschaal aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 9 October 1952, blz. 7397).

Koninklijk besluit van 29 September 1952

waarbij de beslissing van 18 Juni 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de houtbedrijven, betreffende de toekenning van uitzonderlijke premien aan de arbeiders tewerkgesteld in de bosontginningsbedrijven en in de ondernemingen welke mijnhout voortbrengen, in de zagerijen en de hout-handel, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 9 October 1952, blz. 7399).

Koninklijk besluit van 29 September 1952

waarbij de beslissingen van 2 April 1952 van het Nationaal Paritair Comité voor de landbouwondernemingen, tot vaststelling van het loon voor het op afstand zetten, het op één zetten en het

kuisen der suikerbieten van de campagne 1952 alsook tot koppeling van het loon van de campagne 1953 en volgende aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, bindend worden gemaakt (Staatsblad, 11 October 1952, blz. 7488).

Koninklijk besluit van 29 September 1952

waarbij de beslissing van 4 Augustus 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het haarkappersbedrijf, betreffende de vaststelling van de minima-lonen in het haarkappersbedrijf, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 12 October 1952, blz. 7510).

Koninklijk besluit van 29 September 1952

waarbij de beslissingen van 20 Mei 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het huden- en lederbedrijf betreffende de lonen in de industrie van de fabricage van riemen en industriële lederwaren, met inbegrip van de industrie van de fabricage van zadels, militaire uitrustingen en sportartikelen, bindend worden gemaakt (Staatsblad, 12 October 1952, blz. 7511).

Koninklijk besluit van 29 September 1952

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 7 Juli 1952 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenkolenhandel van de provincie Oost-Vlaanderen, tot afwijking van de beslissingen van 10 Januari 1952, bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 19 April 1952 en betreffende de vaststelling van de minima-lonen en werkvoorwaarden alsook de koppeling van de minima-lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen (Staatsblad, 12 October 1952, blz. 7514).

Koninklijk besluit van 1 October 1952

waarbij bindend worden gemaakt de beslissingen van 12 Mei 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de binnenscheepvaart, betreffende de vaststelling van de minima-lonen van de loonvaarders aan boord van sleepboten voor het slepen van binnenschepen, de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk en de wijziging van de beslissing van 30 December 1947, bekrachtigd bij besluit van de Regent van 22 Juni 1949 tot invoering van de Zondagrast voor de arbeiders gebonden door een arbeidsovereenkomst wegens dienst op binnenschepen (Staatsblad, 11 October 1952, blz. 7490).

X — SOCIALE WETGEVING (PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN
EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 29 September 1952

tot vaststelling, voor de Italiaanse mijnwerkers, van de bijzondere modaliteiten bij het gebruik van kosteloze reisbiljetten afgegeven ter gelegenheid van het jaarlijks verlof (Staatsblad, 27-28 October 1952, blz. 7855).

Ministerieel besluit van 10 October 1952

tot vaststelling van de forfaitaire bedragen van bezoldiging, die tot grondslag dienen genomen te worden voor de berekening van de bijdragen voor maat-

schappelijke zekerheid, verschuldigd door de arbeiders en de werkgevers in de landbouwondernemingen (Staatsblad, 16 October 1952, blz. 7604).

Koninklijk besluit van 14 October 1952

tot wijziging van het organiek besluit van de Regent van 26 Mei 1945, betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid (Staatsblad, 24 October 1952, blz. 7781).

XI — OORLOGSSCHADE

Wet van 1 Augustus 1952

houdende wijziging in de wet van 1 October 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen. — Errata (Staatsblad, 12 October 1952, blz. 7506).

Akkoord tussen België en Luxemburg

inzake wederzijdse vergoeding voor oorlogsschade aan private goederen berokkend, afgesloten door wisse-

ling van brieven, gedateerd Luxemburg, 26 September 1952 (Staatsblad, 1 October 1952, blz. 7134).

Koninklijk besluit van 15 October 1952

met betrekking tot de vaststelling van de verhogingscoëfficiënt inzake herstel van de oorlogsschade toegebracht aan woonlokalen (Staatsblad, 31 October 1952, blz. 7930).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

2

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË												CALLGELD		
	Disconto						Belingen van en voorschotten op (*)						In verrekingskamer	Buiten verrekening	
	Bankaccepten en geaccepteerde documentaire wissels vooraf door de N. B. B. gevisieerd		Geaccepteerde wissels		Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 %	Andere overheidsfondsen			
	wegens goederenruvoer	wegens goederenruvoer	bij een bank gedommicilleerd	niet bij een bank gedommicilleerd											
1950 Jaargemiddelde	2,73	3,42	3,42	3,67	4,67	5,17	2,—	2,1875	2,375	5,17	(1)5,—	5,17	—	1,25	1,25
1951 Jaargemiddelde	3,64	3,64	3,64	3,88	4,88	5,60	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Maandgemiddelde :															
1951 Juli (van 5 Juli af)	3,50	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Augustus	3,50	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Sept. (van 13 Spt. af)	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
October	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
November	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
December	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
1952 Januari	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Februari	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Maart	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
April	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Mei	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Juni	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Juli	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	—	1,25	1,25
Augustus	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	3,50	1,25	1,25
September	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	3,50	1,25	1,25

N. B. — De warrants worden gediscoteerd tegen het tarief der bij een bank gedommicilleerde accepten.

(1) Gemiddelde van de eerste zeven maanden.

(*) Quotiteit van het voorschot in September 1952 :

Schatkistcertificaten uitgegeven op korte termijn	95 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1951	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1948)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1952 op 10 jaar	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1949	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	90 pCt.
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Obligaties 4 pCt. 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.	Obligaties 3 1/2 pCt. Muntsaneringslening 1 ^o reeks	90 pCt.
		Ander overheidspapier	80 pCt.

II — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTTEKAS

4

TIJDVAK	Banken — Depositorekeningen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 50.000 (1)	fr. 50.001 tot 100.000 (2)	boven fr. 100.000 (3)	
1950 Jaargemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1951 Jaargemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maandgemiddelde :									
1951 Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1952 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50

(*) Gemiddelde van vier banken.

Vanaf Maart 1952, met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1952, behalve wat de rekeningen betreft welke sinds deze laatste datum vereffend werden: (1) fr 75.000 — (2) fr 75.001 tot fr 150.000 — (3) boven fr 150.000.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

9

I — NOTERING DER EDELE METALEN

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			Roepieën en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			Roepieën en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			(1) 20,06	42,75		
1950 30 December	248/0	35	112.11	450/9	70,00	80,00	187. 2	90
1951 31 December	248/0	35	105.11	422/9	77,00	88,00	187.10	90
Maandgemiddelde :								
1951 Juli	248/0	35	113. 3	452/9	78,50	90,16	194. 9	93
Augustus	248/0	35	113.13	455/3	78,50	90,16	188.12	91
September	248/0	35	111. 2	444/6	78,50	90,16	187. 7	90
October	248/0	35	107.14	431/6	77,00	88,15	185. 5	89
November	248/0	35	107. 8	430/0	77,00	88,00	185. 0	89
December	248/0	35	105. 6	421/6	77,00	88,00	185.15	89
1952 Januari	248/0	35	105.14	423/5	77,00	88,00	190.14	92
Februari	248/0	35	104. 3	416/9	77,00	88,00	190. 0	91
Maart	248/0	35	89. 5 (2)	357/3	77,00	88,00	154. 6 (2)	75
April	248/0	35	90.13	363/2	77,00	88,00	160. 2	77
Mei	248/0	35	91. 3	364/9	74,89	85,44	164. 3	79
Juni	248/0	35	88. 1	352/3	72,50	82,75	153.14	74
Juli	248/0	35	89.10	355/6	72,62	82,89	159. 7	77
Augustus	248/0	35	91. 3	364/9	73,00	83,25	160. 9	77
September	248/0	35	90. 8	362/0	73,00	83,25	160.15	77

(1) Notering per stand. oz.

(2) Gemiddelde van 17 tot 31 Maart 1952, daar de markt gesloten was van 4 tot 15 Maart 1952.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roeple = 16 annas; 1 roeple = 18 pence.

II — OFFICIELE WISSELKOERSEN PER 31 OCTOBER 1952

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(Belgische franken)

10

VALUTA	Contractuële of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Nederlandse gulden	1.315,7908	1.314,—	1.317,—
1 Zweedse kroon	9,6652	9,64	9,69
1 deutsche Mark	11,90475	11,88	11,93
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
1 Deense kroon	7,2389	7,21	7,26
1 Noorse kroon	7,—	6,98	7,02
100 Tsjechooslowaakse kroon	100,—	99,70	100,30

OFFICIELE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers

(Belgische franken)

Tijdvak	100 Zwitserse frank	1 U.S.-dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 pond sterling	100 Escudos
1950 Jaargemiddelde	1.161,88	50,21	14,35 (1)	46,62 (2)		
1951 Jaargemiddelde	1.155,38	50,34	14,27	47,76		
Maandgemiddelde :						
1951 Augustus	1.146,85	50,28	14,22	47,50		
September	1.147,23	50,32	14,21	47,61		
October	1.152,10	50,40	14,27	47,99		
November	1.147,18	50,40	14,30	48,32		
December	1.143,96	50,40	14,30	49,08	140,14 (3)	
1952 Januari	1.143,28	50,40	14,26	50,12	140,02	
Februari	1.143,79	50,40	14,19	50,34	139,63	
Maart	1.143,26	50,40	14,25	50,57	139,69	
April	1.144,25	50,40	14,30	51,37	140,03	
Mei	1.145,21	50,40	14,30	51,22	139,98	
Juni	1.145,23	50,40	14,30	51,47	139,91	
Juli	1.145,28	50,38	14,29	51,99	139,44	173,83 (4)
Augustus	1.145,35	50,28	14,28	52,30	139,48	174,—
September	1.144,64	50,19	14,28	52,31	139,98	173,99
October	1.144,68	50,08	14,29	51,96	140,10	174,—

(1) Gemiddelde van 19 Juni tot 31 December 1950.

(2) Gemiddelde van 28 Juni tot 31 December 1950.

(3) Gemiddelde van 17 tot 31 December 1951.

(4) Gemiddelde van 7 tot 31 Juli 1952.

KAPITAALMARKT

I - NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHE IDSFONDSEN - VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		3 Juni 1952	1 Juli 1952	1 Augustus 1952	1 Sept. 1952	1 October 1952
I. - Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
1 1/2 pCt. Schuld	100,—	53,20	53,20	53,10	53,15	53,40
3 pCt. Schuld, 2 ^e reeks (1) (2)	100,—	87,65	87,65	87,50	87,70	88,05
1 1/2 pCt. Schuld 1937 (1) (2)	100,—	78,95	79,—	79,15	79,15	79,25
1 1/2 pCt. Schuld 1943 (1) (2)	100,—	76,65	76,60	77,—	77,15	77,25
3 1/2 pCt. Muntaneringenslening 1 ^e reeks (paar)	100,—	—	—	99,40	99,80	99,80
3 1/2 pCt. Muntaneringenslening 1 ^e reeks (onpaar)	100,—	—	—	98,25	98,55	98,75
4 pCt. Gefinancierde Schuld	100,—	88,65	88,45	89,—	89,45	89,85
4 pCt. Bevrijdingslening, 1945 (2)	100,—	86,65	86,50	87,50	88,—	88,15
4 1/2 pCt. Lening, 1951 (2)	100,—	96,75	96,75	96,80	96,85	97,15
4 1/2 pCt. Lening, 1952, op 10 jaar (2)	100,—	—	—	—	—	96,60
3 1/2 pCt. met ten hoogste 15 jaar looptijd Schatkistcertificaten, 1942, 1 ^e reeks (1)(2)	100,—	107,—	107,—	107,—	107,—	107,—
3 1/2 pCt. Vijf-, tien- of twintigjaarschatkistcertificaten, 1943 (1) (2) (3)	100,—	104,50	103,85	104,80	104,80	105,60
3 1/2 pCt. Tienjaarschatkistcertificaten, 1944, 1 ^e reeks (1) (2)	100,—	99,45	99,20	99,65	100,—	100,15
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 (2)	100,—	99,95	99,95	100,—	100,20	100,85
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 (2)	100,—	101,75	101,75	102,80	102,65	102,40
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 (2)	100,—	97,85	97,—	98,30	99,—	99,10
4 pCt. Lotenlening 1933	1.050,—	1.003,—	1.004,—	1.010,—	1.004,—	1.016,—
4 pCt. Lotenlening 1938	500,—	461,—	463,—	467,—	468,—	471,—
4 pCt. Lotenlening 1938	1.000,—	894,—	890,—	892,—	899,—	908,—
Lotenlen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 1/2 pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)						
II. - Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	478,—	481,—	482,—	482,—	485,—
Lening tot Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt. tot 1957; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	983,—	984,—	985,—	985,—	988,—
Lening tot Wederopb. 2 ^e schijf 1949 (2 pCt. tot 1958; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.000,—	1.001,—	1.002,—	1.003,—	1.004,—
Lening tot Wederopb. 3 ^e schijf 1950 (2 pCt. tot 1960; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.004,—	1.004,—	1.008,—	1.010,—	1.010,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) (1) (2)	500,—	547,—	547,—	541,—	544,—	558,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Ned. schijf) (1) (2)	500,—	536,—	539,—	541,—	544,—	549,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Belg. schijf) (1) (2)	500,—	444,—	440,—	437,—	442,—	449,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli (1)(2)(4)	100,—	62,45	62,35	62,40	62,35	62,60
4 pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1950 (2)	100,—	97,40	97,45	98,10	98,35	98,40
4 pCt. Tienjaarslening van het Beheer van Telegraaf en Telefoon 1952 (2)	100,—	—	—	96,95	97,—	97,05
4 pCt. Vijf- of tienjaarslening v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1950 2 ^e reeks (2)	100,—	95,55	95,90	96,90	97,35	97,30
4 1/2 pCt. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1952-1962 (2)	100,—	—	—	96,25	97,—	97,05
4 1/2 pCt. Tienjaarslening v.d. Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid 1951(2)	100,—	96,05	96,10	96,40	96,55	96,75
4 1/2 pCt. Tienjaarslening v.d. Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid 1952(2)	100,—	96,05	96,10	96,80	97,—	97,05
III. - Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Rentevoet : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	212,—	210,—	209,—	210,—	209,—
Rente bij te rekenen :						
3 pCt. Koloniale Schuld 1904 (1) (2)	100,—	70,10	70,—	70,—	70,—	70,10
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	92,70	92,70	92,75	92,80	92,85
(*) 3 1/2 pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	82,90	83,—	83,—	83,—	83,85
4 pCt. Koloniale Schuld 1950-60 (2)	100,—	100,60	99,45	99,45	99,65	99,75
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 (2)	100,—	101,15	101,—	101,40	101,50	102,—

(*) De coupons van bovengenoemde leningen zijn belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.
 (1) Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944.
 (2) Effecten na 6 October 1944 gecreëerd.
 (3) De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht.
 (4) Leningen van 1930, 1931, 1932, 1934, 1935 en 1936.

II - MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

15

DATUM	Algemeen indexcijfer	Verzekeringsmaats, banken, beleggingsmaats.	Ouvrende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Tramwegen en buurtspoorwegen	Trusts van tramweg- en electriciteitsondern.	Gas- en electriciteitsondernemingen	Metaal-industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn. en cokesevens	Spiegelglasfabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diversen
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																	
1952 1 September	100	100	100	101	102	100	103	94	99	101	99	97	102	97	98	101	104
1 October	98	102	98	96	95	95	100	96	94	96	95	95	98	98	97	99	99
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100																	
1951 1 Augustus	205	168	107	60	84	176	193	227	169	230	89	119	191	212	401	151	189
3 September	214	178	108	71	89	182	198	254	175	240	90	119	191	212	422	158	185
1 October	223	187	108	72	90	187	204	266	181	262	93	114	204	225	440	153	197
2 November	230	194	111	72	95	190	204	291	193	240	92	114	206	230	465	155	208
3 December	234	203	106	68	97	194	205	294	196	245	91	109	204	226	471	160	217
1952 2 Januari	250	224	119	74	106	198	227	340	213	262	94	101	221	220	501	161	229
1 Februari	254	225	128	81	110	209	226	360	217	255	87	102	227	224	503	163	245
3 Maart	230	209	121	76	98	195	210	304	193	245	84	91	214	207	444	150	222
1 April	227	207	118	74	99	198	205	289	187	239	80	81	207	186	438	145	227
2 Mei	222	201	116	73	95	192	201	283	175	232	73	75	198	177	435	144	222
3 Juni	222	202	116	69	94	188	199	284	168	223	64	72	198	174	448	140	226
1 Juli	228	207	115	67	92	188	201	280	175	228	66	67	186	174	466	139	236
1 Augustus	237	220	120	71	95	195	209	296	182	242	67	75	194	185	482	141	241
1 September	236	219	120	72	97	195	216	278	181	245	66	73	197	180	474	142	250
1 October	231	224	118	69	92	186	216	266	170	234	63	69	194	177	462	141	248

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

15

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)
1950.....	246	191	180	14.734	11.698	14.925	11.878
1951.....	246	194	180	19.240	20.658	19.434	20.838
1951 Juli	20	14	13	1.005	1.137	1.019	1.150
Augustus	21	12	11	1.277	1.507	1.289	1.518
September	20	12	11	1.694	1.981	1.706	1.992
October	23	21	19	2.452	2.981	2.473	3.000
November	20	18	16	1.366	1.870	1.384	1.886
December	18	14	13	1.562	2.211	1.576	2.224
1952 Januari	22	18	17	2.657	3.599	2.675	3.616
Februari	21	15	14	1.838	2.623	1.853	2.637
Maart	21	13	12	1.286	1.756	1.299	1.768
April	20	13	12	917	1.167	930	1.179
Mei	19	11	10	905	1.227	916	1.237
Juni	20	13	12	1.059	1.324	1.072	1.336
Juli	22	15	14	1.082	1.394	1.097	1.408
Augustus	20	12	11	948	1.217	960	1.228
September	22	12	11	1.080	1.472	1.092	1.483

IV — NOTERINGEN EN RENDEMENT DER VOORNAAMSTE TYPEN

FAST RENDERENDE EFFECTEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIENS VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. de koers alleen)					Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld netto-rendement
	I	II	III	IV		I	II	III	IV			
	Geïnific. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels-ondernemingen		Geïnific. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels-ondernemingen			
4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.			
1951 1 Augustus ...	86,15	91,45	90,01	86,18	93,85	4,64	4,37	4,44	4,65	4,80	92,04	4,75
3 September ..	86,65	91,40	89,70	86,06	95,01	4,62	4,38	4,46	4,60	4,74	92,78	4,71
1 October	87,—	91,55	89,80	87,17	95,15	4,60	4,37	4,45	4,59	4,73	93,03	4,69
2 November ...	87,—	91,60	89,96	86,40	93,60	4,60	4,37	4,44	4,63	4,81	91,74	4,76
3 December ...	86,80	91,50	89,92	86,06	93,94	4,61	4,37	4,45	4,65	4,79	91,88	4,75
1952 2 Januari	87,05	92,35	89,93	87,57	94,12	4,60	4,33	4,45	4,57	4,78	92,47	4,72
1 Februari	87,25	92,30	v 87,08	v 88,39	v 94,69	4,58	4,33	v 4,59	v 4,53	v 4,75	v 93,87	v 4,73
3 Maart	87,60	92,40	v 87,15	v 88,13	v 94,55	4,57	4,33	v 4,59	v 4,54	v 4,76	v 93,72	v 4,74
1 April	88,05	92,70	v 87,22	v 88,86	v 94,98	4,54	4,31	v 4,59	v 4,50	v 4,74	v 94,10	v 4,72
2 Mei	88,40	92,65	v 87,28	v 89,—	v 94,55	4,52	4,32	v 4,58	v 4,49	v 4,76	v 93,91	v 4,73
3 Juni	88,65	92,70	v 87,30	v 89,11	v 95,04	4,51	4,32	v 4,58	v 4,49	v 4,73	v 94,33	v 4,71
1 Juli	88,45	92,70	v 87,31	v 88,60	v 94,96	4,52	4,32	v 4,58	v 4,51	v 4,74	v 94,10	v 4,72
1 Augustus ...	89,—	92,75	v 87,42	v 89,75	v 96,10	4,49	4,31	v 4,58	v 4,46	v 4,68	v 95,01	v 4,68
1 September ..	89,45	92,80	v 87,51	v 89,73	v 95,90	4,47	4,31	v 4,57	v 4,46	v 4,69	v 95,01	v 4,67
1 October	89,85	92,85	v 87,71	v 90,28	v 95,645	4,45	4,31	v 4,56	v 4,43	v 4,70	v 94,95	v 4,68

N. B. — Voor de samenstelling : zie Maartnummer 1939. op blz. 193.

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN			KAPITAALSVERHOOGINGEN				OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamen-lijke uit-giften	UITGIF-TEPREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD			Netto uitgiften (4)
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		Bijvoeging van reserves (2)	Inbreng in natura (3)		

A — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1950.....	2.303	1.490	1.382	780	5.815	7.921	7.219	53	1.066	10.477	2,6	1.142	6.378	2.148
1951.....	1.836	1.425	1.260	709	5.805	6.196	5.731	92	2.563	10.184	113,1	1.348	3.876	4.443
1951 7 eerste maand.	1.062	732	678	443	3.859	3.300	2.981	25	1.472	5.504	107,4	527	1.968	2.743
1952 7 eerste maand.	1.306	1.070	896	479	7.236	5.306	4.715	24	2.112	8.488	39,8	646	3.550	3.562
1951 Juni	146	111	103	84	974	974	943	3	33	1.118	0,1	73	821	185
Juli	121	154	147	59	118	169	151	2	60	373	0,7	116	119	124
Augustus ..	134	72	68	27	46	89	86	3	42	203	0,1	51	60	85
September ..	118	124	95	51	199	363	351	3	125	612	1,0	148	233	191
October	156	95	85	67	233	370	354	2	65	530	—	35	307	162
November ..	147	138	94	66	153	182	162	4	185	505	0,7	71	121	250
December ..	219	263	241	145	1.312	1.892	1.797	—	—	2.155	4,0	188	1.517	337
1952 Januari ..	200	129	124	45	2.590	1.209	964	3	1.160	2.498	0,6	86	708	1.455
Februari ..	219	178	147	44	62	59	50	6	340	577	0,3	75	30	427
Maart	218	268	171	69	315	491	389	5	330	1.089	—	107	347	436
April	169	109	101	97	1.014	736	678	3	102	947	—	103	576	202
Mei	158	123	119	107	2.103	2.114	1.982	2	60	2.297	31,3	109	1.519	564
Juni	169	88	75	54	501	247	223	2	35	370	—	55	167	116
Juli	173	176	158	63	651	448	424	3	85	709	7,8	111	202	362
Augustus .. v		112	104			236	233		28	374		68	213	82

B — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1950.....	92	1.180	974	71	1.275	1.337	1.123	2	27	2.544	53,8	710	474	994
1951.....	181	2.836	1.779	62	1.524	1.673	1.411	2	70	4.579	10,7	1.181	564	1.526
1951 6 eerste maand.	83	1.462	830	27	765	788	685	—	—	2.250	10,5	576	82	867
1952 6 eerste maand.	110	697	433	51	1.085	1.405	713	1	50	2.152	39,1	225	128	882
1951 Mei	13	65	54	4	340	276	241	—	—	341	10,5	45	4	256
Juni	13	144	95	3	39	171	166	—	—	315	—	27	141	93
Juli	15	276	86	9	204	189	189	—	—	465	—	13	151	111
Augustus ..	18	507	397	5	96	48	48	—	—	555	0,2	319	3	123
September ..	12	82	67	9	150	236	143	1	20	338	—	55	113	62
October	14	59	30	3	25	11	6	—	—	70	—	2	4	30
November ..	9	59	46	1	40	20	20	1	50	129	—	—	20	96
December ..	20	269	232	5	201	216	162	—	—	485	—	187	50	157
1952 Januari ..	15	85	76	8	144	206	143	—	—	291	36,0	51	21	183
Februari ..	23	188	154	14	206	284	118	—	—	472	3,1	123	10	142
Maart	23	191	83	4	20	20	12	1	50	261	—	19	3	123
April	27	132	67	11	64	60	22	—	—	192	—	19	1	69
Mei	22	100	52	14	651	836	419	—	—	936	—	13	93	365
Juni	20	30	27	6	250	180	164	—	—	210	—	11	3	177
Juli		27	15			346	119	—	—	373	—	—	10	124

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17

(duizenden franken)

MEI 1952

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

RUBRIEK	OPRICHTINGEN VAN						KAPITAALSVERHOEGINGEN (aandelenvennootschappen en personenvennootschappen)			OBLIGATIE- UITGIFFTEN			STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD					ONTBINDINGEN van personenvennoot- schappen en aandelen- vennootschappen				KAPITAALS- VERMINDE- RINGEN Ven. op aand. en personen- vennootsch.			
	aandelenvennoot- schappen			personenvennoot- schappen			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	waarvan conver- sieningen	Inbreng in natura			Bijroeping van reer- ves, herwaard, van het vastliggend, kap- taal, inbreng van vorderingen	Veref- fening		Samen- smelting		Aantal	Bedrag		
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde								Oprichtingen van		Kapitaalver- hogingen		Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag			Aantal	Bedrag
														Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen										

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch	4	—	—	10	—	—	1	200.000	125.000	125.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelsvennootschappen.	1	46.000	10.500	2	29.079	20.029	5	39.400	43.850	27.850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschap.	1	3.000	3.000	2	7.000	3.000	6	210.200	163.800	163.800	—	—	—	—	2.001	7.475	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen.....	1	—	—	1	3.000	3.000	1	200.000	500.000	100.000	—	—	—	—	—	1.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huizenbouw.....	1	4.000	4.000	1	500	500	1	1.000	3.000	2.100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landbouwmaatschappijen	1	6.000	6.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoer.....	—	—	—	1	1.707	1.707	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.707	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	7	59.000	23.500	15	41.286	28.236	14	650.600	835.650	418.750	—	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Een miljoen en minder.	2	—	—	2	1.500	1.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 1 tot 5 miljoen.	2	7.000	7.000	12	29.786	24.736	4	4.400	8.850	7.950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 5 tot 10 miljoen.	4	32.000	12.500	1	10.000	2.000	2	9.200	14.800	14.800	—	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen.	1	20.000	4.000	—	—	—	2	38.000	38.000	22.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 20 tot 50 miljoen.	—	—	—	—	—	—	4	201.000	149.000	149.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 50 tot 100 miljoen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen...	—	—	—	—	—	—	2	400.000	625.000	225.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	7	59.000	23.500	15	41.286	28.236	14	650.600	835.650	418.750	—	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Venn. van Congoles recht	7	59.000	23.500	15	41.286	28.236	14	650.600	835.650	418.750	—	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	7	59.000	23.500	15	41.286	28.236	14	650.600	835.650	418.750	—	—	—	—	2.001	10.682	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

V — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17

(duizenden franken)

JUNI 1952

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

RUBRIEK	OPRICHTINGEN VAN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (aandelenvennootschappen en personenvennootschappen)			OBLIGATIE- UITGIFTEN			Uitverrekenink (niet in de gestorte bedragen begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD				ONTBINDINGEN van personenvennoot- schappen en aandelen- vennootschappen				KAPITAALS- VERMINDE- BINGEN Ven. op aand. en personen- vennootsch.	
	aandelenvennoot- schappen			personenvennoot- schappen			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waaraan conver- sietingen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reser- ves, herwaard. van het vastliggend kapi- taal, inbreng van vorderingen	Veref- fening		Samen- smelting		Aantal	Bedrag
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen		Kapitaalsver- hogingen	Bedrag	Aantal	Bedrag		
							Oprichtingen van	Kapitaalsver- hogingen															

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch.				2	1.250	1.050																			
Handelsvennootschappen	1	4.250	4.250	10	7.550	6.630	2	158.675	80.325	80.325					1.750	650									
Nijverheidsvennootschap.	2	7.500	5.850	2	2.700	2.700	2	70.000	80.000	80.000					2.500	1.200									
Mijnen.....																									
Huizenbouw.....				1	250	250	1	15.000	20.000	4.000															
Landbouwmaatschappijen				1	4.000	3.870	1	6.950	50	50															
Vervoer.....																									
Openbare diensten.....																									
Diversen.....				1	2.000	2.000																			
Totaal...	3	11.750	10.100	17	17.750	16.500	6	250.625	180.375	164.375					4.250	6.600									

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Een miljoen en minder.				11	5.750	4.630	3	7.450	1.670	1.670						650									
Van 1 tot 5 miljoen.	2	5.750	4.850	6	12.000	11.870									1.750	5.950									
Van 5 tot 10 miljoen.	1	8.000	5.250												2.500										
Van 10 tot 20 miljoen.							1	15.000	20.000	4.000															
Van 20 tot 50 miljoen.																									
Van 50 tot 100 miljoen.							2	228.175	158.705	158.705															
Meer dan 100 miljoen...																									
Totaal...	3	11.750	10.100	17	17.750	16.500	6	250.625	180.375	164.375					4.250	6.600									

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht																									
Venn. van Congolees recht	3	11.750	10.100	17	17.750	16.500	6	250.625	180.375	164.375					4.250	6.600									
Totaal...	3	11.750	10.100	17	17.750	16.500	6	250.625	180.375	164.375					4.250	6.600									

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Indeling der emissies

(duizenden franken)

17

JUNI 1952

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE- UITGIJFTEN		Uitgiftepremies (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE			ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				KAPITAALS- VERMINDERINGEN (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personenvennoot. m. beperk. aansprak.)				
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid		Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominaal bedrag	waarvan conversie-leningen	Inbreng in natura		Bijvoegingen van reserves (in de kapitaalverhogingen begrepen)	Liquidaties		Samensmeltingen		Aantal	Bedrag	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag									Gestort bedrag op nominale waarde	Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde		Aantal	Nominaal bedrag	naamloze en commanditaire op aandelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.	Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	
Banken						1	10.000	2.500	2.500														
Verzekeringen																							
Financiële en immobiliënverrichtingen	10	7.221	7.221			4	36.630	25.129	13.770					6.700	390	3	3.050	1	4.000				
Kleinhandel	3	2.300	584	17	3.135	3.035							7	1.839		5	930						
Groothandel en buitenlandse handel	13	6.940	5.990	31	10.105	8.473	14	32.650	13.800	13.400			3.874	5.034	700	8.807	14	10.060			2	400	
Metaalverwerkende nijverheid	3	1.600	1.600	5	960	715	5	5.750	6.830	6.130	1	10.000	1.465	488		4.230	6	7.370					
IJzer- en staalvoortbreng. nijverheden	1	200	200										190										
Non-ferro metaalnijverheid																							
Textielnijverheid	6	16.230	10.714	9	7.100	6.952	6	10.741	29.630	29.630			9.215	4.747	12	14.730	6	1.120					
Voedingsnijverheid				1	804	702	2	3.505	10.995	10.995				201		10.995	1	500					
Houtnijverheid	1	425	425	3	730	730	3	1.700	10.500	10.500			423	720	1.000	7.000							
Scheikundige nijverheid	3	5.425	3.425				1	312.000	96.000	96.000			2.400			96.000	3	950			1	800	
Glasnijverheid				1	500	500	2	880	2.050	2.050						910							
Electriciteit																							
Gas																							
Water																							
Ledernijverheid																							
Papierenijverheden, grafische bedrijven	2	5.300	5.300	3	1.280	1.280	2	2.225	2.050	2.050			3.209	1.163			1	50			1	100	
Verkeer	1	50	50	2	250	250	3	27.000	11.400	11.400						900	6	2.565					
Toerisme	1	1.350	1.350	5	735	605	1	100	400	400				449	400		3	2.275					
Tussenhandel	2	300	300	11	865	732								110									
Oude en afvalgoederen				1	50	50	2	2.500	800	800					300								
Bouwbedrijf	2	1.600	1.600	7	3.685	3.480	4	5.550	5.700	3.350			1.600	2.120	600	2.540	2	1.600			1	500	
Kolennijverheid																							
Kleinnijverheid																							
Cement- en aanverwante nijverheden																							
Groeven	1	800	800										589										
Kalknijverheid																							
Keramische nijverheid				1	104	104																	
Tabaksnijverheid																							
Diamantnijverheid																							
Uitgeverij, boekhandel, pers							1	1.000	2.000	2.000													
Film, schouwburgen, attracties				1	100	100																	
Ambachtswezen	1	500	500	13	4.635	4.635							470	3.623			2	101					
Landb., tuinb., vissertij, veeleelt	1	100	100														1	500					
Diversen (niet genoemd)	2	1.090	1.038	5	1.400	1.400	3	48.500	27.500	23.500	1	25.000	1.012	1.200		20.000	5	1.284					
TOTALEN...	53	51.431	41.197	116	36.438	33.743	54	500.731	247.284	228.475	2	35.000	24.454	21.774	9.712	166.502	60	33.055	1	4.000	5	1.800	

(1) Coöperaties: 10 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr 1.014.600; 5 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr 265.000.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN
 Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek. (duizenden franken)

17

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootsch. (comm. vennootsch. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFEN		Uitgegeven (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid		Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominaal bedrag waarvan conversie leningen	Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag												

1 — Naar hun geographische ligging

JUNI 1952.

België	53	51.431	41.197	116	36.438	33.743	54	500.731	247.284	228.475	2	35.000	—	—	55.940	166.502	33.055	4.000	1.800
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	53	51.431	41.197	116	36.438	33.743	54	500.731	247.284	228.475	2	35.000	—	—	55.940	166.502	33.055	4.000	1.800

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	43	19.156	18.038	110	25.608	24.113	27	22.950	15.235	14.595	—	—	—	—	22.551	5.192	16.995	—	1.800
van 1 tot 5 mill.	9	20.275	15.159	6	10.830	9.630	18	78.540	53.419	45.040	—	—	—	—	15.689	21.580	10.560	4.000	—
van 5 tot 10 mill.	—	—	—	—	—	—	5	40.441	35.830	35.830	1	10.000	—	—	6.700	23.730	5.500	—	—
van 10 tot 20 mill.	1	12.000	8.000	—	—	—	3	48.800	48.800	37.010	—	—	—	—	7.000	20.000	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25.000	—	—	—	—	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	312.000	96.000	96.000	—	—	—	—	—	96.000	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	53	51.431	41.197	116	36.438	33.743	54	500.731	247.284	228.475	2	35.000	—	—	55.940	166.502	33.055	4.000	1.800

1 — Naar hun geographische ligging

JULI 1952.

België	62	107.390	92.672	111	68.750	65.226	63	651.324	448.104	423.948	3	85.000	—	7.763	110.985	202.298	28.194	4.250	2.000
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	62	107.390	92.672	111	68.750	65.226	63	651.324	448.104	423.948	3	85.000	—	7.763	110.985	202.298	28.194	4.250	2.000

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	45	19.670	15.615	93	25.850	23.188	29	19.073	10.603	8.843	—	—	—	—	19.132	5.311	13.037	—	—
van 1 tot 5 mill.	11	26.620	20.708	16	30.900	30.462	19	21.050	52.700	46.305	—	—	—	—	48.049	28.037	15.157	4.250	2.000
van 5 tot 10 mill.	3	24.600	24.500	2	12.000	11.576	6	252.200	52.300	52.300	—	—	—	—	16.943	43.450	—	—	—
van 10 tot 20 mill.	3	36.600	31.849	—	—	—	5	71.501	79.501	75.500	2	35.000	—	263	28.861	35.000	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	2	67.500	43.000	31.000	1	50.000	—	7.500	—	20.500	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	10.000	70.000	70.000	—	—	—	—	70.000	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	210.000	140.000	140.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	62	107.390	92.672	111	68.750	65.226	63	651.324	448.104	423.948	3	85.000	—	7.763	110.985	202.298	28.194	4.250	2.000

VI — LENINGEN UITGE-
 GEVEN DOOR DE OVER-
 HEID EN DOOR INSTELL.
 V. OPENBAAR NUT (1)
 (Leningen op lange en halflange
 termijn door openbare uitgifte
 geplaatst.)

VII — BANKOPERATIES
 VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
 aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
 van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VIII — HYPOTHEEK-
 INSCHRIJVINGEN (3)

18
 19
 20

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	millioenen franken	millioenen
1950.....	9.477	Zw. fr. 60
1951.....	10.850	—
1951 Juli.....	500	—
Augustus	500	—
September	—	—
October	1.250	—
November	6.350	—
December	—	—
1952 Januari	—	—
Februari	1.500	—
Maart	1.850	—
April	750	—
Mei	1.250	\$ U. S. 60
Juni	8.030	—
Juli	—	—
Augustus	—	—
September	400	Cong. fr. 200

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN
	Beschikkingen over rekeningen (2)	Netto-terugbetaald	Netto-voorschotten
	(duizenden franken)		
1950.....	4.388.750	417.497	3.705.248
1951.....	5.208.422	2.462.686	3.481.141
1951 Juli.....	428.156	324.901	276.606
Augustus	421.150	43.974	303.603
September	466.096	304.138	183.257
October	446.765	401.625	212.523
November	370.949	31.435	184.674
December	410.701	60.353	228.935
1952 Januari	380.767	182.260	265.267
Februari	360.832	175.418	414.404
Maart	359.589	40.660	557.811
April	310.643	34.963	438.847
Mei	363.357	16.615	194.988
Juni	359.991	18.002	163.441
Juli	438.259	21.042	253.358
Augustus	447.889	35.042	348.714
September	511.489	33.085	161.436

TIJDVAK	Bedrag naar de gefinde inschrijvingsrechten
	(duizenden franken)
1950 Maandgemid.	1.245.326
1951 Maandgemid.	1.024.546
1951 Juli.....	1.145.549
Augustus	899.345
September	947.432
October	1.077.094
November	1.005.549
December	1.048.305
1952 Januari	1.135.671
Februari	1.107.860
Maart	1.194.950
April	1.360.312
Mei	1.335.691
Juni	1.219.612
Juli	1.340.196
Augustus	1.217.022
September	1.236.472

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

(2) Sedert 1 Juni 1950 omvatten de beschikkingen over rekeningen eveneens de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

(3) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

TIJDVAK (einde maand)	Geconsolideerde schuld			Halfjarige schuld (3)			Kortlopende schuld (4)			Parti- culiere tegoeden op post- rekening (5)	Geza- menlijke schuld (1) (6)	
	binnenlandse			binnen- landse	buiten- landse (2)	totale	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale			
	directe	indirecte	totale									buiten- landse (1) (2)
1940 Maart	26.184	8.910	35.094	4.936	1.259	—	1.259	0.234	713	6.947	3.384	51.620
1951 Juli	102.400	8.868	111.258	13.753	38.863	2.185	41.048	58.115	766	58.871	18.843	243.773
Augustus	102.100	8.857	110.957	13.709	39.206	2.081	41.287	61.210	767	61.987	19.050	246.970
September	101.785	8.850	110.635	13.701	40.188	1.727	41.915	61.360	769	62.119	18.710	247.080
October	101.282	8.840	110.122	13.723	41.268	1.620	42.888	63.982	760	64.742	19.186	250.661
November	107.276	8.832	116.108	13.725	38.691	1.507	38.198	63.345	758	64.103	19.315	251.449
December	106.551	8.826	115.377	13.696	36.983	1.400	37.383	67.570	757	68.327	19.443	254.226
1952 Januari	105.282	8.803	114.085	13.751	37.972	1.292	39.264	68.732	757	69.489	19.407	255.996
Februari	104.794	8.796	113.590	13.822	36.438	1.184	37.622	72.808	1.158	73.966	19.657	258.657
Maart	104.482	8.789	113.271	13.923	37.037	826	37.863	73.775	2.413	76.188	19.375	260.620
April	104.205	8.780	112.985	13.933	36.523	719	37.242	75.796	2.986	78.782	18.985	261.977
Mei	104.062	8.773	112.835	13.986	36.133	3.131	39.264	75.976	2.421	78.397	19.518	264.000
Juni	108.957	8.761	117.718	13.933	33.819	3.024	36.843	73.784	2.015	75.799	19.642	263.985
Juli	111.279	8.758	120.037	14.066	32.344	3.022	35.366	69.745	1.355	71.100	19.884	260.453
Augustus	111.141	8.758	119.899	14.191	32.326	3.017	35.343	72.490	1.254	73.744	20.586	263.763
September	111.017	8.749	119.766	14.191	32.478	2.762	35.240	74.312	750	75.062	20.003	264.262

(1) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden.

(2) Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op de basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse frank nominaal kapitaal.

(3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.

(4) Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd.

(5) Behalve op 31 Maart 1940 zijn die tegoeden ten belope van fr 6.494 miljoen door schatkistcertificaten vertegenwoordigd.

(6) Excl. de Dotatie der Oud-Strijders.

II — STAND VAN HET BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	Met ten hoogste 120 dagen looptijd		Met ten hoogste vijf jaar looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkist- certificaten (1)	Met ten hoogste een jaar looptijd		Geconsolideerde vordering op de Staat (2)	Nationale overheidsfondsen (3)	
1949 Maart	3.529	—	—	34.991	915	39.435
Juni	2.640	—	—	34.991	916	38.547
September	5.499	—	—	34.991	915	41.405
December	6.288	—	—	34.991	915	42.194
1950 Maart	5.852	—	—	34.939	1.013	41.804
Juni	5.016	—	—	34.939	1.062	41.017
September	2.881	—	—	34.939	1.079	38.899
December	4.136	—	—	34.939	1.077	40.152
1951 Maart	555	—	—	34.860	1.093	36.508
Juni	1.222	—	—	34.860	1.172	37.254
September	3.741	—	—	34.860	1.188	39.789
December	6.529	—	—	34.860	1.221	42.610
1952 Maart	7.178	—	—	34.763	1.269	43.210
Juni	8.865	—	—	34.763	1.435	45.063
September	8.953	—	—	34.763	1.475	45.191

(1) Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

(2) Art. 3, § b), van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België.

(3) Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron: Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten van het tijdvak	Geaccumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
	(1)			(1)	(1)
1950.....	26.454	11.793	19.851	58.098	—
1951.....	34.544 (2)	12.453	23.462	70.459 (2)	—
1951 Juli.....	4.814 (2)	1.006	1.851	7.671 (2)	45.202 (2)
Augustus.....	1.925 (2)	1.008	1.767	4.700 (2)	49.902 (2)
September.....	2.056 (2)	954	1.923	4.933 (2)	54.835 (2)
October.....	1.964 (2)	1.096	2.041	5.101 (2)	59.936 (2)
November.....	1.935 (2)	1.064	2.135	5.134 (2)	65.070 (2)
December.....	2.360 (2)	999	2.030	5.389 (2)	70.459 (2)
1952 Januari.....	4.635 (2)	1.131	2.093	7.859 (2)	7.859 (2)
Februari.....	2.663 (2)	959	2.166	5.788 (2)	13.647 (2)
Maart.....	2.514 (2)	1.083	2.011	5.608 (2)	19.255 (2)
April.....	2.488 (2)	1.205	2.107	5.800 (2)	25.055 (2)
Mei.....	3.035 (2)	1.168	2.037	6.240 (2)	31.295 (2)
Juni.....	2.805 (2)	998	2.202	6.005 (2)	37.300 (2)
Juli.....	4.549 (2)	1.186	1.987	7.722 (2)	45.022 (2)
Augustus.....	2.036 (2)	1.097	2.119	5.252 (2)	50.274 (2)
September.....	1.998 (2)	1.222	1.790	5.010 (2)	55.284 (2)

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1951 en 1952 vóór 31 Augustus 1952 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron: Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

	BEGROTINGSJAAR 1951		BEGROTINGSJAAR 1952		AUGUSTUS 1952
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1952
I. Directe belastingen.....	34.571 (2)	26.515	18.274 (2)	15.279	2.036 (2)
II. Douanen en accijnzen.....	12.484	11.567	8.716	8.266	1.097
waarvan douanen.....	4.353	3.700	2.825	2.856	302
accijnzen.....	7.285	7.781	5.423	5.345	748
bijzondere verbruikstaxes	713		415		42
III. Registratie.....	23.355	20.116	16.713	14.715	2.119
waarvan registratie.....	2.040	2.000	1.434	1.318	131
erfenissen.....	1.028	900	639	594	86
zegel en gelijkgest. taxes...	20.088	17.000	14.478	12.581	1.885
Totaal.....	70.410 (2)	58.198	48.703 (2)	38.260	5.252 (2)
Verskil t.o.v. de budgetaire ramingen	+ 12.212		+ 5.443		

c) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1951 en 1952 vóór 30 September 1952 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron: Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

	BEGROTINGSJAAR 1951		BEGROTINGSJAAR 1952		SEPTEMBER 1952
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1952
I. Directe belastingen.....	34.571 (2)	26.515	20.272 (2)	16.750	1.898 (2)
II. Douanen en accijnzen.....	12.484	11.567	9.938	9.310	1.222
waarvan douanen.....	4.353	3.700	3.207	3.225	382
accijnzen.....	7.285	7.781	6.206	6.015	783
bijzondere verbruikstaxes	713		461		46
III. Registratie.....	23.355	20.116	18.503	16.517	1.790
waarvan registratie.....	2.040	2.000	1.594	1.459	160
erfenissen.....	1.028	900	718	685	79
zegel en gelijkgest. taxes...	20.088	17.000	16.010	14.126	1.532
Totaal.....	70.410 (2)	58.198	48.713 (2)	42.577	5.010 (2)
Verskil t.o.v. de budgetaire ramingen	+ 12.212		+ 6.136		

(1) Van Januari tot Mei 1951, zijn de ontvangsten uit de directe belastingen bruto-cijfers: zij bevatten de ordonnantiën van belastingverlaging op ingekohierde doch niet betaalde bijdragen, die het Bestuur der Directe Belastingen sinds 1 Januari 1951 als ontvangst en uitgave boekt.

Met ingang van Juni 1951: netto-ontvangsten. De cumulatieve ontvangsten met ingang van Juni 1951 aangegeven zijn netto-cijfers wat betreft de ontvangsten voor het boekjaar 1951.

(2) Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar. Het op 1 Januari 1951 aangevangen dienstjaar 1951 werd op 31 Maart 1952 afgesloten.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in April 1952

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

30

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto-winst uitbetaald	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons (2)
	opge-telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			
A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België										
Bankwezen	15	15	—	699.900	1.044.081	238.566	—	102.373	43.027	976
Verzekeringen	21	21	—	102.750	52.283	35.070	—	15.179	2	—
Financiële en immobiliare verrichtingen	231	179	52	1.954.183	2.910.608	277.325	10.139	211.102	1.027.553	48.648
Kleinhandel	59	47	12	123.517	14.420	16.918	16.838	6.862	52.000	3.208
Groothandel en buitenlandse handel	430	351	79	707.136	587.383	179.278	16.233	52.920	10.110	1.075
Metaalverwerkende nijverheid	234	198	36	1.907.283	1.138.734	310.317	16.210	135.955	73.325	3.981
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	20	16	4	245.972	85.455	39.142	913	16.189	246.799	11.889
Non-ferro metaalnijverheid	7	3	4	91.775	4.656	417	834	152	14.309	755
Textielnijverheid	232	185	67	1.691.808	2.620.538	248.883	60.574	120.304	38.190	2.072
Voedingsnijverheid	159	118	41	1.389.221	1.010.836	171.159	22.947	109.084	119.833	7.213
Houtnijverheid	50	43	7	118.480	63.263	17.216	868	2.076	2.140	119
Scheikundige nijverheid	84	68	16	1.344.973	1.120.182	256.209	12.767	156.403	157.024	8.883
Glasnijverheid	15	10	5	27.743	87.304	28.256	1.691	26.472	—	—
Electriciteit	11	10	1	3.759.796	415.240	295.017	338	265.477	442.641	23.837
Gas	11	11	—	1.342.700	301.465	124.513	—	55.253	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	34	22	12	232.005	304.407	16.826	9.833	5.240	750	63
Papierenijverheid en grafische bedrijven	64	55	9	522.392	562.371	96.999	788	36.464	—	—
Verkeer	111	88	23	406.939	447.344	95.399	7.127	34.552	7.818	409
Toerisme	54	39	15	113.899	80.864	17.766	1.718	9.031	1.069	48
Tussenhandel	69	55	14	151.696	37.220	21.881	2.324	10.520	—	—
Oude en afvalgoederen	7	7	—	7.092	2.429	2.772	—	—	—	—
Bouwhedrijf	83	67	16	502.927	176.083	55.234	—	26.889	4.030	226
Kolennijverheid	20	16	4	2.322.755	1.121.064	356.035	7.710	288.018	45.150	2.114
Kleinnijverheid	19	17	2	101.494	82.592	13.439	813	6.243	52.000	3.398
Cement- en aanverwante nijverheden	20	17	3	733.100	436.161	134.935	961	101.134	—	—
Groeven	39	27	12	249.935	134.814	49.378	2.878	36.382	720	48
Kalknijverheid	11	9	2	61.890	25.166	9.256	111	5.032	—	—
Keramische nijverheid	15	10	5	67.007	37.079	10.361	556	3.751	—	—
Tabaksnijverheid	7	5	2	45.200	15.914	1.274	534	600	—	—
Diamantnijverheid	2	2	—	650	3.432	394	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	23	14	9	40.727	3.231	2.349	3.471	388	—	—
Film, schouwburgen, attracties	30	21	9	34.136	7.483	4.290	1.944	2.590	—	—
Ambachtswezen	99	72	27	128.107	41.072	16.869	1.946	1.990	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	6	4	2	4.061	1.360	114	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	106	85	21	163.946	105.121	16.420	6.596	3.992	1.945	63
TOTALEN...	2.398	1.887	511	21.397.195	15.081.655	3.160.277	194.991	1.848.617	2.340.435	119.023
B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo										
Banken, financiële vennootschappen	3	3	—	460.000	41.541	9.891	—	5.400	5.000	230
Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	2	2	—	6.000	298	23	—	—	—	—
Landbouwvennootschappen	1	1	—	18.000	1.056	2.502	—	1.575	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	1	—	1	1.000	—	—	2	—	50.000	2.000
Bouwnijverheid	1	1	—	2.040	1	1	—	—	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	2	2	—	81.000	51.465	19.595	—	10.552	—	—
TOTALEN...	10	9	1	568.040	94.359	32.012	2	17.527	55.000	2.230
C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland										
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	2	1	1	13.000	3.537	69	470	—	—	—
Tramwegen	1	—	1	7.500	10.003	—	2	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	1	1	—	14.110	13.068	2.164	—	941	—	—
Diverse vennootschappen	2	2	—	52.632	67.004	10.625	—	8.304	—	—
TOTALEN...	6	4	2	87.242	86.538	12.758	472	9.245	—	—
Algemeen totaal...	2.414	1.900	514	22.052.477	15.262.552	3.205.047	195.465	1.875.389	2.395.435	121.253

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werden er gedurende de maand April 1952 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

APRIL	
Coupons van directe Staatsleningen	665.878
Coupons van leningen van de Kolonie	47.442
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	53.303
Coupons van verscheidene leningen	123.149
TOTAAL	889.772

Coupons van buitenlandse Staatsleningen

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Mei 1952

30

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto-winst uitbetaald	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons (2)
	opge-telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	4	4	—	53.000	34.552	8.970	—	3.260	53.027	1.376
Verzekeringen	44	40	4	347.920	319.796	185.972	1.773	112.507	2	—
Financiële en immobiliare verrichtingen	189	148	41	1.250.442	1.053.133	162.007	10.698	104.408	964.627	46.237
Kleinhandel	64	51	13	88.941	130.536	28.775	965	987	6.302	867
Groothandel en buitenlandse handel	421	322	99	789.042	499.613	252.354	15.904	34.223	3.880	407
Metaalverwerkende nijverheid	217	183	34	1.925.882	1.454.929	519.466	13.498	289.780	32.320	1.978
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	12	12	—	779.660	609.020	95.896	—	64.587	156.178	8.331
Non-ferro metaalnijverheid	19	18	1	465.600	177.780	90.541	52	39.024	6.300	286
Textielnijverheid	166	130	36	1.655.252	2.284.781	256.572	11.975	135.600	16.065	763
Voedingsnijverheid	110	84	26	1.020.903	577.711	117.679	4.563	52.662	29.416	1.311
Houtnijverheid	53	37	16	123.485	109.607	16.834	6.657	2.347	6.254	270
Scheikundige nijverheid	112	90	22	2.252.779	1.121.317	336.966	9.757	185.069	133.491	7.632
Glasnijverheid	11	11	—	351.288	267.954	15.847	—	6.240	—	—
Electriciteit	19	19	—	3.800.821	1.810.841	491.986	—	426.620	79.491	4.443
Gas	2	2	—	62.000	85.993	13.085	—	9.248	—	—
Water	1	1	—	1.000	852	1.093	—	71	—	—
Ledernijverheid	36	18	18	175.591	164.118	6.879	13.565	1.187	2.500	112
Papierenijverheid en grafische bedrijven	48	43	5	611.519	501.798	121.484	1.201	68.814	15.930	986
Verkeer	114	83	31	1.496.185	1.419.159	253.423	6.458	177.258	40.500	2.484
Toerisme	28	19	9	31.075	29.801	4.693	3.913	1.390	136	8
Tussenhandel	77	60	17	65.446	25.662	10.273	1.565	1.935	—	—
Oude en afvalgoederen	7	6	1	22.720	7.955	7.224	—	2.646	345	19
Bouwbedrijf	79	65	14	582.178	229.092	89.235	2.766	50.764	7.000	472
Kolennijverheid	20	15	5	2.576.882	1.890.639	479.851	7.408	399.327	68.344	3.557
Kleinijverheid	13	11	2	114.121	62.844	18.584	109	5.513	—	—
Cement- en aanverwante nijverheden	13	12	1	427.165	198.390	95.468	198	47.274	50.000	2.865
Groeven	16	13	3	216.262	175.316	30.766	884	18.695	1.000	84
Kalknijverheid	5	4	1	17.195	29.356	5.638	—	460	—	—
Keramische nijverheid	11	7	4	136.250	164.235	13.553	2.571	7.704	—	—
Tabaknijverheid	17	15	2	209.000	133.910	22.646	35	14.254	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	23	19	4	35.250	13.883	5.189	281	1.751	—	—
Film, schouwburgen, attracties	21	15	6	31.121	19.457	3.582	450	1.115	—	—
Ambachtswezen	71	55	16	86.390	132.272	17.564	1.891	3.894	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	15	5	10	33.537	4.306	569	3.842	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	89	72	17	166.565	65.450	28.374	2.886	7.500	5.000	245
TOTALEN...	2.147	1.689	458	22.002.467	15.812.256	3.809.038	125.845	2.278.112	1.678.117	84.233

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken, financiële vennootschappen	6	4	2	467.500	162.004	85.253	151	42.486	—	—
Handelsvennootschappen	2	1	1	5.250	9.929	665	526	125	—	—
Nijverheidsvennootschappen	7	5	2	81.750	2.118	10.148	1.969	725	11.000	2.192
Landbouwvennootschappen	9	5	4	164.050	60.590	42.149	1.571	26.484	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	1	1	—	40.000	4.124	18.879	—	—	—	—
Bouwnijverheid	1	1	—	5.250	—	344	—	305	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	4	3	1	16.500	4.205	2.897	686	1.205	—	—
TOTALEN...	39	20	10	780.300	213.112	160.235	4.903	71.330	11.000	2.192

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	1	1	—	200.000	168.455	59.610	—	—	—	—
Spoorwegen	1	1	—	3.500	6.712	2.298	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	14	12	2	1.259.620	1.324.365	521.974	1.240	237.949	—	—
TOTALEN...	16	14	2	1.463.120	1.486.108	583.882	1.240	237.949	—	—
Algemeen totaal...	2.193	1.723	470	24.245.887	17.511.476	4.553.155	131.988	2.567.391	1.689.117	88.425

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werden er gedurende de maand Mei 1952 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

MEI	
Coupons van directe Staatsleningen	23.079
Coupons van leningen van de Kolonie	5.100
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	27.960
Coupons van verscheidene leningen	181.947
	238.086

Coupons van buitenlandse Staatsleningen 22.239

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek. Retrospectief overzicht

30

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1950 (2)	10.949	7.509	3.440	97.400.406	84.895.220	13.768.637	1.383.190	8.422.531	(3)22.611.242	977.418
1951 (2)	11.608	8.892	2.716	106.891.246	84.142.338	19.990.165	993.767	10.773.801	(3)25.718.014	1.215.569
1951 Maart	1.783	1.377	406	8.552.906	9.479.099	1.684.868	76.118	1.000.855	1.652.030	75.559
April	3.123	2.365	763	24.794.028	16.637.629	3.292.705	286.132	1.852.082	1.969.516	88.393
Mei	2.669	2.041	628	22.437.242	17.882.239	3.713.642	174.920	1.972.553	1.675.893	72.340
Juni	1.257	956	301	13.443.407	10.318.645	2.955.258	108.064	1.348.468	1.794.593	79.428
Juli	574	454	120	11.459.791	7.234.385	3.590.660	93.055	1.932.145	2.172.441	98.066
Augustus	220	162	58	1.268.473	1.122.399	256.293	9.764	143.441	1.623.853	70.504
September	397	314	83	2.154.743	1.863.410	404.932	22.703	139.740	1.778.313	79.841
October	650	497	153	8.368.473	5.864.026	1.215.079	77.886	786.579	1.955.897	90.150
November	327	255	72	7.386.756	8.005.700	1.189.026	18.383	764.616	1.448.262	64.765
December	317	253	64	4.656.471	4.452.040	1.133.890	109.275	595.744	1.910.572	86.282
1952 Januari	109	82	27	1.904.346	612.413	202.342	3.262	109.335	2.933.677	142.218
Februari	179	138	41	681.569	984.086	337.275	6.527	83.558	2.158.846	107.258
Maart	1.519	1.214	305	10.118.635	9.317.809	1.974.104	119.712	1.066.642	1.829.314	91.260
April	2.414	1.900	514	22.052.477	15.262.552	3.205.047	195.465	1.875.389	2.395.435	121.253
Mei	2.193	1.723	470	24.245.887	17.511.476	4.553.155	131.988	2.587.391	1.689.117	86.425

(1) Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben. — (2) Op 31 December. — (3) Na aftrek van de dubbelstellingen.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1950	8.749.313	7.512.399	1.236.914	32.765.216 (1)	7.039.991 (2)
1951	9.270.781	8.134.194	1.136.587	34.841.680 (1)	
1951 Juli	831.503	632.330	199.173	33.069.275	
Augustus	784.255	607.297	176.958	33.246.233	
September	724.188	581.695	142.493	33.388.726	
October	835.452	658.347	177.105	33.565.831	
November	722.294	589.316	132.978	33.698.809	
December	974.793 (3)	771.799	202.994	34.841.680 (1)	
1952 Januari	1.175.076	566.436	608.640	35.450.320	
Februari	905.880	590.888	314.992	35.765.312	
Maart	1.175.090	702.073	473.017	36.238.329	
April	949.988	775.873	174.115	36.412.444	
Mei	989.573	743.322	246.251	36.658.695	
Juni	1.138.384	713.064	425.320	37.084.015	
Juli	1.383.322	714.596	668.726	37.752.741	
Augustus	1.117.419	626.016	491.403	38.244.144	
September	922.323	639.503	282.820	38.526.964	

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar en de dotatie van de krijgsgevangenen. — (2) Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. — (3) Incl. de rente vervallen op de obligaties van de Muntsaneringslening bedragende 66 miljoen frank per 31 December 1951.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas (*)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	Totalen
	Wet van 16 Maart 1865	Wet van 15 December 1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1949	27.625	392.028	70.042	246.870	736.565
1950	32.496	389.803	86.337	247.739	766.375
1950 September	3.712	33.353	7.372	20.967	65.404
October	2.639	33.115	7.155	21.665	64.574
November	3.005	30.844	7.066	20.326	61.241
December	3.124	32.771	7.968	21.948	65.811
1951 Januari	4.295	35.850	12.177	20.808	73.130
Februari	3.035	33.504	12.171	20.821	69.531
Maart	2.645	36.835	14.156	21.626	75.262
April	3.637	34.172	12.992	21.357	72.158
Mei	2.469	35.800	13.234	21.187	72.690
Juni	3.250	31.894	11.851	23.951	70.946
Juli	1.675	34.373	12.442	24.178	72.668
Augustus	4.062	34.929	12.561	24.031	75.583
September	3.503	34.776	12.903	25.350	76.532
October	2.318	34.784	12.405	25.636	75.143
November	2.828	33.123	12.343	24.470	72.764

(*) De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers bedroegen respectievelijk fr 194,4 miljoen in 1948, fr 207,7 miljoen in 1949, fr 189,7 miljoen (voorlopige cijfers) in 1950 en fr 212,0 miljoen (voorlopige cijfers) in 1951. (Bron: Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers.)

III — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening: zie Meinummer 1949, blz. 234.

TIJDVAK	ALGEMEEN INDEXCIJFER	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																								
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardewerkfabrieken, steenbakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven			Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Kunst- en precisiebedrijven	Vervoer			Gas en electriciteit
				Lijzer- en staalnijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Gietijeren, machinbouw en metaalverwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigood	Samen	Fabrieken					Drukkerij en verwerking	Havenwerken, sleepers		Spoorwegen (2)	Samen (2)		

a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon

1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114
1949 December	407	392	389	404	387	419	409	378	377	391	395	418	412	415	394	398	383	566	326	388	408	374	395	391	442
1950 Maart	407	404	390	403	387	417	408	379	383	392	392	416	417	417	395	394	380	348	330	398	406	375	397	392	448
Juni	416	412	397	409	393	424	414	388	389	394	397	426	431	428	418	411	403	374	330	397	421	369	394	389	456
September	421	415	398	414	415	425	420	392	396	402	401	438	438	438	419	419	401	365	343	397	431	382	400	386	453
December (3)	439	463	418	443	449	443	444	416	438	431	429	457	461	459	421	435	426	384	363	417	438	412	401	403	478
1951 Maart	444	466	424	454	450	446	449	401	441	455	420	462	466	464	432	426	428	378	369	416	441	418	408	410	474
Juni	466	466	446	481	468	469	473	427	466	472	448	491	487	489	439	455	466	405	387	440	460	450	418	424	500
September	472	477	459	487	478	471	478	427	469	476	450	495	492	493	472	468	461	401	337	455	467	432	415	418	510
December (4)	486	508	469	495	501	479	488	441	488	495	476	519	505	512	480	484	470	424	405	469	460	465	423	431	516
1952 Maart (4)	490	508	472	505	499	493	498	452	477	498	474	511	499	505	482	483	473	430	405	475	483	443	446	445	528
Juni	490	513	476	508	501	491	499	440	490	508	465	516	499	508	489	491	468	429	408	458	479	428	448	444	540

b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	111	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115
1949 December	395	371	374	374	385	400	389	375	377	391	374	435	427	431	389	348	392	340	328	407	397	315	—	—	458
1950 Maart	397	371	376	374	384	398	387	375	368	394	383	433	424	428	392	351	387	338	330	418	399	330	—	—	464
Juni	403	371	377	377	390	402	391	380	368	394	388	433	438	435	409	373	412	339	330	416	407	330	—	—	467
September	409	371	376	380	421	402	396	387	372	400	394	452	448	450	411	379	409	339	348	416	406	335	—	—	467
December (3)	427	396	395	401	449	418	415	404	424	419	416	471	465	468	412	396	437	351	365	434	416	364	—	—	485
1951 Maart	433	398	397	411	440	423	421	397	428	428	410	473	472	473	425	390	439	357	373	427	416	379	—	—	487
Juni	455	424	422	441	457	447	446	416	434	453	439	492	499	496	433	415	467	410	391	468	433	394	—	—	516
September	459	424	428	441	464	448	448	417	434	453	442	483	507	495	460	437	469	410	391	486	430	394	—	—	516
December (4)	472	456	435	449	501	457	469	419	470	463	457	505	519	512	467	455	477	413	408	499	432	410	—	—	526
1952 Maart (4)	475	459	439	461	495	467	468	428	470	471	457	501	510	506	472	446	478	423	408	505	438	410	—	—	536
Juni	474	456	439	463	482	466	467	420	463	473	451	500	508	504	480	450	474	419	408	490	453	410	—	—	544

c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	112	113	106	116	113	118	106	119	108	—	—	116
1949 December	391	372	386	392	414	391	394	392	348	366	358	427	411	417	381	380	343	353	291	379	401	339	—	—	420
1950 Maart	392	372	388	394	415	394	397	392	362	366	364	418	413	415	383	376	342	352	297	384	398	351	—	—	428
Juni	402	372	387	397	413	399	400	404	367	370	366	427	432	429	410	401	362	351	297	384	413	351	—	—	430
September	408	372	393	399	434	399	403	411	374	375	371	437	446	441	410	398	362	352	311	384	422	375	—	—	429
December (3)	427	399	412	425	464	421	428	436	422	400	394	459	479	469	411	410	383	386	333	406	439	408	—	—	450
1951 Maart	429	398	416	431	465	419	429	447	433	410	391	459	475	467	419	413	396	380	336	393	444	394	—	—	442
Juni	450	419	438	458	483	442	453	469	424	423	417	484	502	493	422	435	413	419	352	425	463	413	—	—	464
September	456	419	446	458	491	443	455	469	425	427	417	488	511	500	450	467	420	418	352	439	463	413	—	—	465
December (4)	468	455	458	464	506	455	465	480	454	435	433	504	527	515	467	475	432	423	370	457	446	—	—	—	476
1952 Maart (4)	474	457	462	475	517	470	478	483	441	443	438	499	525	512	463	467	432	433	370	461	460	436	—	—	488
Juni	473	454	461	481	514	466	477	476	440	444	430	493	521	507	470	492	428	430	371	442	482	449	—	—	493

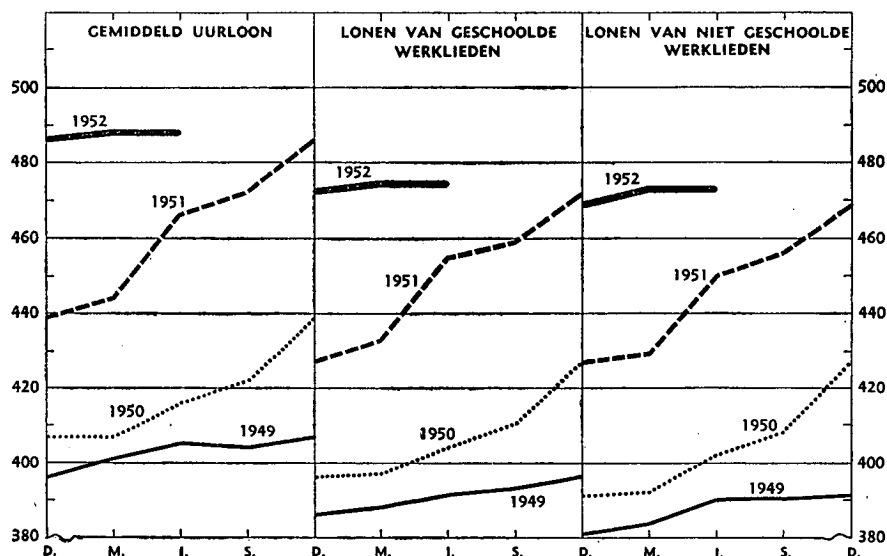
(1) Deze indexcijfers houden geen rekening met de premïen en vergoedingen gevoegd bij de lonen, behalve in December 1950, December 1951 en Maart 1952.

(2) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

(3) In die indexcijfers werd rekening gehouden met het deel van de compensatiepremie, voorzien in het *Belgisch Staatsblad* van 13 Januari 1951, dat op de maand December betrekking heeft.

(4) Incl. de tijdelijke vergoeding voorzien in het *Belgisch Staatsblad* van 10 November 1951.

TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Gemiddelde uurlonen.				
Maart.....	400	407	444	490
Juni	405	416	466	490
September ..	404	421	472	
December....	407	439	486	
Lonen geschoolde arbeiders.				
Maart.....	388	397	433	475
Juni	391	403	455	474
September ..	393	409	459	
December....	395	427	472	
Lonen ongeschoolde arbeiders.				
Maart.....	384	392	429	474
Juni	390	402	450	473
September ..	390	408	456	
December....	391	427	468	

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

a) Debetverrichtingen

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS						
	Aantal kamers einde tijdvak	HOOFDBANK		BIJBANK EN AGENTSCHAPPEN		TOTAAL	
		Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)
1950 Maandgemiddelde	38 (1)	148	195.102	158	45.361	306	240.463
1951 Maandgemiddelde	38 (1)	159	228.003	171	56.908	330	284.911
1951 September	38	150	233.259	158	58.377	308	291.636
October	38	164	256.190	179	64.015	343	320.205
November.....	38	160	278.039	172	61.639	332	339.678
December	38	162	229.662	179	60.388	341	290.050
1952 Januari	38	170	266.047	178	58.166	348	324.213
Februari	38	162	244.521	169	56.626	331	301.147
Maart	38	171	295.733	182	63.618	353	359.351
April	38	164	237.003	177	60.905	341	297.908
Mei	38	164	226.844	173	55.773	337	282.617
Juni	38	166	247.469	175	59.198	341	306.667
Juli	38	167	274.513	179	60.193	346	334.706
Augustus	38	148	236.147	162	54.475	310	290.622
September	38	160	253.745	177	56.664	337	310.409

(1) Op 31 December.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel (debetverrichtingen)

TIJDVAK	Callgeld (1)		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques, wisselbrieven, promessen, kwijtschriften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)
1950 Maandgemiddelde	3.231	122.070	1.685	7.613	139.970	61.386	2.638	4.033	147.624	195.102
1951 Maandgemiddelde	2.322	140.209	1.735	8.226	152.482	75.214	2.628	4.354	159.167	228.003
1951 September	2.280	149.103	1.312	9.052	143.604	71.033	2.336	4.071	149.632	233.259
October	2.489	161.606	1.740	10.729	156.717	78.351	3.415	5.504	164.361	256.190
November.....	2.149	178.096	2.102	11.140	153.166	83.367	2.975	5.436	160.392	278.039
December	2.099	138.740	1.640	7.547	155.469	78.174	2.852	5.200	162.060	229.662
1952 Januari	2.166	170.189	1.921	9.867	163.014	80.614	3.215	5.377	170.306	266.047
Februari	4.575	163.551	1.684	6.817	152.378	79.202	3.018	4.951	161.655	244.521
Maart	2.150	193.934	1.808	11.379	163.964	85.957	3.146	4.463	171.068	295.733
April	2.029	141.197	1.854	9.005	157.322	82.443	2.942	4.358	164.147	237.003
Mei	2.132	128.877	1.988	7.728	156.834	86.402	2.854	3.837	163.808	226.844
Juni	2.024	153.070	2.339	9.494	158.618	81.138	2.777	3.767	165.758	247.469
Juli	2.215	172.474	2.215	10.975	159.280	86.764	3.024	4.300	166.734	274.513
Augustus	2.107	141.315	1.738	7.478	141.724	83.442	2.843	3.912	148.412	236.147
September	2.220	159.037	1.770	8.192	153.225	82.723	2.833	3.793	160.048	253.745

(1) Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER
(*millioenen franken*)

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoe van particulieren (*) (Daggemiddelde)	CREDIT		DEBIT		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop-snelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1950 Maandgemiddelde	(1)637.348	27.093	19.529	23.037	61.823	23.210	61.823	189.893	91	3,44
1951 Maandgemiddelde	(1)641.104	27.377	20.217	26.126	69.264	26.006	69.264	190.660	91	3,75
1951 Juli	636.715	28.873	20.376	26.579	68.897	27.513	68.897	191.886	91	3,78
Augustus	637.002	26.539	20.307	27.052	68.473	26.815	68.473	190.813	92	3,77
September	638.082	26.595	20.290	24.230	62.157	23.169	62.157	171.713	91	3,48
October	639.255	27.480	20.618	25.457	69.977	26.456	69.977	191.867	90	3,53
November	640.075	26.943	20.945	26.975	69.103	26.226	69.103	191.407	92	3,82
December	641.104	27.685	21.144	27.204	70.940	25.265	70.940	194.349	92	3,77
1952 Januari	642.405	30.248	21.298	28.047	78.402	30.234	78.402	215.085	91	3,70
Februari	643.305	27.534	20.595	27.213	70.281	26.840	70.281	194.615	92	3,79
Maart	644.676	27.545	20.692	26.842	70.385	26.418	70.385	194.030	93	3,63
April	644.987	28.277	20.885	26.672	70.535	27.744	70.535	195.496	91	3,72
Mai	645.370	28.103	20.888	30.857	77.952	30.090	77.952	216.850	92	4,12
Juni	645.628	28.025	20.982	25.894	66.001	25.746	66.001	183.742	91	3,65
Juli	646.091	29.447	21.211	31.260	77.454	32.013	77.454	218.181	92	3,79
Augustus	646.565	27.282	20.976	28.972	69.145	27.623	69.145	194.885	92	3,77
September	647.550	27.693	20.990	25.365	64.551	25.124	64.551	179.591	91	3,31

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden, de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet en tot December 1951 de tijdelijk onbeschikbare tegoeden.

PRIJZEN**a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE**

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron: *Ministerte van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.*

45

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vet-stoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algemeen indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bijpro-ducten uit steen-kool	Petro-leum-pro-ducten	Ertsen en ruwe metalen	Groev-pro-ducten	Algemeen indexcijfer van de groep	Schei-kundige pro-ducten	Schei-kundige mest-stoffen	
<i>Aantal producten ...</i>	138	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1950 Maandgemidd..	387	368	456	381	372	529	350	230	353	443	287	295	267	414
1951 Maandgemidd..	471	416	487	485	446	542	437	259	533	454	355	388	279	496
1951 Juli	489	412	474	448	452	547	427	259	565	454	365	407	273	483
Augustus	487	426	467	460	455	547	439	259	567	454	370	408	286	451
September	484	421	453	455	457	547	439	259	575	454	372	410	286	457
October	473	414	475	466	478	547	508	259	609	455	375	413	290	441
November	473	424	476	464	483	547	513	270	618	455	375	413	291	404
December	477	443	493	467	484	547	515	270	615	455	379	416	295	396
1952 Januari	477	424	502	452	490	554	515	273	631	455	377	420	282	393
Februari	470	416	495	421	494	554	530	281	623	461	377	420	283	371
Maart	457	403	490	399	489	554	530	281	598	460	372	413	283	352
April	450	389	494	389	493	554	530	298	598	461	360	396	280	344
Mai	445	385	492	405	485	554	530	298	562	462	359	394	280	344
Juni	436	376	482	399	478	557	520	298	536	463	349	379	282	339
Juli	434	398	466	393	467	557	488	298	517	463	346	375	279	350
Augustus	432	410	457	392	464	557	488	293	506	464	329	353	274	355
September	434	403	482	387	462	557	488	293	500	464	329	350	278	360

TIJDVAK	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Metalen en metaalproducten				
				Algemeen indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunst-matige vezels	Bouw-mate-rialen	Algemeen indexcijfer van de groep	Metaal-nijver-heid	Metaal-fabrik.	Niet-ijzerhou-dende
<i>Aantal producten ...</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1950 Maandgemidd..	345	551	416	428	482	363	516	552	267	410	346	340	321	459
1951 Maandgemidd..	557	690	706	545	599	516	652	694	305	427	456	487	394	633
1951 Juli	477	686	744	506	516	480	583	725	315	428	476	513	414	636
Augustus	483	692	744	485	480	486	545	670	313	427	478	518	414	643
September	528	708	722	468	442	482	544	587	313	426	482	525	416	647
October	590	714	700	483	494	475	559	592	313	428	491	536	418	677
November	488	721	688	484	470	480	590	566	312	431	491	536	420	673
December	479	721	686	480	451	462	585	684	303	437	492	535	422	665
1952 Januari	477	721	697	484	437	445	636	728	291	441	492	538	422	656
Februari	394	714	677	458	417	427	601	606	291	442	492	540	422	655
Maart	392	710	567	426	386	379	581	522	287	442	489	540	423	627
April	382	695	567	405	355	368	557	487	275	444	486	539	421	620
Mai	286	657	549	404	385	361	544	449	269	444	479	530	421	585
Juni	318	620	474	398	404	350	535	395	269	443	472	510	421	577
Juli	306	605	426	400	417	363	531	358	269	443	474	514	420	583
Augustus	285	605	426	402	426	363	539	339	269	443	476	524	420	579
September	259	605	420	400	417	363	543	337	269	443	477	528	419	574

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : gemiddelde 1948 = 100

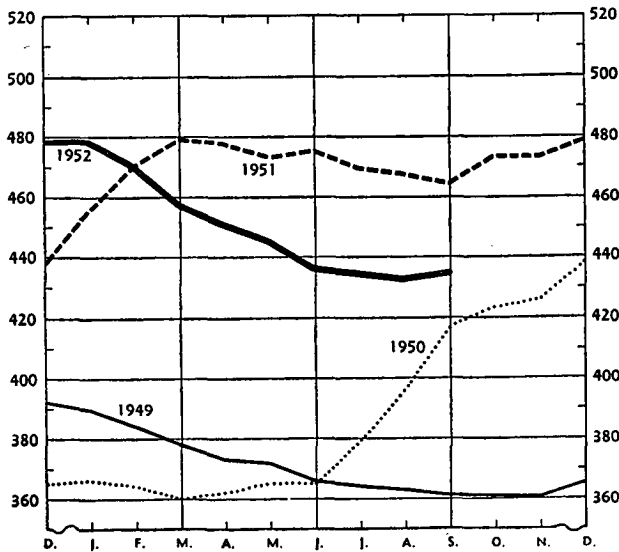
TIJDVAK	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vereenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frankrijk (Statistique générale de la France) (1)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Vereenigd Koninkrijk (Board of Trade)	Zweden (Handelsdienst)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1950 Maandgemidd.	100	98	108	117	120	106	94
1951 Maandgemidd.	121	109	138	143	146	140	105
1951 Juli	121	109	135	142	146	143	103
Augustus	120	108	134	142	148	142	103
September	119	108	138	142	148	142	103
October	122	108	146	143	150	143	105
November	122	108	151	144	150	148	104
December	123	108	152	145	151	149	105
1952 Januari	123	107	153	145	153	150	105
Februari	121	107	152	145	150	150	104
Maart	118	107	149	143	152	151	103
April	116	106	147	142	150	150	102
Mai	114	106	145	140	149	150	102
Juni	112	106	143	139	149	151	102
Juli	112	106	144	136	149	150	101
Augustus	111	107	v 144	137	v 148		102
September	112	v 106	v 143		v 147		101

(1) Frankrijk : nieuw indexcijfer van de groothandelsprijzen (319 artikelen), basis 1949 = 100. Het vroeger indexcijfer (135 artikelen), teruggebracht tot basis 1948 = 100, bedroeg in 1949 ongeveer 112.

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

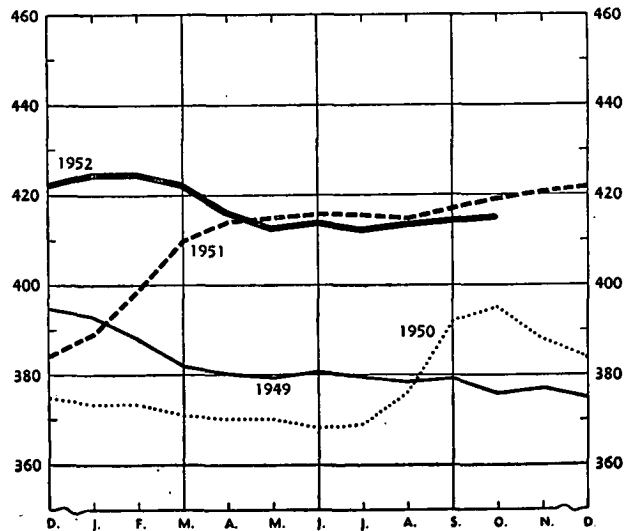
TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Januari	390	366	456	477
Februari	384	364	471	470
Maart	378	360	479	457
April	373	362	478	450
Mai	372	365	473	445
Juni	366	365	475	436
Juli	364	379	469	434
Augustus	363	396	467	432
September	361	417	464	434
October	361	423	473	
November	361	426	473	
December	365	438	477	

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Januari	393	373	389	424
Februari	388	373	399	424
Maart	382	371	410	421
April	380	370	414	416
Mai	379	370	415	412
Juni	381	368	416	413
Juli	379	369	416	412
Augustus	378	376	415	413
September	379	392	417	414
October	376	395	419	415
November	377	388	421	
December	375	384	422	

c) INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voe-dings-waren	Pro-ducten excl. voe-dings-waren
Aantal producten	56	34	22
1950 Maandgemiddelde	377	354	414
1951 Maandgemiddelde	413	378	467
1951 Augustus	415	378	475
September	417	382	472
October	419	387	469
November	421	390	468
December	422	392	467
1952 Januari	424	395	467
Februari	424	397	466
Maart	421	392	463
April	416	388	459
Mai	412	387	450
Juni	413	390	448
Juli	412	388	447
Augustus	413	390	448
September	414	392	447
October	415	394	447

PRODUCTIE

I — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	onder-grondse	onder- en boven-grondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	TOTAAL		
1936-1938 Maandgemiddelde	87.252	125.866	408	353	640	451	541	(1) 2.425	24,0	1.502
1950 Maandgemiddelde	92.154	133.320	387	276	563	372	677	2.275	23,8	(2) 1.031
1951 Maandgemiddelde	94.417	132.962	405	299	597	399	772	2.472	24,4	(2) 225
1951 Juli	91.139	129.332	352	236	477	336	710	2.111	21,3	212
Augustus	92.175	129.759	383	308	601	370	745	2.407	24,6	224
September	93.967	131.853	387	305	585	403	730	2.410	24,2	212
October	96.065	134.102	446	338	668	447	829	2.728	26,7	222
November	100.389	138.891	431	327	642	417	820	2.637	24,8	236
December	100.268	138.763	392	294	594	419	761	2.460	23,2	225
1952 Januari	100.017	137.850	436	331	650	435	817	2.669	25,4	228
Februari	99.550	137.088	400	313	634	421	839	2.607	24,6	235
Maart	100.364	138.361	445	331	657	437	870	2.740	25,8	446
April	99.032	137.280	413	314	617	417	797	2.558	24,6	712
Mei	99.160	137.227	419	331	629	416	828	2.622	24,8	1.136
Juni	97.048	134.992	368	273	553	391	753	2.328	22,6	1.349
Juli	93.011	130.383	312	242	475	339	775	2.143	21,6	1.544
Augustus	91.505	127.860	355	288	538	347	755	2.283	23,2	1.590
September			410	310	611	430	807	2.577		

(1) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi. — (2) Op 31 December.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Maandgemiddelde	451	3.831	113	855	(1) 37	261	253	202
1950 Maandgemiddelde	382	4.157	85	526	(2) 45	308	310	246
1951 Maandgemiddelde	509	4.613	150	718	(2) 49	404	417	324
1951 Juni	494	4.575	132	680	49	408	433	341
Juli	509	4.617	109	673	49	389	390	278
Augustus	536	4.631	130	698	49	413	429	328
September	515	4.674	148	699	49	406	404	321
October	541	4.741	173	727	49	429	460	365
November	524	4.749	171	768	49	413	426	326
December	541	4.759	158	764	49	421	423	324
1952 Januari	550	4.819	179	753	49	439	450	352
Februari	515	4.834	168	780	50	408	427	334
Maart	552	4.827	131	728	50	440	460	352
April	528	4.843	114	642	48	412	431	324
Mei	545	4.849	107	665	48	402	422	314
Juni	518	4.856	103	640	48	381	391	284
Juli	509	4.823	77	641	46	348	346	241
Augustus	504	4.820	107	648	46	329	338	262

(1) Op 31 December 1938. — (2) Op 31 December.

II — TEXTIELNIJVERHEID

56

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

TIJDVAK	SPINNERIJ (tonnen)						PRODUCTIE VAN RUWE WERFSELS VAN GETOUW GEVALLEN (VOOR EIGEN REKENING, VOOR OPENBARE LOONDIENTSTEN EN VOOR ORDERS)(t.)					
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute	katoen	wol	rayonne
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol					
1950 Maandgemiddelde	791	4.331	201	7.174	1.029	1.759	1.590	642	3.239	6.122	2.200	516
1951 Maandgemiddelde	1.020	5.603	253	8.187	675	1.453	1.309	652	3.824	6.586	2.092	527
1951 Juni	1.092	6.235	275	8.326	569	1.406	1.551	767	4.130	6.809	2.259	587
Juli	826	5.222	229	5.962	433	771	980	623	3.661	5.173	1.714	393
Augustus	1.005	5.542	177	8.140	402	1.054	1.077	514	3.612	5.609	1.866	476
September	1.093	5.662	187	8.109	499	1.096	955	549	4.057	5.497	1.682	400
October	1.185	6.103	257	8.474	409	1.268	1.047	513	4.091	6.195	1.765	383
November	1.009	6.049	171	8.925	421	1.365	930	556	4.087	6.340	1.585	386
December	1.091	5.333	216	8.039	391	1.180	697	564	3.920	5.630	1.300	305
1952 Januari	1.125	6.077	188	9.014	391	1.069	729	585	4.044	6.011	1.391	393
Februari	1.104	5.904	208	6.299	400	1.110	752	594	4.263	5.664	1.413	399
Maart	994	5.799	227	6.011	411	1.122	901	553	4.256	5.312	1.484	384
April	825	4.906	198	6.135	431	1.074	885	543	3.943	4.726	1.537	332
Mei	759	4.476	166	5.921	353	1.058	941	527	3.622	4.473	1.461	342
Juni	854	3.669	130	5.278	348	1.149	1.075	569	2.791	4.306	1.512	287
Juli	746	3.856	117	4.455	302	960	897	601	2.624	4.113	1.401	279
Augustus	825	3.973	106	5.134	355	1.414	1.156	635	2.953	4.174	1.650	294

(1) Incl. de jutetapjten. — (2) Incl. wollen dekens en tapjten.

III — DIVERSE PRODUCTIES

Bron : Ministerte van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

56

TIJDVAK	CEMENT	KALK	KALK-STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE-SELDE MEST-STOFFEN	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte mest-stoffen)		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen
	(tonnen)	(tonnen)	(tonnen)	(tonnen)	(tonnen)	(tonnen)	(tonnen)	(tonnen)	(duizenden stuks)	(duizenden stuks)
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538	13.113	12.235	4.860	15.462		152.641	14.341
1950 Maandgemiddelde	296.436	105.219	139.799	15.972	14.902	6.209	23.458	1.641	194.587	13.838
1951 Maandgemiddelde	366.286	140.289	195.831				23.255	3.904		
1951 Juni	393.648	128.809	236.090	16.307	15.342	222	23.742	4.743	256.532	13.827
Juli	380.805	132.897	216.473	16.697	15.855	1.137	18.993	4.123	269.675	13.781
Augustus	395.901	146.294	235.962	16.951	15.802	3.471	21.887	3.895	254.713	13.766
September	398.837	176.394	203.445	13.787	15.232	6.179	23.810	3.700	252.966	13.889
October	418.216	159.471	251.163	18.206	15.218	8.629	24.963	3.660	253.053	13.662
November	366.032	146.019	199.908	17.216	16.085	6.512	22.771	3.667	188.590	12.212
December	325.902	143.490	170.039	18.004	16.627	8.005	20.169	3.302	160.705	12.266
1952 Januari	275.475	129.884	143.616	17.879	16.290	10.703	22.109	4.161	137.027	9.997
Februari	200.452	142.396	123.721	17.342	16.432	9.788	19.224	3.121	114.369	7.926
Maart	340.871	150.327	183.997	17.739	16.233	16.560	18.848	3.075	102.307	10.909
April	369.774	136.908	176.083	17.353	16.168	6.586	17.796	2.644	114.767	9.883
Mei	403.094	129.408	159.975	17.311	17.078	1.518	15.152	2.804	181.606	13.092
Juni	403.759	121.929	156.113	17.758	17.068	1.586	16.297	2.613	216.347	13.171
Juli	425.410	109.202	166.780	16.307	15.561	2.216	12.132	2.388	233.847	12.809
Augustus	397.601	125.904	150.705	15.525	14.746	4.512	15.760	3.025	207.255	12.310

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

Bron : Bestuur der Douanen en Accijnzen.

TIJDVAK	SUIKER				BIER-BROUWERIJEN	DISTIL-LEER-DERIJEN	LUCIFERS	VISSELIJ	
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand	In consumptie gebracht				Aangegeven grondstoffen (1) (hoeveelheid meel en suiker)	Voortgebrachte alcohol
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker			(tonnen)	(tonnen)	(hectoliters)		
1936-1938 Maandgemiddelde	17.493	17.183	120.910	20.667	16.412	35.046	4.421	2.260	7.189
1950 Maandgemiddelde	34.458	14.372	138.634	21.748	11.629	24.213	4.851	3.243	28.489
1951 Maandgemiddelde	21.084	15.716	123.901	20.015	11.963	23.569	5.277	3.256	32.520
1951 Juni	—	14.315	118.446	17.688	14.690	22.175	6.499	3.100	23.718
Juli	—	12.300	99.834	18.731	12.923	18.884	4.392	2.727	26.813
Augustus	—	12.719	69.183	21.693	13.362	17.527	4.028	2.635	28.083
September	—	12.484	25.486	37.631	11.890	21.717	4.109	2.525	26.675
October	97.041	20.475	80.934	17.080	10.464	35.638	5.949	3.582	37.159
November	139.403	24.293	183.778	18.104	11.423	27.192	4.903	2.935	33.458
December	11.510	16.302	191.362	15.253	10.367	17.545	4.035	3.200	39.757
1952 Januari	—	18.400	177.444	17.297	10.890	23.839	4.535	2.892	38.825
Februari	—	19.920	162.273	15.188	10.516	26.271	4.519	3.857	34.494
Maart	—	19.189	157.157	16.218	12.850	15.742	4.504	5.038	44.737
April	—	16.390	146.632	16.163	13.128	11.702	5.001	4.624	37.325
Mei	—	13.383	138.305	18.331	15.722	22.158	4.061	4.103	24.887
Juni	—	10.092	119.956	24.211	13.713	16.536	3.875	3.566	27.721
Juli	—	12.622	98.087	26.715	14.500	14.178	3.358	3.964	26.910
Augustus	—	12.851	73.512	22.583	14.096	13.307	2.760	2.976	23.775

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprout en garnalen. In 1936-1938, enkel verkoop op de mijn te Oostende.

IV — ELECTRISEHE ENERGIE (*)

(duizenden kWh)

58

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie.

TIJDVAK	Voortbrenging (1)				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net [7] = [4]+[5]-[6]
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België [4] = [1]+[2]+[3]			
	Gemeentebedrijven [1]	Particuliere maatschappijen [2]					
1936-1938 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	5.472	2.168	441.366
1950 Maandgemiddelde	31.204	387.592	287.939	706.735	12.092	4.653	714.174
1951 Maandgemiddelde	32.564	428.949	329.941	791.454	17.966	8.749	800.671
1951 Juni	28.903	399.319	311.326	739.548	30.801	7.707	762.642
Juli	24.094	377.596	300.945	702.635	17.327	5.284	714.678
Augustus	28.142	399.484	326.997	754.623	25.626	4.101	776.148
September	29.676	418.707	333.603	781.986	8.781	7.779	782.988
October	35.242	455.269	375.098	865.609	8.590	7.869	866.330
November	34.965	447.232	379.942	862.139	10.237	16.933	855.443
December	37.483	472.022	361.697	871.202	9.435	17.834	862.803
1952 Januari	38.473	469.744	394.498	902.715	14.991	25.294	892.119
Februari	33.707	410.774	380.598	825.079	4.960	16.607	813.432
Maart	32.605	401.897	387.939	822.441	10.029	16.205	816.265
April	30.232	363.303	353.163	746.698	28.530	7.610	767.618
Mei	26.845	348.104	361.980	736.929	21.266	1.736	756.459
Juni	25.676	361.461	329.025	716.162	22.966	609	738.519
Juli	23.788	344.976	318.518	687.282	23.689	9.011	701.960
Augustus	25.996	340.499	331.679	698.174	20.229	9.883	708.570

(*) Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1949 : 258; begin 1950 : 247; begin 1951 : 238.

(1) Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) (1)

(duizenden kubieke meters)

59

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

TIJDVAK	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas [7] = [1] + [2] + [3] + [4] + [5] + [6]	Invoer	Uitvoer	Saldo : invoer min uitvoer [10] = [8] - [9]	Totaal in België beschikbaar gas [11] = [7] + [10]
	Regiebedrijven en verenigingen van gemeenten	Particuliere vennootschappen	Regiebedrijven	Private vennootschappen							
				Productie bestemd voor de openbare voorziening	Productie bestemd voor de nijverheid						
[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[8]	[9]	[10]	[11]		
1950 Maandgemiddelde	182	2.373	5.651	51.577	60.692	—	120.475	119	1.770	— 1.651	118.824
1951 Maandgemiddelde	62	1.174	5.562	57.667	75.413	3.759	143.627	38	2.202	— 2.164	141.463
1951 Juni	55	1.254	5.211	56.865	74.516	3.666	141.567	37	2.082	— 2.045	139.522
Juli	60	1.322	4.865	55.810	72.271	3.844	138.172	41	1.633	— 1.592	136.580
Augustus	59	1.294	5.028	56.953	77.055	4.684	145.073	45	1.642	— 1.597	143.476
September	56	1.259	5.235	56.894	73.970	4.642	142.056	46	2.005	— 1.959	140.097
October	46	1.111	5.829	60.112	81.285	4.336	152.719	43	2.281	— 2.238	150.481
November	37	984	5.497	55.666	78.850	4.330	145.354	37	2.349	— 2.312	143.042
December	37	1.055	6.020	60.066	80.432	5.311	152.921	44	2.219	— 2.175	150.746
1952 Januari	36	1.056	6.342	62.957	81.870	5.693	157.954	31	2.475	— 2.444	155.510
Februari	36	955	6.019	58.853	74.949	5.868	146.680	31	2.435	— 2.404	144.276
Maart	42	985	6.056	60.912	83.323	6.992	158.310	35	2.240	— 2.205	156.105
April	44	1.043	5.331	56.203	82.704	7.294	152.619	34	1.846	— 1.812	150.807
Mei	56	1.162	5.451	59.289	83.480	5.924	155.362	37	1.784	— 1.747	153.615
Juni	58	1.136	5.030	56.142	76.432	6.255	145.053	37	1.752	— 1.715	143.338
Juli	62	1.196	4.768	53.191	70.995	6.169	136.381	42	1.857	— 1.815	134.566
Augustus	61	1.184	5.011	55.006	71.392	6.888	139.542	185	1.359	— 1.174	138.368

(1) Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermeld met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (6) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal, 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1951 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

A — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

MAAND	GROOTWARENHUIZEN						WINKELS MET BIJHUIZEN		COÖPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951
September	779	387	661	589	613	575	491	400	244	225	577	489	921	472
October	515	580	489	568	518	601	363	416	241	242	428	534	510	562
November	440	477	456	495	791	864	328	399	230	229	445	528	476	439
December	497	521	504	583	830	961	447	464	268	251	588	618	554	487
	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952
Januari	614	439	641	552	555	521	445	v 400	224	241	564	536	795	566
Februari	617	364	772	569	550	507	439	v 387	227	230	545	542	866	586
Maart	515	443	666	598	647	560	409	v 383	265	246	565	546	713	579
April	442	497	584	614	562	590	372		249	v 239	501	522	530	513
Mei	404	448	538	590	527	629	376		248	v 246	504	546	467	458
Juni	441	369	521	481	571	552	375		264	v 230	497	497	417	363
Juli	431	466	495	525	595	680	367		204	v 231	450	536	357	385
Augustus	318	369	511	471	600	616	405		210		480	v 535	360	v 352
September	387	502	589	611	575	681	400		225		489		472	

B — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

MAAND	Algemeen indexcijfer	GROOTWARENHUIZEN MET MENIGVULDIGE AFDELINGEN																				
		Voeding				Kleding				Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parfum.			
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal (1)	Textiel	Meubelen, lichteers	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, elektriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal	Toilet	Spelen, speelgoed, sport, reis
1951 Juli	126	163	131	126	144	76	136	138	169	122	98	138	112	122	180	128	83	109	92	94	124	145
Augustus	115	174	136	130	162	55	81	106	106	88	87	127	102	129	207	136	88	106	162	154	117	110
September	123	186	147	126	161	73	107	120	106	99	101	163	123	120	264	134	81	98	204	189	111	68
October	140	207	162	141	179	91	163	190	145	139	110	139	121	123	272	137	85	114	117	116	112	130
November	151	203	176	148	184	77	122	137	130	119	96	127	107	111	236	123	97	272	161	177	116	552
December	174	258	220	168	230	70	125	136	175	141	99	142	115	147	285	160	195	274	232	238	157	368
1952 Januari	127	238	126	140	175	76	77	104	157	112	134	123	130	112	190	119	94	107	152	119	108	48
Februari	121	256	126	138	182	74	73	84	110	92	111	160	125	117	217	127	95	107	106	106	107	52
Maart	131	262	131	146	188	93	132	123	114	108	117	149	128	127	205	135	93	104	105	104	108	77
April	137	237	132	143	178	87	185	171	136	130	106	159	125	122	205	130	92	112	106	107	115	119
Mei	137	242	124	138	175	81	150	157	141	125	102	163	124	130	222	139	90	98	107	105	118	129
Juni	115	200	102	125	146	67	117	117	130	104	88	133	104	112	171	117	97	86	89	88	109	122
Juli	141	215	109	140	168	79	139	161	195	140	103	157	123	129	219	137	116	112	100	102	142	183
Augustus	120	221	103	135	167	53	80	110	112	93	87	138	105	128	194	135	112	102	171	161	123	123
September	142	253	118	154	180	83	142	157	143	127	113	178	137	128	279	142	102	100	211	195	120	81

MAAND	GROTE OndernEMIN- GEN GESPECIALISEERD IN KLEDING				COÖPERATIES										WINKELS MET BIJHUIZEN		GROOT- HANDEL
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kleding- stukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verscillende	Ondergoed, bijkom. kledingstukken, opechikartikelen	Schoenen	
1951 Juli	67	74	130	109	107	120	69	124	98	120	168	106	116	126	124	129	88
Augustus	46	48	58	118	110	129	66	104	115	137	328	111	113	169	103	86	105
September	60	69	69	127	120	133	102	193	133	131	289	101	115	142	85	103	110
October	114	113	101	139	128	146	117	151	144	154	170	129	110	175	99	99	103
November	72	88	91	130	121	140	93	129	138	152	224	138	109	155	91	104	104
December	70	103	90	151	135	167	109	153	147	252	221	136	137	157	128	136	101
1952 Januari	88	74	194	136	116	153	100	114	129	137	134	97	94	152	88	99	104
Februari	51	48	47	140	120	149	123	148	158	138	114	122	102	158	79	81	98
Maart	96	97	74	143	131	149	118	204	169	133	104	113	115	158	87	82	97
April	v 125	v 127	v 127	137	126	143	113	180	150	140	123	108	118	155	124	154	v 105
Mei	v 105	v 123	v 108	140	130	149	103	143	149	162	156	116	125	177	122	135	v 110
Juni	v 73	v 76	v 69	128	121	138	84	133	134	151	227	93	122	168	101	95	v 106
Juli	v 75	v 183	v 136	133	121	146	88	146	134	168	146	116	131	156	125	122	v 113
Augustus	v 56	v 56	v 79												85	81	
September	v 91	v 99	v 99												84	109	

(*) Voor het verbruik van suiker, zie tabel n° 56.

(1) Dit total omvat daarenboven de rubrieken : naagereedschap, handwerken, linten en patrozen; schoeisel; allerlei opschik-artikelen.

II — TABAKSVERBUIK

(Productie en invoer)

66

Bron: Administratie der Douanen en Actijnzen.

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak (tonnen)
	(duizenden stuks)			
1936-38 Maandgemiddelde	16.187	49.414	430.048	1.097
1950 Maandgemiddelde	6.927	21.776	699.935	919
1951 Maandgemiddelde	6.385	25.887	711.922	822
1951 Juli	4.886	18.831	722.835	818
Augustus	6.030	25.343	692.163	893
September	6.641	27.389	700.483	781
October	8.811	32.605	725.172	893
November	8.674	32.622	668.325	799
December	7.628	32.714	818.012	814
1952 Januari	6.630	26.940	885.358	912
Februari	4.358	23.057	492.305	779
Maart	5.512	24.846	498.486	822
April	5.720	28.667	695.563	944
Mei	4.447	27.903	668.759	884
Juni	12.523	43.034	777.881	939
Juli	10.773	30.691	780.909	843
Augustus	10.582	27.130	714.449	857
September	13.194	35.941	717.207	893

67

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1950 Maandgemiddelde	17.613	3.430	11.978	40.719	6.244
1951 Maandgemiddelde	18.338	3.674	11.297	32.607	6.186
1951 Juli	15.551	2.691	9.866	28.512	1.371
Augustus	20.073	3.753	12.431	34.298	2.247
September	17.993	3.201	9.654	28.839	4.737
October	22.733	3.814	10.937	39.654	14.816
November	19.387	3.289	8.797	31.062	12.889
December	19.495	3.236	7.673	31.664	12.276
1952 Januari	21.670	3.660	8.817	36.245	9.954
Februari	16.851	3.313	8.576	27.677	5.682
Maart	17.156	3.263	10.390	30.479	2.865
April	19.988	2.749	12.345	34.054	2.886
Mei	17.561	2.455	10.528	33.051	1.781
Juni	16.959	2.272	9.612	33.322	1.915
Juli	20.053	2.699	11.432	36.973	1.455
Augustus	16.820	2.624	8.842	30.960	1.785
September	19.417	3.271	9.164	36.461	5.572

VERVOER

I — BEDRIJFVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	Ontvangsten						Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs- coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal	Tussen- komst van de Staat (2)	Algemeen totaal			
1938 Maandgemiddelde (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	—	225,6	238,9	— 13,3	105,9
1950 Maandgemiddelde	245,1	459,4	32,5	737,0	120,8	857,8	847,6	10,2	98,8
1951 Maandgemiddelde	249,8	571,4	33,5	854,7	120,8	975,5	958,2	17,3	98,2
1951 Juni	238,2	590,6	44,3	873,1	120,0	993,1	998,0	— 4,9	100,5
Juli	326,0	520,8	30,0	876,8	121,0	997,8	949,5	48,3	95,2
Augustus	303,2	559,9	32,4	895,5	121,0	1.016,5	959,3	57,2	94,4
September	271,2	557,5	30,1	858,8	121,0	979,8	953,8	26,0	97,3
October	248,1	646,5	34,9	929,5	121,0	1.050,5	996,9	53,6	94,9
November	221,4	656,6	31,4	909,4	121,0	1.030,4	955,8	74,6	95,6
December	236,1	598,4	36,7	871,2	120,0	991,2	954,5	36,7	96,8
1952 Januari	249,5	592,1	40,4	882,0	62,5	944,5	988,9	— 44,4	104,7
Februari	220,5	559,4	33,0	812,9	62,5	875,4	946,6	— 71,2	108,1
Maart	243,9	599,8	31,2	874,9	62,5	937,4	984,9	— 47,5	108,1
April	258,0	563,9	35,7	857,6	62,5	920,1	951,8	— 31,7	103,4
Mei	254,9	547,3	30,1	832,3	62,5	894,8	959,1	— 64,3	107,2
Juni	273,5	519,5	39,4	832,4	62,5	894,9	927,8	— 32,9	103,7
Juli	334,9	511,6	33,2	879,7	62,5	942,2	950,8	— 8,6	100,9
Augustus	330,0	525,4	33,9	889,3	62,5	951,8	926,5	25,3	97,3

(1) Nord-Belge inbegrepen.

(2) Toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer						
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoenen)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)			Totaal
							Belgisch binnel. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer		
1938 Maandgemid. (3)	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	6.169	186	154	88	428
1950 Maandgemiddelde	296.111	94.630	49.696	345.807	18.079	587	5.055	199	166	90	455
1951 Maandgemiddelde	335.279	106.728	60.912	396.191	18.722	604	6.008	237	207	108	552
1951 Juni	345.236	110.951	63.307	408.543	17.482	591	5.970	248	198	89	535
Juli	304.493	90.312	56.223	360.716	17.575	661	5.594	216	208	118	542
Augustus	336.495	101.595	55.493	391.998	17.665	659	6.032	235	214	125	574
September	337.255	98.703	59.994	397.249	18.238	596	6.083	245	223	110	578
October	386.097	113.352	66.559	452.656	19.506	610	6.981	275	232	111	618
November	360.898	111.969	63.498	424.396	19.506	595	6.674	257	228	102	587
December	312.529	104.702	64.123	376.652	18.787	583	5.615	215	206	93	514
1952 Januari	309.731	115.422	57.484	367.215	20.928	635	6.030	230	231	110	571
Februari	292.236	110.164	55.827	348.063	18.635	567	5.477	197	222	99	518
Maart	317.362	106.525	59.949	377.311	v 18.851	v 590	6.038	220	240	102	562
April	304.098	97.469	56.738	360.836	v 18.975	v 615	5.630	203	220	94	517
Mei	296.837	90.324	56.283	353.120	v 19.279	v 624	5.476	202	210	95	507
Juni	282.662	86.606	52.375	335.037	v 18.452	v 629	5.190	193	205	79	477
Juli	269.549	81.429	54.353	323.902	v 17.491	v 675	4.827	176	193	83	452
Augustus					v 17.782	v 674	4.972	195	178	91	464

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

(3) Nord-Beige inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)
2° Vervoer der voornaamste zware goederen
A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven zand, kiezels en sardes	Textiel, leerlooier, kleding	Chemische en artsijnkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2)	428	6.169	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1950 Maandgemiddelde	455	5.055	300	1.897	418	643	412	662	38	249	80	356
1951 Maandgemiddelde	552	6.008	253	2.181	644	793	498	764	40	272	92	471
1951 Juni	535	5.970	122	2.231	631	757	534	875	22	254	90	454
Juli	542	5.594	115	1.883	685	779	514	809	21	256	86	445
Augustus	574	6.032	115	2.094	684	839	549	844	53	283	94	477
September	578	6.083	119	2.007	767	801	524	917	117	251	93	487
October	618	6.981	609	2.313	744	827	597	927	46	291	101	526
November	587	6.674	767	2.301	664	770	528	771	29	270	96	478
December	514	5.615	229	2.120	693	699	439	637	29	248	88	433
1952 Januari	571	6.030	190	2.339	662	913	460	546	32	304	110	475
Februari	518	5.477	145	2.256	652	800	365	428	28	272	113	418
Maart	562	6.038	167	2.224	719	828	490	673	27	333	88	489
April	517	5.630	129	2.041	676	755	504	727	23	206	91	478
Mei	507	5.476	87	1.889	693	718	531	837	21	212	69	419
Juni	477	5.190	81	1.840	658	678	493	783	14	230	70	343
Juli	452	4.827										
Augustus	464	4.972										

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

(2) Nord-Beige inbegrepen.

I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

B — Belgisch binnenlands verkeer

70

TIJDVAK	Totaal	Land- bouw- en voe- dingspro- ducten	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- mate- rielen, spiegel- glas	Produce- ten der groeven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer- loofer., kleding	Chemi- sche en arsenij- kundige produe- ten	Nijver- heids- vetten en -oliën, petro- leum, teer	Diversen	Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg.
(duizenden tonnen)												
1938 Maandgemidd. (1) ..	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858
1950 Maandgemiddelde ..	3.286	186	1.605	12	188	286	550	9	122	28	280	3.523
1951 Maandgemiddelde ..	3.772	127	1.861	19	236	329	625	13	133	35	304	3.273
1951 Augustus	3.709	36	1.753	17	229	365	694	32	142	34	407	3.050
September	3.768	53	1.708	20	229	355	757	69	126	39	410	2.961
October	4.465	474	1.932	21	255	390	742	10	158	39	444	5.463
November	4.231	550	1.909	17	249	329	611	4	132	33	397	6.388
December	3.472	73	1.800	21	231	283	517	3	128	37	379	2.711
1952 Januari	3.625	47	2.024	17	244	275	440	4	140	40	394	2.228
Februari	3.244	37	1.886	15	236	198	351	4	128	37	352	1.657
Maart	3.659	37	1.851	13	236	332	561	4	166	37	412	2.338
April	3.376	34	1.607	16	226	350	583	3	115	34	408	2.205
Mai	3.350	29	1.507	15	227	380	693	3	106	31	359	2.540
Juni	3.165	36	1.430	23	232	345	654	2	124	31	288	2.547
Juli	2.850	43	1.322	23	164	300	574	12	109	28	275	2.028
Augustus	3.071	44	1.481	17	177	302	572	41	119	28	290	

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

71

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			AANGEKOMEN			VERTROKKEN		
	Aantal schepen	Belgische netto tonnen- maat (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen		Goederen (duizen- den metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizen- den m3)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen) (2)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizen- den m3)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen) (2)
				geladen	op ballast							
1936-1938 Maandgemidd. ...	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	568	3.762	1.268	593
1950 Maandgemiddelde ..	807	1.884	870	669	135	900	2.978	1.228	668	2.937	1.207	593
1951 Maandgemiddelde ..	952	2.209	1.261	798	155	1.169	3.611	1.535	695	3.677	1.554	877
1951 September	902	2.026	1.303	732	172	1.122	3.456	1.521	674	3.455	1.487	815
October	1.001	2.341	1.347	844	158	1.238	4.023	1.646	697	4.179	1.691	939
November	950	2.406	1.434	766	183	1.009	3.991	1.632	678	4.089	1.693	1.027
December	945	2.420	1.515	768	173	997	3.957	1.659	640	3.820	1.578	994
1952 Januari	947	2.228	1.326	805	147	1.032	3.489	1.459	561	3.507	1.497	939
Februari	987	2.326	1.578	815	162	1.218	3.759	1.605	635	3.606	1.554	981
Maart	1.018	2.329	1.264	843	170	1.172	3.494	1.457	614	3.547	1.448	872
April	1.015	2.338	1.345	843	183	1.012	3.642	1.508	672	3.530	1.469	800
Mai	963	2.339	1.222	806	177	1.084	3.375	1.400	607	3.363	1.386	748
Juni	947	2.382	1.249	713	185	930	3.473	1.429	565	3.442	1.432	867
Juli	965	2.235	1.279	792	179	908	3.621	1.513	587	3.694	1.567	933
Augustus	944	2.443	1.275	785	163	846	3.531	1.521	566	3.571	1.540	856
September	920	2.058		746	190		3.694	1.535	574	3.666	1.465	797

(1) Internationaal verkeer. — (2) Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			GOEDEREN (1) (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Gelost	Geladen
1936-38 Maandgemiddelde	169	177	208	170	178	92	174	152
1950 Maandgemiddelde	122	117	108	121	116	74	117	43
1951 Maandgemiddelde	153	125	129	155	125	83	147	71
1951 September	134	115	128	131	113	80	146	94
October	149	122	151	153	124	88	188	74
November	159	126	106	159	129	71	164	58
December	183	167	139	185	157	85	133	74
1952 Januari	153	121	112	148	117	94	123	60
Februari	190	129	164	192	140	86	112	51
Maart	145	118	112	147	112	84	137	39
April	178	150	147	172	149	90	146	54
Mai	137	116	136	143	120	74	156	57
Juni	153	130	139	151	131	92	140	59
Juli	183	145	151	184	143	82	146	49
Augustus	141	116	128	139	120	82	137	51
September	142	124		142	114			

(1) Internationaal verkeer

IV — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

72

TIJDVAK	GELADEN SCHEPEN														
	Aantal					Duizenden metrieke tonnen					Millioenen ton-km.				
	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer
1950 Maandgemiddelde ...	6.020	2.435	1.814	317	10.586	1.437	905	609	72	3.023	150,9	50,3	39,6	9,0	249,8
1951 Maandgemiddelde ...	6.077	2.814	2.119	325	11.335	1.570	1.067	757	77	3.471	170,2	63,0	46,4	9,9	289,5
1951 Juli	5.650	2.850	2.306	281	11.427	1.473	1.069	791	61	3.394	163,1	65,2	51,7	8,4	288,4
Augustus	5.702	3.308	2.392	308	11.710	1.459	1.157	849	74	3.539	159,4	72,0	52,3	10,0	293,7
September	5.997	3.222	2.195	356	11.770	1.519	1.153	756	83	3.511	166,5	70,6	49,1	11,3	297,5
October	7.199	3.193	2.266	351	13.009	1.961	1.161	781	82	3.985	200,1	71,8	52,8	10,9	335,6
November	6.249	2.930	2.079	359	11.617	1.577	1.072	743	88	3.480	169,1	65,5	44,0	11,6	290,2
December	6.041	2.613	2.136	358	11.148	1.632	1.023	762	90	3.507	173,1	58,1	46,0	11,8	289,0
1952 Januari	4.625	2.051	1.627	311	8.614	1.242	782	631	74	2.729	133,9	42,1	39,4	8,8	224,2
Februari	5.345	2.543	1.826	313	10.027	1.409	964	695	77	3.145	160,2	53,8	41,9	10,3	266,2
Maart	5.698	2.987	2.062	355	11.102	1.487	1.092	716	87	3.382	166,7	64,6	49,0	11,0	291,3
April	5.697	3.083	2.182	418	11.377	1.448	1.097	744	104	3.393	162,2	64,9	51,7	13,8	292,6
Mai	5.965	3.267	2.323	352	11.907	1.629	1.187	756	86	3.658	171,5	72,0	53,4	10,9	307,8
Juni	5.445	2.941	2.434	322	11.142	1.458	1.037	854	78	3.427	162,1	64,9	59,0	9,9	295,9
Juli	5.184	3.053	2.315	282	10.834	1.306	1.035	841	68	3.250	146,5	68,1	51,8	9,0	275,4

BIJZONDERE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE MET HET BUITENLAND

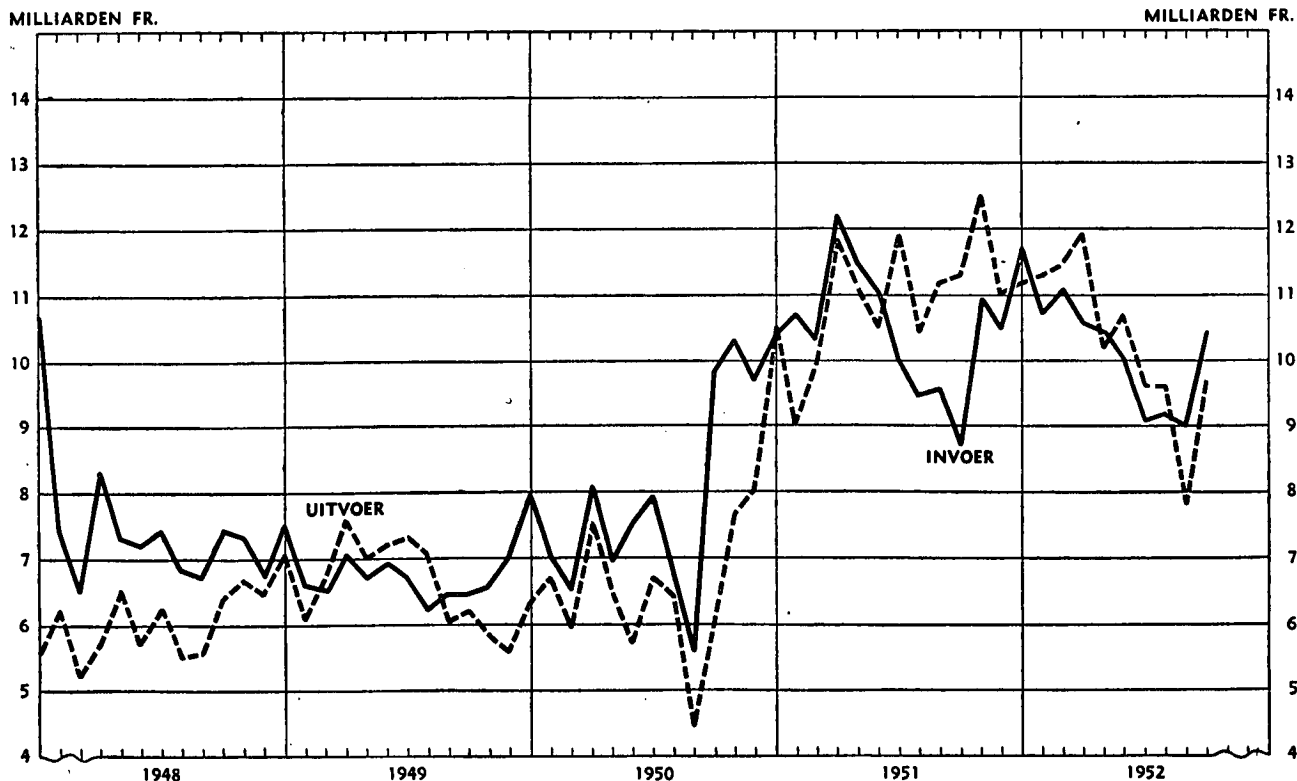
SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMENE NOMENCLATUUR
AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (millioenen franken)					GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)	UITVOER- (+) OF INVOERSALDO (-) VAN DE HANDELSALANS (millioenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN %	
	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel ver- werkte stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel ver- werkte stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve- ren munt				Totaal
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1950 Maandgemidd.	1,5	256,1	2.125,1	95,8	2.478,5	22,4	1.613,2	3.833,2	2.595,3	61,2	8.125,3	3.278		
1951 Maandgemidd.	1,7	287,8	2.785,6	110,8	3.185,9	27,9	1.917,1	5.336,4	3.236,5	82,3	10.600,2	3.327		
1951 Januari	2,4	250,9	2.301,6	101,6	2.656,5	28,4	1.719,5	5.834,6	3.008,8	62,3	10.653,6	4.010		
Februari	2,3	319,2	2.571,7	102,4	2.995,6	31,6	1.889,5	5.169,2	3.103,1	65,0	10.258,4	3.424		
Maart	2,1	365,1	2.787,6	119,8	3.274,6	31,0	2.490,8	5.805,7	3.804,4	89,5	12.221,4	3.732		
April	2,5	308,4	2.691,4	120,1	3.122,4	40,8	2.153,6	5.578,9	3.521,9	65,0	11.360,2	3.638		
Mai	2,2	296,2	2.696,9	118,6	3.113,9	39,5	1.964,4	5.417,8	3.562,5	79,0	11.063,2	3.543		
Juni	1,6	276,6	2.857,1	114,3	3.249,7	28,5	1.628,5	4.972,6	3.304,3	116,3	10.048,2	3.092		
Juli	0,5	220,6	2.592,6	109,7	2.923,4	9,9	1.453,5	4.838,7	3.001,2	68,1	9.371,4	3.206		
Augustus	1,0	253,6	2.835,1	101,4	3.191,1	20,1	1.584,1	5.053,4	2.894,6	86,7	9.638,9	3.021		
September	1,2	216,8	2.872,4	108,3	3.198,7	19,0	1.570,2	4.167,7	2.891,7	70,3	8.708,9	2.723		
October	1,0	312,5	3.049,7	117,8	3.481,0	18,2	2.308,8	5.178,1	3.332,2	99,3	10.936,6	3.142		
November	1,6	284,5	3.010,3	98,3	3.394,7	27,7	1.963,1	5.492,8	2.935,0	87,5	10.506,1	3.095		
December ...	1,9	330,2	3.048,7	102,1	3.482,9	32,3	2.173,2	6.162,1	3.230,3	97,4	11.605,3	3.358		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	-159,4	92,1
1950 Maandgemidd.	0,1	47,4	928,1	387,8	1.363,4	4,4	406,7	2.374,4	4.072,5	22,9	6.880,9	5.047	-1.244,4	84,7
1951 Maandgemidd.	0,9	54,4	1.092,8	540,3	1.688,4	28,0	608,4	3.317,4	7.063,0	30,5	11.047,3	6.543	+447,1	104,2
1951 Januari	0,1	51,5	950,1	488,5	1.490,2	2,7	553,0	2.979,3	5.463,9	19,0	9.017,9	6.051	-1.635,7	84,6
Februari	—	80,3	914,6	487,6	1.482,5	2,6	724,1	3.714,8	5.467,6	7,5	9.906,6	6.682	-351,8	96,6
Maart	0,1	77,5	1.019,2	575,0	1.671,9	4,6	703,8	4.079,9	6.944,7	37,6	11.770,6	7.040	-450,8	96,3
April	—	83,0	1.095,7	550,3	1.729,0	1,6	623,1	3.550,7	6.847,4	49,0	11.071,8	6.404	-288,4	97,5
Mai	0,1	46,1	1.026,4	547,8	1.620,4	3,9	445,9	3.064,5	6.972,9	34,8	10.522,0	6.493	-541,2	95,1
Juni	1,3	39,8	1.169,0	605,6	1.815,7	36,1	537,9	3.449,7	7.844,3	19,1	11.887,1	6.547	+1.838,9	118,3
Juli	2,5	28,0	1.102,9	490,6	1.624,0	71,7	506,7	3.023,0	6.800,7	20,1	10.422,2	6.418	+1.050,8	111,2
Augustus	2,6	43,3	1.187,7	550,7	1.784,3	79,6	625,4	3.163,5	7.275,7	24,9	11.169,1	6.260	+1.530,2	115,9
September	2,5	41,9	1.126,7	528,0	1.702,1	80,3	611,1	3.101,2	7.494,1	31,9	11.318,6	6.650	+2.609,7	130,0
October	1,0	54,9	1.246,5	592,9	1.895,3	33,0	665,7	3.379,5	8.365,7	32,7	12.476,6	6.583	+1.540,0	114,1
November	0,3	58,6	1.065,5	515,5	1.639,9	12,0	718,0	2.844,1	7.379,4	41,3	10.994,8	6.705	+488,7	104,7
December ...	0,1	45,1	1.170,8	510,1	1.728,1	7,4	553,7	3.279,5	7.242,2	47,6	11.130,4	6.448	-564,9	95,2

II — NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL
VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

Tijdvak	0 - Voedings-waren	1 - Dran-ken en tabak	2 - Niet eetbare grond-stoffen, behalve brand-stoffen	3 - Mine-rale brand-stoffen, smeermiddelen en dergel-ijke pro-ducten	4 - Oliën en vetten van dierlijke of plant-aardige oor-sprong	5 - Schei-kundige pro-ducten	6 - Fabri-ken hoofdza-kelijk gerang-schikt volgens de grond-stof	7 - Machi-nes en vervoer-mate-riaal	8 - Diverse fabri-ken	9 - Niet elders genoem-de goe-deren	Totaal	Gemid-delde prijs per ton (/franken)	Uitvoer-(+) of invoer-saldo (-) van de handels-balans (mil-lioenen franken)	Verhou-ding van uitvoer tot invoer in pCt.
Waarde (miljoenen franken)														
<i>Invoer.</i>														
1952 Januari	1.673	167	3.286	1.037	170	490	1.960	1.433	355	81	10.652	3.442		
Februari	2.231	136	2.939	1.205	153	506	2.131	1.335	374	60	11.070	3.271		
Maart	2.020	148	2.643	1.025	141	473	2.013	1.505	468	122	10.558	3.273		
April	1.838	165	2.522	1.044	181	498	2.105	1.597	433	100	10.483	3.112		
Mei	1.498	158	2.281	971	73	447	2.293	1.738	422	82	9.963	3.024		
Juni	1.352	165	2.010	1.007	92	372	1.838	1.690	378	55	8.959	2.937		
Juli	1.778	149	2.132	834	116	415	1.672	1.506	412	137	9.161	2.922		
Augustus	1.579	136	2.218	797	136	338	1.947	1.292	376	100	8.919	2.862		
September ..v											10.432	3.067		
<i>Uitvoer.</i>														
1952 Januari	394	17	798	491	232	885	7.092	1.079	286	19	11.293	6.975	+ 641	106,0
Februari	402	20	766	599	268	1.015	6.919	1.051	295	21	11.356	6.684	+ 288	102,6
Maart	458	20	708	495	204	871	6.956	1.776	347	12	11.847	7.031	+ 1.289	112,2
April	383	16	526	614	175	820	6.248	1.109	319	14	10.224	6.046	- 259	97,5
Mei	290	20	559	676	151	708	6.835	1.168	277	26	10.710	5.833	+ 747	107,5
Juni	293	14	665	656	113	740	5.793	1.094	258	11	9.638	5.457	+ 679	107,5
Juli	294	15	657	601	133	614	5.851	1.102	265	26	9.558	5.522	+ 407	104,4
Augustus	236	12	597	600	119	507	4.592	808	241	39	7.751	5.001	- 1.168	86,9
September ..v											9.686	5.544	- 746	92,8
Gewicht (duizenden tonnen)														
<i>Invoer.</i>														
1952 Januari	226	8,2	1.720	907	11,2	91	103	23,7	3,3	1,4	3.095	—	—	—
Februari	311	7,2	1.768	1.062	10,4	95	98	28,4	3,0	1,5	3.384	—	—	—
Maart	257	8,1	1.837	895	10,4	85	101	26,3	3,8	1,9	3.226	—	—	—
April	219	8,8	2.004	879	12,4	106	104	31,1	3,5	1,5	3.369	—	—	—
Mei	231	8,4	1.995	820	5,7	98	105	30,3	3,6	1,0	3.295	—	—	—
Juni	186	8,2	1.805	854	7,4	62	94	29,6	3,3	0,6	3.050	—	—	—
Juli	276	7,5	1.878	734	10,0	104	93	23,9	3,7	1,4	3.132	—	—	—
Augustus	243	6,9	1.952	712	11,4	71	97	19,2	3,4	0,7	3.116	—	—	—
September ..v											3.401	—	—	—
<i>Uitvoer.</i>														
1952 Januari	40	0,5	251	373	11,7	287	651	20,2	4,2	0,1	1.619	—	—	—
Februari	42	0,8	189	449	13,9	329	646	25,4	3,8	0,1	1.699	—	—	—
Maart	50	0,7	250	368	10,6	279	685	37,5	4,1	0,1	1.685	—	—	—
April	39	0,6	284	441	9,5	245	639	28,0	3,3	0,1	1.691	—	—	—
Mei	29	0,8	338	516	9,3	217	695	27,7	2,7	0,1	1.836	—	—	—
Juni	27	0,9	316	524	7,6	232	629	26,1	2,8	0,1	1.766	—	—	—
Juli	30	0,9	311	495	8,8	221	640	21,2	2,6	0,1	1.731	—	—	—
Augustus	26	0,7	279	607	7,9	178	533	16,1	2,1	0,1	1.550	—	—	—
September ..v											1.747	—	—	—

WERKLOOSHEID

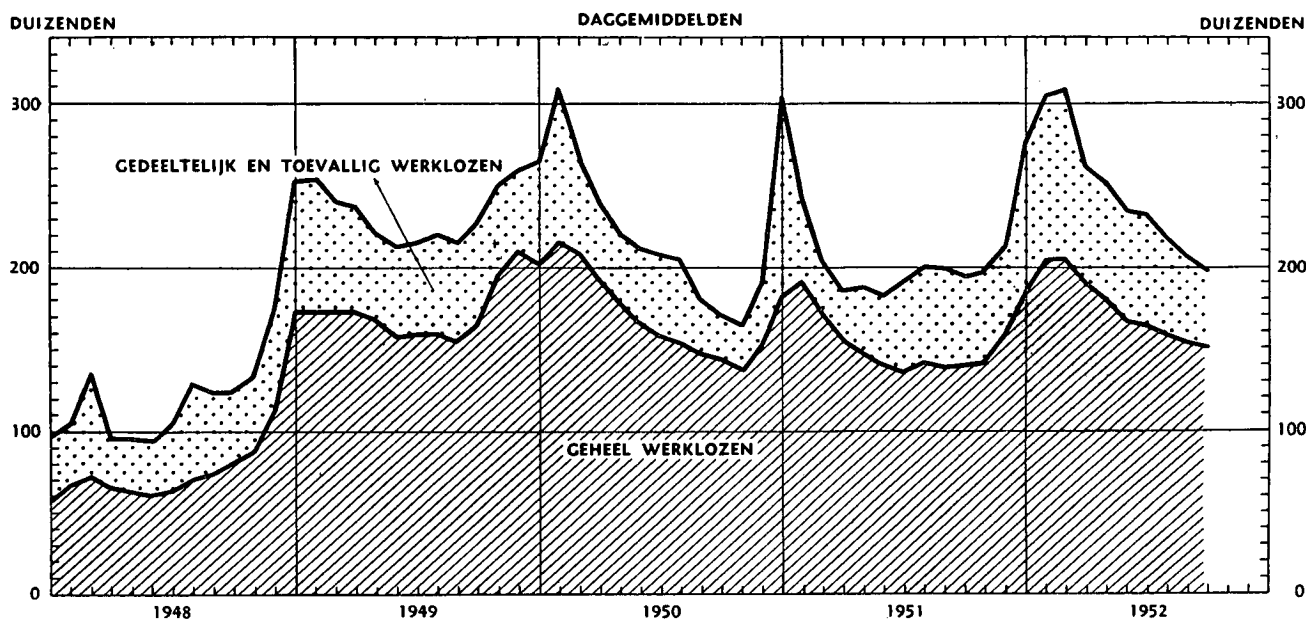
I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

81

TIJDVAK	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN TIJDENS DE MAAND			DAGGEMIDDELDEN			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
1951 September	188.289	167.757	356.046	139.800	53.728	193.528	4.199	1.606	5.805
October	175.012	172.520	347.532	140.795	56.340	197.135	3.246	1.293	4.539
November	194.620	156.200	350.820	156.794	56.461	213.245	3.773	1.362	5.125
December	231.181	298.130	529.311	185.265	92.840	278.105	5.202	2.612	7.814
1952 Januari	242.402	261.388	503.790	203.494	101.085	304.579	4.892	2.439	7.331
Februari	240.822	264.172	504.994	204.324	103.017	307.341	4.919	2.466	7.385
Maart	238.439	228.378	466.817	188.619	72.775	261.394	5.662	2.186	7.848
April	215.758	200.139	415.897	180.287	73.081	253.368	3.973	1.608	5.581
Mei	204.042	186.668	390.710	166.020	68.231	234.251	3.824	1.569	5.393
Juni	207.346	201.164	408.510	163.865	68.266	232.131	4.688	1.950	6.638
Juli	196.408	171.778	368.186	158.380	58.623	217.003	3.643	1.348	4.991
Augustus	196.612	176.945	373.557	151.707	53.325	205.032	4.400	1.546	5.946
September				150.136	46.849	196.985			

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde der maand													
1951 September	—	—	30	193.528	47.348	34.141	34.674	44.990	14.525	10.807	4.341	380	2.322
October	—	—	23	197.135	49.133	33.191	37.559	44.883	14.222	11.294	4.080	424	2.349
November	—	—	24	213.245	52.931	36.708	40.418	47.714	15.140	12.138	4.804	797	2.595
December	—	—	28	278.105	62.100	46.400	53.631	64.085	23.091	15.685	7.586	1.780	3.747
1952 Januari	—	—	24	304.579	65.823	51.145	56.077	67.166	26.075	18.422	9.766	4.247	5.853
Februari	—	—	24	307.341	65.918	51.758	54.080	69.182	26.190	19.869	9.819	4.545	5.980
Maart	—	—	30	261.394	62.438	42.906	48.121	62.417	19.939	14.773	6.449	977	3.374
April	—	—	22	253.368	59.103	40.328	46.744	62.723	20.720	14.922	5.553	316	2.959
Mei	—	—	23	234.251	54.013	37.319	42.460	59.288	18.713	14.163	5.120	252	2.923
Juni	—	—	29	232.131	53.306	37.532	42.513	57.409	19.984	13.387	4.998	238	2.764
Juli	—	—	23	217.003	51.324	36.714	37.597	53.892	18.419	11.139	4.934	267	2.717
Augustus	—	—	29	205.032	48.816	34.962	34.296	49.970	16.711	12.182	4.991	314	2.790
September	—	—	24	196.985									
Daggemiddelde der week													
1952 September	7	13	6	196.188	47.656	33.803	34.300	45.490	15.988	11.458	4.627	324	2.522
	14	20	6	195.210	46.919	32.937	35.723	45.344	15.343	11.500	4.575	320	2.549
	21	27	6	198.323	48.171	33.117	36.191	45.139	16.011	11.695	4.778	454	2.767
	28	4	6	198.243	47.499	32.458	37.121	45.149	16.539	11.132	4.668	811	2.866
October	5	11	6	187.043	46.265	31.433	33.714	42.033	15.206	10.614	4.585	531	2.662
	12	18	6	191.323	48.018	31.634	33.953	43.467	15.133	10.740	4.784	780	2.814

III — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP
(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen)

81

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Volledig werklozen																				Gedeeltelijk en toevallig werklozen																				Totaal gecontroleerde werklozen																			
	Landbouw	Boerbouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouwnijverheid	Hout, ameblement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Tentiel	Kleding	Leder, huiden, schoen-, nijverheid	Voeding	Verkeer	Haven- arbeiders	Scheeps- herstellers	Hotels- apfijnhuizen	Hulp personeel	Verzorging	Beddenden	Kunstenaars	Totaal																																			
1951 Juni	6.012	896	835	541	2.780	2.749	15.669	7.213	16.286	1.850	1.101	1.333	13.326	13.416	4.917	9.866	13.338	—	—	4.614	4.409	501	12.416	1.449	135.517																																			
Juli	8.596	822	827	527	2.830	3.079	15.343	7.306	15.657	1.955	1.163	1.311	16.421	15.647	5.676	9.436	12.975	—	—	3.609	4.113	473	12.259	1.217	141.242																																			
Augustus	6.918	777	778	496	2.829	2.130	15.097	7.052	15.787	1.895	1.161	1.332	17.892	16.263	5.129	9.190	12.928	—	—	3.500	4.087	384	12.073	1.216	138.914																																			
September	6.431	787	763	542	3.517	2.994	14.662	7.083	15.768	1.847	1.278	1.384	18.220	14.122	4.370	9.289	13.057	—	—	4.959	4.527	448	12.597	1.155	139.800																																			
October	4.909	753	748	506	5.010	3.030	14.874	7.299	15.830	1.837	1.322	1.412	18.963	13.051	4.348	9.258	13.249	—	—	5.625	4.712	444	12.594	1.021	140.795																																			
November	9.430	764	756	563	5.886	3.074	18.780	7.993	16.856	1.948	1.383	1.473	20.112	14.424	4.813	9.930	13.811	—	—	5.842	4.782	475	12.639	1.060	156.794																																			
December	13.085	815	802	784	7.325	3.938	26.647	9.948	18.650	2.197	1.573	1.523	23.202	17.657	5.788	11.362	14.826	—	—	5.854	4.944	479	12.815	1.051	185.265																																			
1952 Januari	14.248	986	846	948	8.017	3.875	34.031	10.662	20.186	2.543	1.673	1.656	25.129	18.913	5.702	12.267	15.906	—	—	5.982	5.080	529	13.221	1.104	203.494																																			
Februari	14.389	954	879	909	8.293	3.746	35.056	10.757	21.166	2.597	1.712	1.703	25.751	17.186	4.880	12.647	15.933	—	—	6.044	5.105	505	13.152	1.060	204.324																																			
Maart	12.171	723	883	783	7.295	4.371	26.199	9.882	21.046	2.606	1.814	1.713	26.740	14.697	4.538	12.412	15.570	—	—	5.870	4.850	473	12.850	1.033	188.619																																			
April	10.893	715	861	695	5.543	5.585	21.400	9.208	20.404	2.748	1.966	1.590	29.249	13.677	4.373	11.990	15.358	—	—	5.129	4.902	422	12.515	1.164	180.287																																			
Mei	6.469	758	833	675	4.055	5.377	17.479	8.131	19.397	2.699	2.015	1.580	30.059	12.556	3.980	11.316	14.735	—	—	5.081	4.788	411	12.403	1.223	166.020																																			
Juni	8.618	780	811	677	3.799	5.206	16.830	7.592	19.332	2.542	1.985	1.513	29.677	13.125	4.059	10.404	14.302	—	—	4.607	4.657	358	11.858	1.233	163.665																																			
Juli	8.863	734	841	631	3.757	4.481	17.168	7.299	17.931	2.569	1.793	1.425	27.909	13.807	4.552	9.954	13.923	—	—	3.443	4.457	356	11.374	1.123	158.380																																			
Augustus	7.911	732	851	614	3.859	3.383	16.702	7.075	17.715	2.578	1.620	1.349	25.349	13.624	4.030	9.676	13.722	—	—	3.555	4.544	343	11.324	1.106	151.707																																			
1951 Juni	1.105	209	108	114	573	386	1.819	1.687	2.931	636	423	305	16.353	10.717	7.600	2.053	2.374	4.433	38	344	267	57	379	270	55.181																																			
Juli	947	201	183	161	672	477	2.344	1.915	3.383	552	538	355	21.476	10.276	6.462	1.940	2.283	3.558	19	289	301	54	390	171	58.947																																			
Augustus	1.192	254	145	151	737	183	2.453	1.745	3.237	538	480	338	26.371	9.152	4.080	1.862	2.112	4.159	65	266	298	64	358	36	60.276																																			
September	729	258	247	81	616	435	1.880	1.404	2.691	600	559	279	23.533	7.530	3.416	1.389	1.789	5.151	123	277	263	52	386	40	53.728																																			
October	689	226	222	68	600	398	1.964	1.545	3.332	553	685	276	24.571	7.348	3.983	1.762	2.002	4.657	387	303	289	44	380	56	56.340																																			
November	865	479	68	203	569	299	3.439	1.828	3.814	597	616	296	21.839	8.418	3.924	1.777	2.064	3.869	385	324	281	67	369	61	56.451																																			
December	1.301	837	836	539	2.160	595	11.906	3.595	7.365	1.401	1.118	347	32.118	11.947	6.182	2.478	2.833	3.932	129	342	355	62	406	56	92.840																																			
1952 Januari	1.866	2.600	1.123	2.063	1.777	338	27.647	3.832	6.136	914	902	362	26.762	9.882	3.452	2.142	3.540	4.974	54	354	307	67	433	58	101.085																																			
Februari	1.828	2.516	74	1.872	2.098	436	26.571	4.123	6.763	943	1.092	361	31.358	8.089	2.627	2.411	3.722	4.839	71	334	327	57	434	71	103.017																																			
Maart	746	572	38	351	1.944	543	5.212	2.111	6.829	1.094	1.439	364	32.010	6.773	2.241	2.153	2.789	5.919	187	313	307	48	414	73	72.775																																			
April	569	205	770	239	1.718	823	2.505	2.032	6.839	1.092	1.614	360	34.682	5.602	2.133	1.970	2.674	6.003	43	314	340	68	437	69	73.081																																			
Mei	969	204	259	263	1.548	598	2.023	1.791	5.890	1.079	1.724	418	32.500	4.659	1.883	1.884	2.570	6.798	45	293	307	52	414	60	68.231																																			
Juni	1.164	204	1.020	188	1.275	369	2.051	1.733	6.035	1.002	1.532	378	28.469	6.214	4.103	1.768	2.311	7.225	25	285	296	51	385	63	68.266																																			
Juli	892	212	764	240	999	288	2.222	1.727	5.409	850	1.095	332	21.421	6.035	4.156	1.766	2.285	6.888	44	247	341	49	317	44	58.623																																			
Augustus	814	319	107	286	1.101	219	2.855	1.698	5.184	842	934	273	20.364	5.359	2.220	1.537	2.048	6.176	57	283	328	49	328	44	53.325																																			
1951 Juni	7.117	1.105	943	655	3.353	3.135	17.488	8.900	19.217	2.486	1.524	1.638	29.679	24.133	12.517	11.919	15.712	4.433	38	4.958	4.676	558	12.795	1.719	190.698																																			
Juli	9.543	1.023	1.010	688	3.556	17.687	9.221	19.040	2.507	1.701	1.666	37.897	25.923	12.138	11.376	15.258	3.558	19	3.898	4.414	527	12.649	1.388	200.189																																				
Augustus	8.110	1.031	923	647	3.566	2.313	17.550	8.797	19.024	2.433	1.641	1.670	44.263	25.415	9.209	11.052	15.040	4.159	65	3.766	4.385	448	12.431	1.252	199.190																																			
September	7.160	1.045	1.010	623	4.133	3.429	16.542	8.487	18.459	2.447	1.837	1.663	41.753	21.652	7.786	10.678	14.846	5.151	123	5.236	4.790	500	12.983	1.195	193.528																																			
October	5.598	979	970	574	5.610	3.428	16.838	8.844	19.162	2.390	2.007	1.688	43.534	20.399	8.331	11.020	15.251	4.657	387	5.928	5.001	488	12.974	1.077	197.135																																			
November	10.295	1.243	824	766	6.455	3.373	22.219	9.821	20.670	2.545	1.999	1.769	41.951	22.842	8.737	11.707	15.875	3.869	385	6.166	5.063	542	13.008	1.121	213.245																																			
December	14.386	1.652	1.638	1.323	9.485	4.533	38.553	13.543	26.015	3.598	2.691	1.870	55.320	29.604	11.970	13.840	17.659	3.932	129	6.196	5.299	541	13.221	1.107	278.105																																			
1952 Januari	16.114	3.586	1.969	3.011	9.794	4.213	61.678	14.494	26.322	3.457	2.575	2.018	51.891	28.295	9.154	14.399	19.446	4.974	54	6.336	5.387	596	13.254	1.162	304.579																																			
Februari	16.217	3.470	953	2.781	10.391	4.182	61.627	14.880	27.929	3.540	2.804	2.064	57.109	25.275	7.507	14.958	19.655	4.839	71	6.378	5.442	562	13.686	1.131	307.341																																			
Maart	12.917	1.295	921	1.134	9.239	4.914	31.411	11.993	26.875	3.700	3.253	2.077	58.750	20.770	6.779	14.565	18.359	5.919	187	6.188	5.257	521	13.264	1.106	261.394																																			
April	11.462	920	1.631	934	7.261	6.408	23.905	11.240	27.243	3.840	3.580	1.950	63.911	19.179	6.506	13.960	18.032	6.003	43	5.443	5.242	490	12.952	1.233	253.368																																			
Mei	7.438	962	1.092	938	5.603	5.975	19.502	9.925	25.287	3.778	3.739	1.998	62.519	17.215	5.863	13.200	17.305	6.798	45	5.374	5.095	463	12.817	1.283	234.251																																			
Juni	9.782	984	1.831	865	5.074	5.575	18.881	9.325	25.367	3.544	3.517	1.891	58.146	19.339	8.162	12.172	16.733	7.225	25	4.792	4.953	409	12.443	1.296	232.131																																			
Juli	9.755	946	1.605	871	4.756	4.769	19.390	9.026	23.340	3.419	2.888	1.757	49.330	19.842	8.708	11.720	16.208	6.888	44	3.690	4.488	405	11.691	1.167	217.003																																			
Augustus	8.725	1.051	958	900	4.960	3.602	19.557	8.673	22.899	3.420	2.554	1.622	45.758	18.983	6.250	11.213	15.770	6.176	57	3.838	4.872	392	11.652	1.150	205.032																																			

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I — BELGIE EN BELGISCH-CONGO ALGEMENE STATEN DER BANKEN (1) (millioenen franken)

85

POSTEN	31 Mei 1952	30 Juni 1952	31 Juli 1952	31 Aug. 1952
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.315	2.310	2.429	2.290
Daggeld	1.419	1.707	1.868	2.030
Bankiers	3.311	3.179	3.113	2.915
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	635	622	851	764
Andere te innen waarden op korte termijn	3.520	3.736	3.442	3.368
Wissels	42.059	42.771	42.580	42.233
a) Handelswissels (2)	9.426	9.543	9.592	9.726
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	9.371	10.003	11.430	11.679
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België tot beloop van 95 pCt.	23.262	23.225	21.558	20.828
Prolongaties en voorschotten op effecten	653	731	889	990
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	7.752	7.615	8.091	8.144
Diverse debiteuren	15.187	15.024	14.561	14.647
Effecten	9.486	9.696	9.426	9.464
a) Belegde wettelijke reserve	232	232	231	232
b) Belgische overheidsfondsen	7.144	7.165	7.288	7.327
c) Buitenlandse overheidsfondsen	58	60	61	57
d) Bankaandelen	841	841	847	831
e) Andere fondsen	1.211	1.398	999	967
Diversen	4.124	4.809	5.004	5.132
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen...</i>	90.465	92.204	92.258	91.971
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2	2	2	2
Gebouwen	697	703	713	713
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën	276	276	276	276
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	222	227	225	227
Materieel en meubilair	94	93	94	94
<i>Totaal vastgelegde middelen...</i>	1.291	1.301	1.310	1.312
Algemeen totaal der activa...	91.756	93.505	93.568	93.283
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	350	548	282	308
Daggeld	—	—	11	4
Bankiers	7.015	6.833	6.731	6.288
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	1.113	1.246	1.203	1.324
Geaccepteerde wissels	7.760	7.815	8.091	8.147
Andere te betalen waarden op korte termijn	1.213	1.449	928	990
Crediteuren wegens wissels ter incasso	2.141	2.167	2.277	2.189
Deposito's en crediteuren	58.736	59.871	59.843	60.026
a) Dadelijk opvraagbaar aan en op ten hoogste 30 dagen	53.153	54.106	53.579	53.550
b) Op meer dan 30 dagen	5.583	5.765	6.264	6.476
Obligaties en kasbons	722	750	785	820
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	871	708	711	711
Diversen	6.236	6.635	6.998	6.762
<i>Totaal opvraagbaar...</i>	86.157	87.812	87.860	87.569
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	3.392	3.395	3.410	3.414
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	174	174	174	174
Wettelijke reserve (artikel 13, K. B. 185)	235	235	235	235
Beschikbare reserve	1.725	1.811	1.811	1.812
Reservefonds	73	78	78	79
<i>Totaal niet opvraagbaar...</i>	5.599	5.693	5.708	5.714
Algemeen totaal der passiva...	91.756	93.505	93.568	93.283

(1) De globale staat bevat, wat de banken betreft welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek " Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ".

(2) Om een betere gedachte te geven van de schommelingen van de handelwissels, werd beslist de portefeuille der Nationale Bank van België en parastatale instellingen aan wissels door de banken geheerdisconteerd voortaan bekend te maken.

Het bedrag van deze wissels, dat niet bevat is in de handelwissels, beliep op 31 Mei 1952, 30 Juni 1952, 31 Juli 1952 en 31 Augustus 1952 respectievelijk 7.170, 6.875, 6.733 en 6.421 milioenen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

ACTIVA

	4-9-1952	11-9-1952	18-9-1952	25-9-1952	2-10-1952	9-10-1952	16-10-1952	23-10-1952	29-10-1952
Goudvoorraad.....	36.760	36.197	35.911	35.897	35.675	35.675	35.675	35.674	35.674
Tegoed op het buitenland :									
a) in buitenlandse deviezen	1.214	1.263	1.089	938	1.023	1.753	1.755	1.941	1.826
b) in Belgische franken	0,7	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
a) E.B.U. { met bijzondere provisie	4.847	4.847	4.685	4.685	4.685	4.685	4.685	4.843	4.843
zonder bijzondere provisie... ..	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066
b) landen, leden van de E. B. U.	1.706	1.651	1.415	1.783	2.039	2.051	2.133	1.348	1.563
c) andere landen	691	628	638	645	629	641	626	644	629
Te ontvangen deviezen en goud	—	—	—	—	499	499	499	499	499
Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud	1.195	1.195	1.206	1.206	1.206	1.773	1.773	1.773	1.773
Handelspapier op België	6.009	5.122	4.371	3.981	4.366	3.530	3.036	3.541	3.831
Voorschotten op overheidsfondsen	426	245	259	271	436	285	203	241	281
Mobilisering van speciale rekeningen E. B. U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52) ..	—	3	3	4	247	156	154	56	5
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomst van 14 September 1948) :									
a) Schatkistcertificaten	7.480	9.035	8.425	8.865	8.605	8.790	8.565	8.180	9.100
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	675	—	524	136	1.111	988	764	552	465
c) andere overheidseffecten	147	82	15	15	88	80	66	44	21
d) Luxemburgse schatkistcertificaten	115	115	115	115	115	115	115	115	115
Deel- en pasmunt	230	257	282	297	278	322	335	339	348
Tegoed bij de Dienst { Rekening A	2	2	2	2	1	2	2	1	1
Rekening B	628	616	621	647	685	699	732	734	761
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 Juli 1948) ..	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763	34.763
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten) ..	1.474	1.474	1.474	1.475	1.475	1.475	1.475	1.475	1.475
Gebouwen, materieel en meubelen	740	740	740	740	740	740	740	740	740
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	664	664	665	665	666	662	662	664	664
Diversen	814	689	767	830	860	838	832	837	854
	110.647	109.654	108.036	108.026	110.258	110.588	109.656	109.070	110.297

PASSIVA

	4-9-1952	11-9-1952	18-9-1952	25-9-1952	2-10-1952	9-10-1952	16-10-1952	23-10-1952	29-10-1952
Bankbiljetten in omloop	96.463	95.711	94.656	94.411	96.446	96.046	95.158	94.826	95.194
Rekeningen-courant :									
Schatkist { Gewone rekening	4	4	6	7	6	2	7	4	2
Rekeningen Accoord voor Economische Samenwerking	1.406	1.411	1.358	1.358	1.358	1.344	1.342	1.350	1.350
Banken in het buitenland : gewone rekeningen ..	325	315	323	329	401	392	402	402	412
Diverse rekeningen-courant	1.253	1.263	1.277	1.426	1.249	1.316	1.274	1.192	1.768
Verplichtingen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
Landen, leden van de E. B. U.	1.087	1.098	426	833	967	974	1.171	811	1.163
Andere landen { a)	186	128	140	133	31	31	31	33	28
b)	628	616	621	647	685	699	732	734	761
Totaal der verbintenissen op zicht... ..	101.352	100.546	98.807	99.144	101.143	100.804	100.117	99.352	100.678
Bijzondere provisie voor voorschotten E.B.U. :									
a) Bijzondere rekeningen (besl. 15-9-51) ..	5.129	4.928	5.075	4.723	4.876	5.045	4.784	4.958	4.567
b) Openbare schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	276
Te leveren deviezen en goud	1.252	1.253	1.216	1.215	1.280	1.777	1.778	1.777	1.777
Pensioenkas van het personeel	665	665	665	665	666	662	662	665	665
Diversen	773	786	797	803	817	824	839	842	858
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen ..	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076	1.076
	110.647	109.654	108.036	108.026	110.258	110.588	109.656	109.070	110.297

(millioenen franken)

ACTIVA

	31-7-1952	31-8-1952
Goudvoorraad	3.023	3.075
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud	1.930	2.359
Tegoed in Belgische franken :		
Banken en diverse organismen	205	133
Certificaten der Belgische Schatkist	2.826	2.576
Andere tegoeden	2	3
Tegoed in andere deviezen	24	19
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	1	2
Tegoed bij de diensten der Postchecks	11	6
Belgische overheidseffecten uitgegeven in Congoese franken.....	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der statuten).....	87	90
Gebouwen, materieel, meubelen	32	33
Diversen	109	103
	12.686	12.835

PASSIVA

	31-7-1952	31-8-1952
Biljetten en metalen munten in omloop	(*) 4.269	4.208
Rekeningen-courant en diverse crediteuren :		
Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	4.639	4.436
Diverse rekeningen-courant	1.749	1.910
Te betalen waarden	108	103
Totaal der verbintenissen op zicht.....	10.765	10.657
Verbintenissen en Belgische franken :		
Op zicht	792	589
Op termijn.....	526	546
Verbintenissen in buitenlandse deviezen :		
In omzetbare deviezen	413	799
In andere deviezen	1	9
Diversen	39	85
Kapitaal	150	150
	12.686	12.835

(*) De biljetten en metalen munten in omloop, staan in de balans van de Bank van Belgisch-Congo, per 30 Juni 1952, ingeschreven voor 3.856 millioenen franken. Bij de interpretatie van het verschil, zijnde 413 millioenen franken, moet rekening gehouden worden met wat volgt:

a) enerzijds werden de biljetten en metalen munten waarvan de intrekking voor rekening van de Kolonie aan de gang is, ten bedrage van 103 millioenen franken door de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi niet overgenomen;

b) anderzijds, nam de Bank van Belgisch-Congo, als zijnde emissie-instituut, haar eigen incasso niet op in het bedrag van de circulatie.

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

Banque de France

(millioenen franken)

DATUM	Goud- voorraad	Dadelijk opeehbare tegoeden in het buitenland en tegoeden bij de Europese Betalingunie	Disconto- portefeuille (1)	In Frankrijk aangekochte verhandelbaar papier (decreet van 17-6-1938)	Voorschotten		Schuld van de Staat tegenover de Bank		Bankbil- jetten in omloop	Creditsaldi in rekening courant Totaal
					op effecten	met 30 dagen looptijd op overheids- fondsen	gezen- lijke schuld (2)	waarvan voorlopige voorschot- ten (3)		
1950 Jaargemiddelde ...	102.905	(4)	370.247	132.945	5.456	13.918	775.962	589.175	1.389.244	143.247
1951 Jaargemiddelde ...	188.948	141.068	487.944	191.151	6.510	19.278	797.088	584.792	1.676.806	169.552
1951 9 Augustus	191.447	155.607	441.561	259.659	6.255	23.095	812.260	575.500	1.739.831	161.666
6 September	191.447	142.160	465.286	255.264	7.328	21.712	810.314	591.000	1.768.637	141.704
4 October	191.447	131.168	524.799	266.098	7.625	24.387	810.154	591.900	1.821.228	156.911
8 November	191.447	76.095	736.195	170.281	6.927	16.259	785.923	587.900	1.812.922	177.156
6 December	191.447	28.231	706.897	215.066	6.702	17.926	761.788	585.300	1.775.489	147.986
1952 10 Januari	191.447	25.642	786.292	224.470	7.678	20.667	747.204	594.000	1.862.546	159.627
7 Februari	191.447	21.167	819.490	240.102	7.556	22.509	732.408	592.800	1.866.628	183.353
6 Maart	191.447	15.173	877.884	243.374	7.073	19.944	708.798	601.000	1.895.636	175.022
10 April	191.447	12.528	871.867	285.045	7.793	23.561	703.001	591.300	1.929.690	170.230
8 Mei	191.447	13.919	855.958	276.763	7.428	21.091	707.406	596.200	1.916.834	187.511
5 Juni	191.447	15.774	873.799	249.760	8.315	20.420	692.950	599.300	1.916.157	144.831
10 Juli	191.447	17.377	883.723	258.355	7.356	24.125	689.207	600.400	1.959.556	124.837
7 Augustus	191.447	20.309	876.265	250.599	6.925	20.473	718.847	594.100	1.976.644	123.321
4 September	194.943	25.963	888.006	254.131	8.060	18.534	734.861	597.700	2.002.510	138.248
9 October	194.943	27.883	929.290	263.382	7.723	23.878	733.947	595.200	2.038.142	141.944

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 8 November 1951.
vorige : 3 pCt. sedert 11 October 1951.

(1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels, het gediscoteerd papier op het buitenland en de wissels voor mobilisatie van halflange crediten.

(2) De gezamenlijke schuld omvat: 1° het tegoed van de Bank in haar postchèque-rekeningen; de renteloze voorschotten aan de Staat; de voorlopige voorschotten door de Bank aan de Staat; de verhandelbare schatkistbons afgeleverd als tegenwaarde voor de goudoverdrachten aan het « Fonds de Stabilisation des Changes »; de voorschotten aan genoemd Fonds verstrekt krachtens de overeenkomst van 27 Juni 1949; de verbintenissen van de Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België; de verhandelbare bons van de « Caisse autonome d'Amortissement » (overeenkomst van 23 Juni 1928 en 7 December 1931); de verhandelbare schatkistbons (deelname van de Staat aan het Internationaal Muntfonds en inschrijving op het kapitaal van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling); 2° met ingang van 6 Maart 1952: eveneens aangekochte schatkistbons; 3° met ingang van 10 April 1952: eveneens goudleningen aan het « Fonds de Stabilisation des changes ».

(3) De voorlopige voorschotten omvatten namelijk: de « Voorlopige buitengewone voorschotten aan de Staat van 25 Augustus 1940 tot 20 Juli 1944 » die fr 426.000 millioen bedragen.

(4) Gemiddelde van 5 Januari tot 12 October 1950 (Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland): 105.398 millioen frank; gemiddelde van 19 October tot 28 December 1950 (Tegoeden op zicht in het buitenland en tegoeden bij de Europese Betalingunie): 147.083 millioen frank.

Bank of England

(millioenen £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toegelaten biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhouding van de metaalvoorraad van het Bank. Department tot het saldo van zijn deposito's pCt.	
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Munten (Banking Department)	Door de Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voorschotten	Andere waarden	Totaal			Openbare organen		Andere deposito's	Totaal		
									Gewone rekening	Bijzondere rekening van de Schatkist (2)				Banken
1950 Jaargemiddelde .	0,36	4,77	519,8	22,4	26,6	568,8	1.287,4	1.328,4	14,7	195,6	292,2	94,3	596,8	7,7
1951 Jaargemiddelde .	0,36	0,84	341,4	14,8	26,8	383,0	1.342,4	1.382,7	16,0	4,2	297,6	88,5	406,3	10,2
1951 8 Augustus	0,36	0,54	348,9	4,1	30,4	383,4	1.393,9	1.425,0	15,9	0,3	287,1	93,7	397,0	8,1
5 September	0,36	0,28	318,6	23,0	24,3	365,9	1.353,5	1.400,0	17,3	3,2	279,0	95,1	394,0	11,9
10 October	0,36	0,70	342,1	40,0	24,2	406,3	1.352,1	1.400,0	18,8	0,1	300,2	94,2	413,3	11,8
7 November	0,36	1,24	330,9	13,1	42,4	386,4	1.357,6	1.400,0	16,6	0,2	300,4	95,4	412,6	10,7
5 December	0,36	1,63	360,6	15,7	23,8	400,1	1.383,7	1.400,0	14,1	1,1	296,2	89,0	400,4	4,6
1952 9 Januari	0,36	1,70	339,0	14,2	23,4	376,6	1.395,8	1.450,0	18,2	0,4	304,3	91,9	414,8	13,6
6 Februari	0,36	1,57	327,2	4,4	42,7	374,3	1.357,6	1.400,0	13,9	14,0	286,6	85,7	400,2	11,1
5 Maart	0,36	1,56	334,5	9,5	25,8	369,8	1.375,1	1.400,0	19,6	0,6	274,2	83,7	378,1	7,1
9 April	0,36	1,54	310,7	19,1	21,2	351,0	1.413,7	1.450,0	14,2	0,5	277,1	79,7	371,5	10,3
7 Mei	0,36	1,47	273,4	14,1	38,0	325,5	1.409,4	1.450,0	10,1	0,5	266,4	73,0	350,0	12,1
4 Juni	0,36	1,50	296,2	12,6	18,9	327,7	1.420,1	1.450,0	12,4	0,5	258,5	70,0	341,4	9,3
9 Juli	0,36	1,47	316,1	28,7	17,8	362,6	1.465,4	1.500,0	14,2	13,6	233,2	69,8	380,8	9,6
6 Augustus	0,36	1,53	285,8	17,6	30,5	333,9	1.508,4	1.550,0	15,8	18,2	258,5	66,6	359,1	12,1
10 September	0,36	1,57	324,2	5,8	16,0	346,0	1.452,0	1.500,0	15,1	30,5	266,0	65,9	377,5	13,2
8 October	0,36	1,61	317,2	8,4	13,7	339,3	1.446,5	1.500,0	13,3	24,2	275,2	64,3	377,0	14,7

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 12 Maart 1952.
vorige : 2 1/2 pCt. sedert 8 November 1951.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.

(2) Rekening Europese Samenwerking.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

86

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten (1)	Buitenlandse betaalmiddelen	Voorschotten in rekening-courant op onderpand. (incl. beleningen op effecten, goederen, celen)	Schatkijspapier, door de Bank overgenomen van de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Boekvoering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Vorderingen in guldens, voortvloeiende uit betalingsaccorden (2)	Bankbiljetten in omloop		Rekening-courant saldo's						
									Oude uitgiften	Nieuwe uitgiften	's Rijks Schatkist	's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	Saldo's van banken in Nederland	Saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden (3)	Andere saldo's (4)	Andere saldo's van niet-ingezetenen (5)	Saldo's luidende in buitenlandse geldsoorten (6)
1950 Jaargemiddelde ..	867	2,8	1.066	1,4	114	1.404	1.500	383	63	2.879	392	941	40	477	421	—	55
1951 Jaargemiddelde ..	1.178	106,6	848	4,1	164	1.507	1.500	267	50	2.786	63	1.550	41	322	163	110	544
1951 6 Augustus	1.177	311,8	764	3,8	206	1.500	1.500	296	48	2.772	28	1.626	25	404	181	114	705
10 September	1.177	282,6	812	4,3	214	1.500	1.500	265	47	2.771	32	1.685	26	289	127	114	707
8 October	1.177	200,2	867	6,0	234	1.500	1.500	297	47	2.802	35	1.722	33	256	129	114	724
5 November	1.182	150,0	908	8,5	222	1.500	1.500	293	46	2.844	44	1.745	35	231	117	114	634
10 December	1.182	93,2	1.000	8,1	202	1.500	1.500	281	46	2.843	98	1.762	40	260	125	114	452
1952 7 Januari	1.195	125,1	913	4,8	133	1.500	1.500	237	46	2.925	162	1.692	25	164	138	111	298
4 Februari	1.195	0,1	882	6,3	114	1.500	1.500	276	45	2.887	232	1.730	54	111	127	113	126
10 Maart	1.200	6,0	1.110	2,5	97	1.350	1.500	301	44	2.885	306	1.778	48	97	113	111	38
7 April	1.288	0,2	1.067	4,5	37	800	1.300	283	44	2.912	349	1.054	75	83	100	106	37
5 Mei	1.297	—	1.126	6,3	39	800	1.300	302	44	2.922	400	1.027	105	108	100	107	36
9 Juni	1.303	—	1.222	3,4	41	800	1.300	345	43	2.882	617	1.027	47	126	122	105	33
7 Juli	1.303	—	1.413	4,3	34	800	1.300	372	43	2.917	705	1.027	117	105	161	105	30
4 Augustus	1.325	—	1.563	5,3	35	587	1.300	363	42	2.954	753	1.062	68	75	141	87	30
8 September	1.222	—	1.847	2,3	36	343	1.300	367	42	2.937	740	1.099	31	48	133	88	30
6 October	1.235	—	2.086	0,7	37	228	1.300	348	41	2.967	763	1.129	42	72	139	84	31

Discontorente { huidige : 3 pCt. vanaf 1 Augustus 1952.
vorige : 3 1/2 pCt. vanaf 22 Januari 1952.

(1) Vóór 2 Januari 1951 was deze rekening onderverdeeld in « Papier op het buitenland » en « Correspondenten in het buitenland ».

(2) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Vorderingen in guldens op vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen ». Deze wijziging betekent dat deze rubriek voortaan enkel de vorderingen bevat die voortvloeden uit betalingsaccorden met het buitenland en waarvan de saldo's uitgedrukt zijn in guldens. De vorderingen die niet meer onder deze rubriek voorkomen zijn overgebracht onder de rubriek « Diverse rekeningen ».

(3) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen ».

(4) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Andere vrije saldo's ». Ingevolge de verdwijning van de rekening « Geblokkeerde saldo's » luidt deze rekening voortaan « Andere saldo's ».

(5) Deze rekening omvat de tegoeden in guldens van niet-residenten, niet voortvloeiende uit betalingsaccorden.

(6) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Crediteuren in vreemde geldsoort ».

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Beschikbare tegoeden in het buitenland kunnende dienen tot dekking	Binnenlandse wissels	Voorschotten op voorpand	Binnenlandse corresponderenden	Bankbiljetten in omloop	Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen	Dekkingspercentage
1950 Jaargemiddelde	6.176	297,4	88,7	23,3	11,3	4.249	2.119	101,67
1951 Jaargemiddelde	6.003	225,4	154,9	30,9	13,8	4.432	1.858	99,03
1951 7 Augustus	6.014	182,8	108,3	32,7	10,3	4.396	1.813	99,79
7 September	5.975	212,3	132,4	32,7	8,7	4.451	1.772	99,44
6 October	5.976	185,3	178,1	32,9	7,5	4.507	1.734	98,72
7 November	5.983	188,0	185,0	32,0	11,8	4.524	1.737	98,55
7 December	6.012	207,5	193,4	39,3	10,3	4.654	1.672	98,31
1952 7 Januari	6.003	227,2	245,4	39,5	7,6	4.740	1.645	97,56
7 Februari	5.935	234,5	205,3	22,1	7,7	4.495	1.770	98,48
7 Maart	5.893	270,3	209,1	20,5	9,2	4.503	1.761	98,41
7 April	5.913	250,4	200,6	26,4	7,2	4.514	1.754	98,33
7 Mei	5.835	301,5	204,5	33,4	12,7	4.514	1.739	98,15
7 Juni	5.821	286,2	200,2	33,9	9,9	4.503	1.710	98,29
7 Juli	5.815	287,8	201,5	43,5	9,4	4.555	1.666	98,11
7 Augustus	5.814	327,6	205,6	30,1	10,7	4.565	1.685	98,26
6 September	5.796	379,0	202,1	29,2	8,8	4.613	1.663	98,40
7 October	5.801	427,3	201,3	32,2	9,8	4.683	1.654	98,29

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1938
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1938

Federal Reserve Banks
(miljoenen \$)

DATUM	Reserves goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Verhouding reserves/daadlijk opeisbare verplichtingen
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1950 Jaargemiddelde..	22.143	533	22.676	247	18.411	23.001	18.315	54,9
1951 Jaargemiddelde..	20.147	642	20.789	322	22.738	23.672	20.816	46,7
1951 8 Augustus	19.851	669	20.520	329	23.118	23.774	20.547	46,3
5 September	19.936	675	20.611	299	23.079	24.096	20.255	46,5
10 October	20.149	670	20.819	292	24.072	24.254	21.276	45,7
7 November	20.381	670	21.051	307	23.507	24.370	20.961	46,4
5 December	20.480	685	21.165	297	23.239	24.731	21.207	46,2
1952 9 Januari	20.835	719	21.554	373	23.452	24.785	21.210	46,9
6 Februari	21.074	708	21.782	423	22.614	24.388	20.927	48,1
5 Maart	21.386	706	22.092	396	22.514	24.408	21.353	48,3
9 April	21.416	699	22.115	357	22.494	24.385	20.796	48,9
7 Mei	21.412	690	22.102	349	22.329	24.364	21.546	48,1
4 Juni	21.426	676	22.102	309	22.378	24.628	21.257	48,2
9 Juli	21.474	689	22.163	317	22.860	24.948	21.357	47,9
6 Augustus	21.457	696	22.153	338	22.977	24.880	21.511	47,8
10 September	21.445	698	22.143	324	23.229	25.179	21.634	47,3
8 October	21.439	703	22.142	329	23.663	25.332	21.806	47,0

Discontorente { huidige : 1,75 pCt. sedert 21 Augustus 1950.
vorige : 1,50 pCt. sedert 13 Augustus 1948.

Sveriges Riksbank
(miljoenen Kr.)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Meerwaarde van het goud	Zweedse Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden, beleningen en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opdraagbaar tegenover vreemde banken en bankiers	Diverse activa (2)	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva (3)	Totaal emissierecht (4)	Verhouding in pCt. (5)	
								Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositories	Totaal			van de metaalvoorraad tot de biljettenomloop	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1950 Jaargemiddelde	169	228	2.890	163	970	300	3.200	436	203	73	712	809	3.500	12,42	11,36
1951 Jaargemiddelde	276	372	3.419	226	1.001	200	3.668	612	432	57	1.102	865	3.825	17,90	17,20
1951 Juli	284	382	3.526	242	981	129	3.482	636	437	90	1.164	898	4.100	16,24	19,04
Augustus	283	382	3.454	267	822	211	3.577	459	550	72	1.081	867	4.100	18,59	16,22
September	283	381	3.351	247	955	227	3.636	822	288	65	1.165	739	4.100	18,26	16,20
October	295	397	3.054	238	1.281	217	3.755	529	625	48	1.202	622	4.100	18,43	16,88
November	300	404	3.128	244	1.422	282	3.823	858	508	61	1.428	622	4.100	18,41	17,17
December	334	451	2.821	247	1.594	304	4.090	528	522	60	1.110	649	4.400	19,19	17,84
1952 Januari	395	532	2.861	248	1.553	204	3.889	785	425	25	1.235	568	4.400	23,83	21,06
Februari	465	627	2.559	237	1.365	266	3.895	769	319	30	1.118	559	4.400	28,03	24,81
Maart	472	636	2.439	279	1.304	238	3.919	866	55	29	950	599	4.400	28,29	25,20
April	472	636	2.690	256	1.228	235	4.021	866	74	35	976	618	4.400	27,56	25,18
Mei	463	623	2.729	276	1.321	186	3.962	1.018	60	36	1.114	621	4.400	27,41	24,68
Juni	469	632	2.688	258	1.322	202	4.097	685	218	16	919	653	4.400	26,88	25,03
Juli	454	612	2.741	269	1.305	144	4.051	782	134	14	930	641	4.800	26,30	22,20
Augustus	445	599	2.562	302	1.313	150	4.121	284	417	15	716	632	4.800	25,34	21,75
September	444	599	2.477	306	1.279	185	4.158	500	78	18	596	633	4.800	25,09	21,73

Discontorente { huidige : 3 pCt. sedert 1 December 1950.
vorige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit in Zweden of in het buitenland berustend.
 (2) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen : « Deelneming van Zweden in het Internationaal Monetair Fonds » : 517 miljoenen Kr. en « Aandelen van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, door Zweden ingeschreven, arbeteald gedeelte » : 103 miljoenen Kr.
 (3) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen « Internationaal Monetair Fonds » : 429 miljoenen Kr. en « Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling » : 93 miljoenen Kr.
 (4) Het emissiecijfer werd vastgesteld bij de wet van 3 Juni 1949 en 2 Juni 1950 op 3.500 miljoenen Kr., bij de wet van 8 Juni 1951 op 4.100 miljoenen Kr., bij de wet van 14 December 1951 op 4.400 miljoenen Kr. en bij de wet van 6 Juni 1952 op 4.800 miljoenen Kr.
 (5) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 30 September 1952)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	13 September 1951	3,25 (1)	Nederland	1 Augustus 1952	3,—
Bulgarije	27 Juli 1948	3,50	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	2 November 1950	5,—	Oostenrijk	3 Juli 1952	6,—
Duitsland	21 Augustus 1952	4,50	Polen	1 Augustus 1947	6,—
Finland	16 December 1951	5,75	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Frankrijk	8 November 1951	4,—	Roemenië	25 Maart 1948	5,—
Griekenland	12 Juli 1948	12,—	Spanje	22 Maart 1949	4,—
Groot-Brittannië	12 Maart 1952	4,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Hongarije	1 November 1947	5,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Ierland	25 Maart 1952	3,50	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	21 Augustus 1950	1,75
Italië	6 April 1950	4,—	Zweden	1 December 1950	3,—
Joegoslavië	20 Augustus 1948	1,— tot 3,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50

(1) Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL
 Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
 [eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)].

87

	31 Juli 1952		31 Augustus 1952		30 September 1952			31 Juli 1952		31 Augustus 1952		30 September 1952	
	ACTIVA							PASSIVA					
I. Gouden baren en -munten ...	507.473	44,7	555.444	47,2	560.242	46,0	I. Kapitaal :						
II. Kasmiddelen :							Geautoriseerd en geëmiteerd kapitaal 200.000 aandelen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder...	500.000	125.000	11,0	500.000	125.000	10,6
In de Bank en in rekening-courant bij andere Banken	56.670	5,0	72.406	6,1	47.167	3,9	Aandelen waarvan 25 pCt. gestort				500.000	125.000	10,3
III. Rentegevende call-gelden ...	10.318	0,9	10.338	0,9	10.334	0,9	II. Reserves :						
IV. Herdiscontopapier :							1. Wettelijke Reserve	6.948			6.948		
1. Handelswissels en bankaccepten	29.918	2,6	28.745	2,4	32.627	2,7	2. Algemeen Reservefonds	13.343			13.343		
2. Schatkistpapier	203.852	18,0	190.312	16,2	227.910	18,7	III. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :						
V. Diverse wissels die op aanvraag kunnen mobiel gemaakt worden	27.378	2,4	21.889	1,9	29.927	2,5	1. Circulatiebanken voor eigen rekening :						
VI. Termijngelden en voorschotten :							a) Van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—
1. Op ten hoogste 3 maanden	22.821	2,0	23.117	2,0	19.299	1,6	b) Op ten hoogste 3 maanden	6.894	0,6	6.891	0,6	—	—
2. Van 3 tot 6 maanden	5.339	0,5	8.959	0,8	38.590	3,2	c) Dadelijk opvraagbaar	325.636	28,7	363.584	30,9	394.323	32,4
3. Van 6 tot 9 maanden	5.383	0,5	1.818	0,1	14.306	1,2	2. Andere depositanten :						
4. Van 9 tot 12 maanden	11.409	1,0	9.613	0,8	—	—	Dadelijk opvraagbaar	6.607	0,6	6.951	0,6	7.339	0,6
5. Op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (diverse geldsoorten) :						
VII. Effecten en diverse beleggingen	44.952	—	43.507	—	72.195	—	1. Circulatiebanken voor eigen rekening :						
1. Schatkistpapier :							a) Van 9 tot 12 maanden	18.343	1,6	18.362	1,6	—	—
a) Op ten hoogste 3 maanden	82.232	7,3	76.282	6,5	46.272	3,8	b) Van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	18.381	1,5
b) Van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—	c) Van 3 tot 6 maanden	3.577	0,3	11.219	0,9	3.570	0,3
c) Van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	d) Op ten hoogste 3 maanden	337.695	29,8	338.449	28,8	369.169	30,3
d) Op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	e) Dadelijk opvraagbaar	110.290	9,7	110.624	9,4	112.301	9,2
2. Ander papier en diverse beleggingen :							2. Circulatiebanken voor rekening van andere depositanten :						
a) Op ten hoogste 3 maanden	38.274	3,4	42.637	3,6	58.785	4,8	a) Op ten hoogste 3 maanden	9.185	0,8	16.521	1,4	9.173	0,7
b) Van 3 tot 6 maanden	16.335	1,4	17.378	1,5	22.371	1,8	b) Dadelijk opvraagbaar	241	0,0	241	0,0	241	0,0
c) Van 6 tot 9 maanden	18.971	1,7	24.383	2,1	26.496	2,2	3. Andere depositanten :						
d) Van 9 tot 12 maanden	15.433	1,4	10.544	0,9	4.148	0,3	a) Van 6 tot 9 maanden	7.126	0,6	—	—	—	—
e) Met meer dan één jaar looptijd	12.760	1,1	12.619	1,1	9.054	0,7	b) Van 3 tot 6 maanden	3.560	0,3	10.697	0,9	7.143	0,6
VIII. Diverse activa	184.005	—	183.845	—	167.126	—	c) Op ten hoogste 3 maanden	8.773	0,8	5.220	0,4	7.014	0,6
	1.372	0,1	1.409	0,1	1.458	0,1	d) Dadelijk opvraagbaar	26.775	2,4	17.429	1,5	17.854	1,5
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten van Den Haag van 1930 voor beleggingen in Duitsland (zie hieronder)	68.291	6,0	68.291	5,8	68.291	5,6	V. Diversen	525.565	—	528.762	—	544.847	—
Totaal activa ...	1.134.229	100,0	1.176.186	100,0	1.217.277	100,0		10.917	1,0	11.388	1,0	12.158	1,0
							VI. Verlies- en Winstrekening :						
							Overdracht	2.970	0,3	2.970	0,3	2.970	0,2
							VII. Fonds voor eventuele lasten ...	110.349	9,7	110.349	9,4	110.349	9,1
							Totaal passiva ...	1.134.229	100,0	1.176.186	100,0	1.217.277	100,0

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden :					Deposito's op lange termijn :				
1. Vorderingen op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels van de Golddiskontbank en van het bestuur der Spoorwegen; bons van het bestuur van het Postwezen (vervallen)	221.019		221.019		1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteitentrust (zie noot 2)...	152.606		152.606	152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen)...	76.181		76.181		2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303	76.303
Totaal ...	297.200		297.200		Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten (zie Post IX hierboven)...	68.291		68.291	68.291
					Totaal ...	297.200		297.200	297.200

Noot 1 : Zijn in deze staat niet begrepen : het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard, de gelden aangehouden als Agent van de E.O.E.S. (Europese Betalingsunie) en die voor de dienst der internationale leningen, waarvan de Bank de lasthebber-trustee of financiële agent is.

Noot 2 : Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuïteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250 Zwitserse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380 Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

IV — EUROPESE BETALINGSUNIE
Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode
in duizenden rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

	Bij het begin der verrichtingen 1 Juli 1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode								
		Van Juli tot Sept. 1950	December 1950	Maart 1951	Juni 1951	September 1951	December 1951	Maart 1952	Juni (4) 1952	September 1952
ACTIVA.										
I. Beschikbare middelen.										
a) Bedrag verschuldigd door de regering der Verenigde Staten van Amerika (dollars)...	350.000	307.353	307.353	307.353	286.059	235.230	111.916	123.311	123.311	123.311
b) Goud in staven	—	—	—	—	—	17.105	100.291	149.547	183.485	183.485
c) Saldo in rekening-courant (dollars).....	—	30.958	47.852	58.112	65.908	9.646	4.575	215.214	149.547	183.485
d) Schatkistpapier van de Verenigde Staten van Amerika tegen de kostende prijs	—	—	48.936	4.105	—	—	—	—	78.379	47.831
	350.000	338.311	404.141	389.570	351.967	261.981	216.782	338.525	351.237	411.230
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	44.050	44.050	22.243	—	—	—	—	—	—	—
Zweden	21.200	15.625	21.200	21.200	21.200	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	150.000	70.264	—	—	—	—	—	—	—	—
	215.250	129.929	43.443	21.200	21.200	—	—	—	—	—
III. Bijzonder aan Duitsland verstrekt credit krachtens artikel 13 van de overeenkomst van 19 September 1950 (1).....										
	—	—	24.455	80.119	—	—	—	—	—	—
IV. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd krachtens het besluit van de Raad c (52) 193 van 30 Juni 1952.....										
	—	—	—	—	—	—	—	—	1.878	—
V. Door Turkije verschuldigde goudstorting die werd verdaagd krachtens het artikel 13(a) van de overeenkomst van 19 September 1950.....										
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16.916
VI. Aan verdragsluitende partijen verstrekte leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Denemarken	—	15.570	38.413	39.149	61.094	61.699	38.523	10.389	27.012	14.492
Duitsland	—	142.436	192.000	192.000	182.552	104.775	—	—	—	—
Frankrijk	—	—	—	—	—	—	167.978	362.856(3)	270.637	298.593
IJsland	—	—	—	—	—	—	—	—	1.769	1.850
Italië	—	—	30.861	41.000	—	—	—	—	—	—
Nederland	—	11.492	75.466	118.800	175.599	157.073	23.070	—	—	—
Noorwegen	—	—	—	13.847	20.009	8.446	9.669	8.090	—	5.439
Verenigd-Koninkrijk	—	—	—	—	—	141.941	539.236	622.048	636.000	636.000
Zweden	—	—	—	30.251	44.304	—	—	—	—	—
Turkije	—	—	—	12.182	28.184	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	—	160.498	336.740	447.229	511.742	503.934	808.476	1.033.383	905.418	986.374
VII. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangscreditsaldi, toegekend bij wijze van lening (2).										
Noorwegen	—	—	1.077	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Turkije	—	—	—	—	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	—	—	1.077	10.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
VIII. Diversen										
	—	—	167	—	408	406	—	—	—	—
	565.250	637.738	810.023	928.118	920.317	801.321	1.060.258	1.406.908	1.353.533	1.449.520
PASSIVA.										
I. Werkkapitaal										
	286.250	286.250	286.250	286.250	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Oostenrijk	80.000	72.049	42.561	—	—	—	—	—	—	—
Griekenland	115.000	73.509	44.218	22.380	—	—	—	—	—	—
IJsland	4.000	2.127	691	97	—	—	—	—	—	—
Nederland	30.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	50.000	39.390	—	—	—	—	—	—	—	—
	279.000	187.075	87.470	22.477	—	—	—	—	—	—
III. Van verdragsluitende partijen verkregen leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	—	—	—	61.243	147.391	201.313	201.313	201.313	201.313	201.313
Duitsland	—	—	—	—	—	—	43.298	117.566	205.540	271.636
Frankrijk	—	144.810	158.180	187.443	149.633	87.825	—	—	—	—
Griekenland	—	—	—	—	—	188	—	—	—	—
IJsland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Italië	—	2.851	—	—	12.087	91.506	123.000	123.000	123.000	123.000
Noorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	550	—
Nederland	—	—	—	—	—	—	—	124.035	153.081	182.098
Portugal	—	15.839	25.401	38.744	36.541	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Zweden	—	—	—	26.494	11.122	2.788	111.679	149.091	141.693	133.953
Zwitserland	—	—	—	—	—	63.399	95.962	112.996	110.295	121.840
Turkije	—	1.413	5.250	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	—	—	247.472	305.427	291.968	—	—	—	—	—
	—	164.413	436.303	619.351	648.742	489.919	617.272	870.043	977.472	1.076.440
IV. Van verdragsluitende partijen verkregen lening krachtens artikel 13(b) van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	—	—	—	—	—	40.072	139.994	222.599	45.299	46.856
Italië	—	—	—	—	—	—	16.332	23.202	1.906	27
Portugal	—	—	—	—	—	655	14.861	19.265	8.997	3.634
	—	—	—	—	—	40.727	171.187	265.066	53.502	50.517
V. Bijzonder credit toegestaan door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie krachtens artikel 13 (b) van de overeenkomst van 19 September 1950.....										
	—	—	—	—	—	—	—	—	50.000	50.000
VI. Diversen										
	—	—	—	40	—	—	224	224	984	988
	565.250	637.738	810.023	928.118	920.317	801.321	1.060.258	1.406.908	1.353.533	1.449.520

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten niet voor — (1) Luidens de beslissingen van de Raad van de E.O.E.S. van 13 December 1950 is een bijzonder credit tot een maximum-bedrag van 120 miljoen rekeneenheden aan Duitsland verstrekt voor de verrekeningsperioden begrepen tussen 1 November 1950 en 30 September 1951. Voor de verrekeningsperioden liggend tussen 1 Mei en 30 September 1951, werd het plafond van 120 miljoen maandelijks met 20 miljoen rekeneenheden verminderd. — (2) De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — (3) Dit bedrag omvat 100 miljoen rekeneenheden, overeenkomstig het besluit van de Raad van de Raad van de E.O.E.S. van 14 Maart 1952. — (4) Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 31 Augustus 1952 (1)

(millioenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGESLOTEN MONETAIR GEBIED	BRUTO-POSITIE Totaal der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)		CUMULATIEVE NETTO-POSITIE Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande hulpbronnen » door (-) of op (+) de andere leden	SPECIALE MIDDELEN en aanvangscredit- of debetsaldi Aangewend bedrag	AANPASSINGEN wegens de betaalde (-) of ontvangen (+) rente en de bijzondere overeenkomsten van 1 Juli 1952 (2)	BESCHIKBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)		
								TOTAAL Cumulatief verrokkentekort (-) of overschot (+) g (= b + c + d + e)	WAARVAN (3)	
									Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deelne- mend land h	Goud gestort door (-) of aan (+) het deel- nemend land i
Duitsland	+ 1.204,0	- 806,4	+ 397,5	+ 11,9	-	- 3,6	500	+ 405,8	+ 252,9	+ 152,9
Oostenrijk	+ 86,5	- 214,4	- 128,0	-	+ 125,0	-	70 (4)	- 3,0	-	- 3,0
België-Luxemburg	+ 1.191,0	- 443,5	+ 747,5	+ 15,8	- 29,4	- 322,9	360 (4)	+ 418,0	+ 245,0	+ 173,0
Denemarken	+ 331,6	- 347,8	- 16,2	- 5,0	-	+ 7,0	195	- 22,7	- 22,7	-
Frankrijk	+ 648,7	- 1.082,3	- 433,6	+ 12,9	-	- 1,5	520	- 421,3	- 282,4	- 138,9
Griekenland	+ 28,3	- 251,5	- 223,2	+ 1,1	+ 222,4	- 0,6	45 (4)	+ 0,4	+ 0,4	-
IJsland	+ 2,3	- 15,1	- 12,9	-	+ 10,9	-	15	- 2,0	+ 1,9	- 0,1
Italië	+ 543,6	- 375,3	+ 168,3	+ 42,5	-	+ 1,9	205	+ 212,7	+ 126,9	+ 85,9
Noorwegen	+ 277,2	- 340,0	- 62,8	+ 0,4	+ 60,0	- 0,6	200	- 3,0	+ 3,0	-
Nederland	+ 916,0	- 650,4	+ 265,6	-	+ 30,0	- 2,2	355	+ 293,4	+ 182,2	+ 111,2
Portugal	+ 176,7	- 93,9	+ 82,8	-	-	+ 3,0	70	+ 81,3	+ 48,8	+ 32,5
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.360,3	- 2.335,5	- 975,2	- 93,1	- 150,0	+ 1,5	1.060	- 1.222,3	- 636,0	- 586,3
Zweden	+ 595,6	- 378,7	+ 216,8	+ 15,4	- 9,8	+ 4,0	260	+ 223,5	+ 137,8	+ 85,8
Zwitserland	+ 452,6	- 266,1	+ 186,5	-	-	+ 1,1	250	+ 188,3	+ 119,1	+ 69,1
Turkije	+ 134,4	- 347,8	- 213,4	- 1,9	+ 72,5	+ 1,8	50	- 144,1	- 30,0	- 114,1
Totaal...	+ 7.948,8	- 2.065,2	+ 2.065,2	+ 100,0	+ 520,8	+ 13,2		+ 1.823,4	+ 1.113,0	+ 710,4
					- 189,2	- 339,8		- 1.818,4	- 976,0	- 842,4

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Rente ontvangen (+) of betaald (-) door het land op de kredieten die het aan de Unie verleend of van haar ontvangen heeft en aanpassingen van de stand van België en Portugal (respectievelijk - 322,9 en - 3,0) gedaan op 1 Juli 1952 overeenkomstig de besluiten van de Raad op 30 Juni 1952.

(3) Met inbegrip der hiernavolgende vereffeningen buiten quotum:

Tekorten geheel in goud of dollars vereffend, krachtens artikel 13 (a):

	Millioenen rekeneenheden
Oostenrijk	3,0
Turkije	94,1
Verenigd-Koninkrijk	162,3

Overschotten vereffend overeenkomstig de besluiten van de Raad op 30 Juni 1952, krachtens artikel 13 (b):

België-Luxemburg	87,4
Italië	7,7
Portugal	11,3

(4) De quota's van Oostenrijk en Griekenland zijn in de gevallen waarin die landen een debetstand hebben, op nul gebracht voor de periode door de tabel gedekt; het werkelijk quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteurland is gelijk aan 331 miljoen rekeneenheden.

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 30 September 1952 (1)

(miljoenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGELOTEN MONETAIR GEBIED	BEUTO-STAND Totaal der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)		CUMULATIEVE NETTO-STAND Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande middelen » door(-)of op(+) de andere leden	SPECIALE MIDDELEN en aanvangscredit- of debetsaldi Aangewend bedrag	AANPASSINGEN wegens de betaalde (-) of ontvangen (+) rente en de bijzondere overeenkomsten van 1 Juli 1952 (2)	BESCHIKBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)							
	a							b	c	d	e	f	TOTAAL Cumulatief verrekentekort (-) of overschot (+) g = (b + c + d + e)	WAARVAN (3)	
														Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deelne- mend land h	Goud gestort door (-) of aan (+) het deel- nemend land i
Duitsland	+ 1.256,6	- 821,6	+ 435,0	+ 11,9	-	- 3,6	500	+ 443,3	+ 271,6	+ 171,6					
Oostenrijk	+ 93,2	- 221,4	- 128,3	-	+ 125,0	-	70 (4)	- 3,3	-	- 3,3					
België-Luxemburg	+ 1.210,8	- 456,9	+ 753,8	+ 15,8	- 29,4	- 322,9	360 (4)	+ 424,3	+ 248,2	+ 176,2					
Denemarken	+ 351,3	- 359,3	- 8,0	- 5,0	-	+ 7,0	195	- 14,5	- 14,5	-					
Frankrijk	+ 651,4	- 1.139,0	- 487,6	+ 12,9	-	- 1,5	520	- 475,3	- 298,6	- 176,7					
Griekenland	+ 30,7	- 255,2	- 224,5	+ 1,1	+ 223,4	- 0,6	45 (4)	nihil	-	-					
IJsland	+ 2,3	- 15,1	- 12,8	-	+ 10,9	-	15	- 1,9	- 1,9	- 0,1					
Italië	+ 549,6	- 389,0	+ 160,7	+ 42,5	-	+ 1,9	205	+ 205,1	+ 123,0	+ 82,0					
Noorwegen	+ 287,7	- 352,9	- 65,2	+ 0,4	+ 60,0	- 0,6	200	+ 5,4	+ 5,4	-					
Nederland	+ 934,9	- 668,4	+ 266,6	-	+ 30,0	- 2,2	355	+ 294,4	+ 182,7	+ 111,7					
Portugal	+ 176,7	- 99,2	+ 77,6	-	-	+ 3,0	70	+ 76,1	+ 45,6	+ 30,4					
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.430,0	- 2.368,1	- 938,1	- 93,1	- 150,0	+ 4,0	1.060	- 1.185,2	- 636,0	- 549,2					
Zweden	+ 606,4	- 397,2	+ 209,2	+ 15,4	- 9,8	+ 1,1	260	+ 215,9	+ 134,0	+ 82,0					
Zwitserland	+ 466,1	- 274,2	+ 191,9	-	-	+ 1,8	250	+ 193,7	+ 121,8	+ 71,8					
Turkije	+ 134,8	- 365,1	- 230,3	- 1,9	+ 72,5	- 1,3	50	- 161,1	- 46,9	- 114,1					
Totaal...	+ 8.182,6	- 2.094,8	+ 100,0	+ 521,8	+ 13,2	- 339,8		+ 1.852,7	+ 1.127,0	+ 725,7					
								- 1.846,7	- 1.003,3	- 843,4					

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Rente ontvangen (+) of betaald (-) door het land op de kredieten die het aan de Unie verleend of van haar ontvangen heeft en aanpassingen van de stand van België en Portugal respectievelijk - 322,9 en - 3,0) gedaan op 1 Juli 1952 overeenkomstig de besluiten van de Raad op 30 Juni 1952.

(3) Met inbegrip der hiernavolgende vereffeningen buiten quotum:

Tekorten geheel in goud of dollars vereffend, krachtens artikel 13 (a):

	Miljoenen rekeneenheden
Oostenrijk	3,3
Turkije	94,1
Verenigd-Koninkrijk	125,2

Geregeld door verdrag tot de waardedatum van October 1952 van een goudbetaling die voor September 1952 verschuldigd is. Dit bedrag vertegenwoordigt het krediet dat aan Turkije wordt toegekend; het is begrepen in het bedrag van 46,9.

Miljoenen rekeneenheden

Overschotten vereffend overeenkomstig de besluiten van de Raad op 30 Juni 1952, krachtens artikel 13 (b):

België-Luxemburg	93,7
Italië	0,1
Portugal	6,1

(4) De quota's van Oostenrijk en Griekenland zijn in de gevallen waarin die landen een debetstand hebben, op nul gebracht voor de periode door de tabel gedekt; het werkelijk quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteurland is gelijk aan 331 miljoen rekeneenheden.

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

V — GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN (1)
(miljoenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	TER BESCHIKKING VAN DE BELGISCHE ECONOMIE									
	CHARTAALGELD			GIRAALGELD				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt. van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad	Dedelijk opvraagbare rekeningen in Belgische franken van het buitenland
	Bijzitten en munten van de Schatkist	Bijzitten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld(*)	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België (*)	Tegood op Postrekening (*)	Dedelijk en op ten hoogste één maand opvraagbare deposito's bij de banken en parasetaats instell. (*)	Voorraad giraalgeld			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = (3) / (8)	(10)
1950 Augustus.....	4.654	88.188	91.652	516	19.253	42.651	62.420	154.072	59,5	9.225
1951 Juni	5.219	88.167	92.184	500	18.813	45.395	64.708	156.892	58,8	15.547
Juli	5.382	90.448	94.576	500	18.914	44.617	64.031	158.607	59,6	15.360
Augustus	5.454	91.263	95.484	538	18.982	45.386	64.905	160.389	59,5	15.269
September	5.516	91.648	96.006	554	19.062	46.998	66.614	162.620	59,0	15.233
October	5.311	92.512	96.512	501	19.278	47.929	67.708	164.220	58,8	17.692
November.....	5.359	92.204	96.301	516	19.462	47.607	67.585	163.886	58,8	16.489
December.....	5.433	94.967	99.039	674	20.079	47.938	68.691	167.780	59,1	17.197
1952 Januari	5.453	94.197	98.269	546	19.484	46.744	66.774	165.043	59,5	17.548
Februari	5.462	94.713	98.913	562	19.883	45.968	66.413	165.326	59,8	17.785
Maart	5.478	94.778	98.980	502	19.897	49.718	70.117	169.097	58,5	15.662
April	5.523	95.772	100.009	451	19.468	49.123	69.042	169.051	59,2	15.257
Mei	5.547	96.236	100.530	692	20.010	49.055	69.757	170.287	59,0	14.595
Juni.....	5.605	96.311	100.530	524	20.246	49.326	70.096	170.676	58,9	14.552
Juli.....	5.703	97.175	101.449	484	20.306	48.402	69.192	170.641	59,5	(2)7.347
Augustus.....	5.687	96.588	100.782	496	21.171	48.537	70.204	170.986	58,9	7.477

(*) Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

(1) C.f. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decembernummer 1949, vol. II, nr 6: « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.

(2) De overdracht der functies van circulatiebank door de Bank van Belgisch-Congo aan de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi bracht enkele verschuivingen te weeg wat de kolom: « Tegoeden van het buitenland in dadelijk opvraagbare rekeningen in Belgische franken » betreft.

Inderdaad, kwamen onder deze laatste voorheen de verplichtingen voor van de zetels in het moederland van de Bank van Belgisch-Congo tegenover de Congolese bijbanken ten bedrage van 6,7 miljard per 30 Juni 1952.

Een deel dier rekeningen werd opgeslorpt bij de overname der activa en passiva door de nieuwe circulatiebank; de zetels in Afrika hebben het saldo in Congolese franken omgezet. De sterke daling der tegoeden van het buitenland in Juli houdt hoofdzakelijk verband met die belangrijke, meer schijnbare dan werkelijke, bewegingen.

VI — SNELHEID VAN DE GIRALE GELDSOMLOOP IN BELGIË

Maand	Postrekeningen (1)	Dedelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1951 Juni	3,61	1,88
Juli	3,78	1,86
Augustus	3,77	1,79
September.....	3,48	1,67
October	3,53	1,83
November.....	3,82	1,85
December.....	3,77	1,94
1952 Januari	3,70	1,94
Februari	3,79	1,89
Maart	3,63	1,81
April	3,72	1,74
Mei	4,12	1,75
Juni.....	3,65	1,73
Juli.....	3,79	1,81
Augustus.....	3,77	1,58

(1) Zie tabel nr 36.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en beleningen.....	2	I — Steenkolen- en metaalproductie	55
II — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoed bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.....	4	II — Textielnijverheid.....	56
		III — Diverse producties	56
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN		IV — Electriciteit	58
I — Notering der edele metalen	9	V — Gas	59
II — Officiële wisselkoersen	10	VERBRUIK	
		I — Verbruiksindexcijfers	65
KAPITAALMARKT		II — Tabakverbruik	66
I — Noteringen van enkele overheidsfondsen.....	14	III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
II — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen.....	15	VERVOER	
III — Omzetten ter Beurze van Brussel.....	15	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.....	70
IV — Noteringen en rendement der voornaamste typen vast renderende effecten	16	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	
V — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo Retrospectief overzicht	17	b) wagens aan de nijverheid geleverd	
Emissies van de Congolese vennootschappen in Mei en Juni 1952		c) verkeer :	
Indeling der emissies		1° algemeen spoorverkeer	
Groepering naar de grootte van het kapitaal		2° zware goederen :	
Emissies van de Belgische vennootschappen in Juni en Juli 1952		A) gezamenlijk verkeer	
Indeling der emissies		B) binnenlands verkeer	
Groepering naar de grootte van het kapitaal		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70
VI — Leningen uitgegeven door de Overheid.....	18	III — Havenverkeer	71
VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet.....	19	a) Antwerpen	
VIII — Hypotheekinschrijvingen.....	20	b) Gent	
		IV — Algemene beweging der binnenscheepvaart.....	72
RIJKSFINANCIËN		BUITENLANDSE HANDEL	
I — Stand van de Staatsschuld	25	I — Samenvatting aangenomen door de overeenkomst van Brussel	75
II — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België.....	25	II — Nomenclatuur der afdelingen volgens de type- classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
III — Opbrengst van de belastingen	26	WERKLOOSHEID	
INKOMEN EN SPAREN		I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid.....	81
I — Rendement der Belgische en Congolese vennoot- schappen op aandelen	30	II — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie.....	81
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatie- coupons :		III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
April en Mei 1952		BANK- EN GELDSTATISTIEKEN	
Retrospectief overzicht		I — België en Belgisch-Congo :	
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas.....	31	Algemene staten der banken.....	85
a) Inlagen op partiouliere spaarboekjes		Nationale Bank van België :	
b) Detailgegevens over het verrekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Weekstaten	85
III — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda- Urundi :	
LOOP DER ZAKEN		Maandstaten	85
I — Verrekenkamers	35	II — Buitenlandse emissiebanken :	
a) Debetverrichtingen		Staten	86
b) Detailgegevens over het verloop der verre- keningen te Brussel		Banque de France	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Bank of England	
PRIJZEN		Nederlandsche Bank	
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België...	45	Banque Nationale Suisse	
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland.....	45	Federal Reserve Banks	
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België...	46	Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatie- banken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87
		IV — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand.....	88.1
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88.2
		V — Geldvoorraad in Belgische franken.....	89
		VI — Snelheid van de girale geldsomloop in België...	89

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

— Voorh. Drukkerijgest. —
TH. DEWARICHET
J., M., G. en L. Dewarichet,
— broeders en zusters, —
maatsch. onder één firma
16, Wilde - Woudstraat, 16
B R U S S E L

·27877